

Se vedlagte udsendelsesliste

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76292929
Telefax: 75601013
Natur@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitetssikret: JLU
Sags nr.: 2012-007043

Dato: 25. januar 2013

Miljøgodkendelse til svineproduktion på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup

Horsens Kommune fremsender hermed miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup. Godkendelsen meddeles efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

På ejendommen der fremover godkendt en svineproduktion bestående af 13.650 smågrise (7,2 – 30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg) hvilket beregnet efter de gældende regler svarer til 303,40 DE.

Afgørelsen med klagevejledning annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra onsdag den 30. januar 2013.

Der kan klages over denne miljøgodkendelse. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Fristen for at klage er indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kapitel 7.

Det betyder, at en eventuel klage skal være modtaget ved Horsens Kommune senest mandag den **27. februar 2013**. Klagen skal være modtaget ved kontortids ophør, hvilket betyder at den skal være indleveret inden kl. 15.00.

Klagen skal være skriftlig. Den anføres sags nr. 2012-007043 og sendes til:

Horsens Kommune, Teknik og Miljø, Natur,
Rådhusvej 4
8700 Horsens
eller
natur@horsens.dk

Horsens Kommune videresender herefter klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er en betingelse for behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Horsens Kommune.

Du skal benytte denne opkrævning ved betaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtaget ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.mnkn.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis: 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen, som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat om/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet sin afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sendt, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug m.v., eller tilladelsen indeholder vilkår om hensyntagen til landskabelige værdier eller tilladelse til beholdere til flydende husdyrgødning, der er placeret uden tilknytning til virksomhedens øvrige bygninger.

Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen. Udnyttelsen af afgørelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Modtagere af denne skrivelse fremgår af den vedlagte udsendelsesliste.

Hvis der er spørgsmål til det fremsendte, er I velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Jonna Lund
Teamkoordinator for Landbrug

Telefon direkte: 76 29 27 54
jlu@horsens.dk

Udsendelsesliste:

Afgørelsen er sendt med almindelig post til følgende:

Ansøger: Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup

Ejere af forpagtede arealer eller hvormed der er indgået gylleaftaler:

Søren P. Blumensaadt, Slagballe Banke 6, 8740 Brædstrup

Karsten Mols Vestergård Jensen, Åstruplundvej 18, 8740 Brædstrup

Bruno Dølby, Åvej 4, 8740 Brædstrup

Naboer og andre der er kommet med bemærkninger

Flemming Hegelund, Sillebjergvej 8, 8740 Brædstrup

Nedenstående har modtaget afgørelsen elektronisk:

Ansøger og dennes konsulent:

Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup flemming-mondrup@hotmail.com

LRØ Rådgivning, Erhvervsbyvej 13, Mie Kruuse Meineche, mim@lro.dk

Foreninger mv.:

Silkeborg Kommune, Søvej 3, 8600 Silkeborg teknisk@silkeborg.dk

Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdelingen Horsens, dnhorsens-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, hovedafdeling, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, horsens@dof.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, hovedpostkasse, post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, miljøkonsulent, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk,

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, midt@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Miljøgodkendelse

januar 2013

af svineproduktion på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup
i henhold til § 12 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

HØRSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ

Flemming Christiansen
Åstruplundvej 9, Ring
8740 Brædstrup

TEKNIK OG MILJØ
Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon :76 29 29 29
Telefax: 75 60 10 13
Natur@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitetssikring: HKO

Sags nr. 2012-007043
25. januar 2013

MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

**Godkendelse af Skovbakkegård,
Åstruplundvej 9, Ring,
8740 Brædstrup
i henhold til § 12 stk. 2 i
Lovbekendtgørelse 1486 af 4. december 2009
om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug med senere ændringer**

**Oprindeligt ansøgnings nr. 6948
Fiktivt ansøgningskema nr. 35028**

Copyright

*Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright KMS.
Luffotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	4
Ansøgning, ikke teknisk resume, samlet vurdering	5
Ikke teknisk resumé og samlet vurdering.....	6
Samlet konklusion.....	8
Afgørelse, vilkår og retslige forhold.....	9
Vilkår for godkendelsen	9
Ejer og driftsforhold, Godkendelsesomfang, pligt, biaktivitet.....	13
Offentlighed	14
Byggedatoer samt frist for udnyttelse af godkendelsen	16
Retsbeskyttelse og revurdering af miljøgodkendelsen	17
Husdyrbrugets ophør	17
Beliggenhed og planmæssige forhold.....	18
Udpegninger i relation til anlæggets placering.....	18
Husdyrhold, staldanlæg og drift i forhold til BAT	23
Husdyrhold og staldindretning	23
Ventilation.....	27
Fodring	28
Energi- og vandforbrug.....	32
Spildevand, opsamling og afledning.....	34
Affald, opbevaring og bortskaffelse	37
Råvarer og hjælpestoffer.....	38
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	40
Gødningsproduktion og -håndtering.....	41
Gødningstyper, mængder, opbevaring og afsætning.....	41
Flydende husdyrgødning	43
Forurening og gener fra anlægget	44
Lugt fra anlægget.....	44
Fluer og skadedyr.....	45

Støj og støv fra anlægget og maskiner	46
Lys på anlægget.....	48
Transport.....	49
Ammoniak og natur.....	50
Påvirkning fra anvendelse af arealerne	55
Beskrivelse af udbringningsarealer og omgivelserne.....	55
Kommunens vurdering af påvirkning af natur	64
Kommunens vurdering af kvælstof og fosfor til fjord & hav	66
Kommunens vurdering af påvirkningen nitrat til grundvand.....	70
Samlet vurdering af anvendelsen af udbringningsarealerne	71
Opsummering af anvendelsen af BAT	72
0-alternativ	76
Egenkontrol og dokumentation	77
Bilag 1. Placering (beboelser, bebyggelser og by)	78
Bilag 2. Oversigtskort Ejendommens Indretning ved ændring i dyrehold	79
Bilag 3. Ændring i dyrehold og foderlspasning	80
Bilag 4. Ejendommens afløbsforhold (gylle mv.)	81
Bilag 5. Ejendommens afløbsforhold (vand)	82
Bilag 6. Ejerforhold på udbringningsarealer	83
Bilag 7. Udbringningsarealer og grundvand	84
Bilag 8. Udbringningsarealer og overfladevand.....	85
Bilag 9. Høringssvar fra Silkeborg Kommune	86
Bilag 10. Anlæggets beliggenhed i et særligt værdifuldt landskab	101
Bilag 11. Økonomiberegning vedr. BAT	102
Bilag 12. Bemærkninger i 2010 samt kommunens kommentarer.....	105
Bilag 13. Udvikling i dyretryk	108

DATABLAD

Oplysninger om bedriften	
Bedriftens navn	Skovbakkegård
Adresse	Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup
Ejendomsnummer	6150297300
Matr. nr. og ejerlav	5a Ring By, Ring
CVR-nr. og P-nummer	14146377, 1000688462
CHR nummer	24852
Bedrifts ejer og ansøger	Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup, tlf.: 75753580, mobil: 21292880, e-mail: flemmingmondstrup@hotmail.com.
Kontaktperson	Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup
Konsulent	LRØ Rådgivning, Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens ved Mie Kruise Meineche og Simon Rosendahl Bjorholm

Godkendt årsproduktion for dyrehold jf. denne godkendelse:

Dyretype og staldtype	Antal	DE
Slagtesvin (30-109 kg), fuldspalter	2.338	68,23
Slagtesvin (30-109 kg), drænet gulv + spalter (33/67)	5.900	172,18
Smågrise (7,2-30 kg), to-klima stald, delvis fast gulv	13.650	63,0
I alt		303,4

Dyreghederne er beregnet efter bekendtgørelse nr. 764 af 28.juni 2012.

Grundlag for godkendelsen:

Hjemvist godkendelse

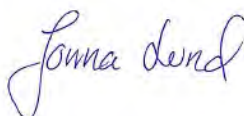
Ansøgning indsendt 1. gang 15. august 2008
Ansøgning indsendt sidste gang 12. januar 2010
Ansøgningsskema nr. og version 6948, version. 6
Dato for godkendelse: 25. august 2010
Hjemvist af NMKN 19. juli 2011

Nærværende godkendelse

Ny ansøgning indsendt 1. gang 13. juli 2012
Ansøgningsskema og version 35028, version 1
Høringsperiode 26. oktober 2012-10. december 2012
Dato for offentliggørelse 30. januar 2013
Dato for revurdering 30. januar 2021

Tilsynsmyndighed: Horsens Kommune, Naturafdelingen

Sagsbehandler: Jonna Lund

ANSØGNING, IKKE TEKNISK RESUME, SAMLET VURDERING

Ansøgningen om miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrbrugsloven er indsendt til Horsens Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem, første gang den 15. august 2008. På baggrund af denne ansøgning meddelte Horsens Kommune den 25. august 2010 miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrbrugsloven¹.

Afgørelsen blev påklaget af Økologisk Råd og den 18. juli 2011 hjemviste Natur og Miljøklagenævnet godkendelsen til fornyet behandling, idet nævnet fandt at det godkendte projekt ikke overholdt kravet om, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT. Fristen for udløb af den meddelte godkendelse blev sat til et år fra dato for nævnets afgørelse.

Klagenævnet skrev i sin afgørelse følgende: I den fornyede godkendelse skal kommunen anvende Miljøstyrelsens vejledning for BAT, under hensynstagen til proportionalitet. Emissionen fra det samlede anlæg må ifølge nævnets afgørelse ikke overstige i alt ca. 3.794 kg N/år (1.930 + 1.864 kg N/år). Endvidere skal kommunen vurdere den mulige påvirkning af Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord samt Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der hidrører fra kvælstofudvaskning. Vurderingen skal foretages efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug²

Ansøger, Flemming Christiansen, har husdyrproduktion på i alt 4 ejendomme: Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup. Kalsmosevej 15, 8752 Østbirk. Slagballe Banke 6, 8740 Brædstrup. Nygårdsvej 9, 8654 Bryrup. Disse indgår ikke i denne godkendelse. Miljøgodkendelsen omfatter ejendommen Åstruplundvej 9 og dens staldanlæg. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer (ejede og forpagtede) tilknyttet CVR nr. 14146377.

Der blev den 13. juli 2012 indsendt fornyet materiale gennem ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk til kommunens behandling af sagen (skema nr. 35028). Af ansøgningen fremgår det at ammoniak BAT-kravet beregnet af klagenævnet er opnået gennem fodertilpasninger og fast overdækning af en gyllebeholder.

Flemming Christiansen har tilladelse til 10.000 smågrise (8,5-30 kg) og 6.750 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 246,8 DE, se VVM-screening af 21. juni 2004. Dyreenheder er beregnet efter bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006. I ansøgningens i nudrift er dyreenhederne angivet til 216,89 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.³ På ejendommen der fremover godkendt en svineproduktion bestående af 13.650 smågrise (7,2 – 30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg) hvilket beregnet efter de gældende regler svarer til 303,40 DE.

Projektet indebærer, at der etableres en ny gyllebeholder med fast overdækning på 3.000 m³, at der tilbygges to sektioner til brug for slagtesvin (nr. 9d) på en eksisterende slagtesvinestald (nr. 9b), at gulvtypen i denne bygning ændres, samt at et maskinhus ændres til slagtesvinestald (nr. 9a samt 9c) og integreres med de øvrige ændringer, således at der fremkommer en samlet større slagtesvinestald (bestående af nr. 9a-d). Herudover er der eksisterende slagtesvinestalde (bygning 3-5), der er indrettet med fuldspaltegulv, samt smågrisestalde (bygning 8-8a), der er indrettet som to-klimastalde med delvist spaltegulv. Den nye slagtesvinestald (den bygningsmæssige integration af nr. 9a-d) indrettes med drænet gulv samt spalter (33/67).

Til udbringning af gyllen fra bedriftens samlede svineproduktion er der et samlet areal på 260,34 ha hvoraf ca. 145 ha er ejet og ca. 116 ha er forpagtet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Tilgængelig på www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser.

³ Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v..

IKKE TEKNISK RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

Miljøgodkendelsen indeholder dels ansøgers miljøtekniske redegørelse og dels kommunens bemærkninger, samt vurdering af produktionen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Herunder er kort resumeret de væsentligste forhold på ejendommen. Der er lavet en delkonklusion under hvert delelement.

Tidligere meddelt godkendelse

Horsens Kommune meddelte i 2010 en § 12 godkendelse til en allerede foretaget udvidelse af dyreholdet og opførelse af en stald samt yderligere udvidelse og ombygning af en eksisterende bygning. Godkendelse blev påklaget af Økologisk Råd for manglende overholdelse af BAT.

I 2011 hjemviste Natur og Miljøklagenævnet godkendelsen til fornyet behandling ved kommunen, hvor der skulle anvendes Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Der blev givet et år til at udfærdige en ny godkendelse, som foruden en ny BAT-vurdering skulle indeholde en vurdering af påvirkningen af overfladevande som skulle gennemføres efter Miljøstyrelsens vejledning vedr. dette.

Produktion og anlæggets placering

Svineproduktionen udvides fra 216,89 DE til 303,40 DE. Der er ikke tidligere meddelt godkendelse til produktionen efter kapitel 5 i Miljøbeskyttelsesloven eller Husdyrbrugsloven. Der er fremover godkendelse til 13.650 smågrise (7,2 – 30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg) i alt 303,40 DE.

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet opføres en ny overdækket gyllebeholder på 3000 m³, samt en tilbygning til en eksisterende stald (betegnet 9D). Derudover ønskes sektionerne nr. 9A og nr. 9C i det eksisterende maskinhus ombygget til slagtesvinestald. Endelig søges om lovliggørelse af ændring af indretning og gulvtype i eksisterende slagtesvinesektion.

Der er 5 naboer beliggende i umiddelbar nærhed, mens nærmeste by er Brædstrup, der er beliggende ca. 1 km fra ejendommen.

Ejendommen er beliggende indenfor et særligt værdifuldt landskab omkring Ring Sø, Ring Sø og videre nord og vest på. Ejendommen ligger ca. 180 meter fra Ring Sø, der er vurderet som værende en særlig værdifuld og sårbar sø.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, mv.)

Lugtgeneregninger i ansøgningsystemet viser, at lugtgenearfstande til nærmeste bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der bliver foretaget generel skadedyrs- og specifik flue- og rottebekæmpelse ved at etablere foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.m. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere stiger fra ca. 534 til 594 om året. Stigningen på i alt ca. 60 transportere skyldes en stigning i antallet af gylletransportere, grundet udvidelsen af dyreholdet. Der er ca. 40 årlige gylletransportere gennem Vestbirk med lastbil. Derudover er der gylletransportere med lastbil med gyllevogn gennem Åstruplund, Ring og Grædstrup. Det vurderes ikke at denne stigning vil medføre væsentligt øgede gener.

Ammoniakbelastning i forhold til særlig værdifuld natur

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan emissionen fra stald- og gødningsopbevaringsanlæg vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Det ansøgte projekt resulterer ifølge ansøgningens beregninger i en ammoniakemission på 3388,68 kg N/år, hvilket betyder at emissionen forøges med 410,54 kg N/år, i forhold til den eksisterende produktion.

Anvendelsen af overdækning af den nye gyllebeholder, og fodringstiltag er brugt til at reducere ammoniakfordampningen.

Der er ikke naturområder omfattet af § 7 i husdyrbrugsloven som bliver påvirket mere end husdyrbrugslovens beskyttelsesniveauer tillader. Det ansøgte vil hverken i nudrift eller ansøgt drift medføre en målbar kvælstofafsætning på nærmeste Natura 2000-område.

Den ansøgte udvidelse vil medføre en øget næringsstofbelastning af de nærmeste § 3-arealer. På baggrund af naturområdernes tålegrænse og den generelle baggrundsbelastning i Horsens Kommune, vurderes naturområdernes tålegrænse ikke at blive overskredet uanset det merbidrag, som det ansøgte afstedkommer.

I forbindelse med udvidelsen fjernes dele af en nåletræsbevoksning, hvor en ny gyllebeholder opføres. Det berørte areal vurderes ikke at udgøre et potentielt habitat for nogen beskyttede arter. Der opføres ikke nye staldanlæg, som en del af det ansøgte.

Ved overholdelse af ansøgningens forudsætninger og vilkår, vurderes det ansøgte projekt hverken at ville ændre tilstanden i de omkringliggende beskyttede naturområder eller potentielle levesteder udenfor de beskyttede naturområder. Horsens Kommune vurderer derfor, at projektet kan realiseres uden hverken at påvirke fødegrundlaget eller indskrænke/forringe egnede levesteder for vilde arter af planter eller dyr.

Næringsstoffer til vandmiljøet og til grundvand

Bedriftens udbringningsarealer i oplandet til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord samt nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, modtager således udvaskede næringsstoffer fra arealerne. Det fremgår af såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord, at miljømålslovens miljømål "god tilstand" – bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet – ikke er opfyldt i området

Reguleringen af udvaskning af kvælstof til overfladevand sker gennem Miljøstyrelsens udpegede områder med reduceret kapacitet til nitratreduktion, hvor bl.a. Randers Fjord er omfattet af udpegningen. Efter vejledningen er det et kriterium, at dyreholdet (antallet af DE) i et aktuelt opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007 og at nitratudvaskningen fra den ansøgte bedrift ikke må udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. Dyreholdet har jf. Miljøstyrelsens opgørelse været faldende i perioden 2001-2011 og det er beregnet, at kvælstofudvaskningen fra husdyrgødningen udbragt på arealerne i det ansøgte projekt udgør mindre end 1 pct. af den samlede kvælstofudvaskning til det aktuelle vandområde. Udbringning af husdyrgødning på arealerne vil derfor ikke i sig selv kunne medføre målbare skadevirkninger i området.

Ifølge husdyrbrugsloven skal der ved tilladelse til husdyrbrug, tages særligt hensyn til arealer i oplandet til fosforsårbare overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det er beregnet at sædskiftet fratrækker 23,2 kg P/ha. Via husdyrgødningen tilføres der 21,8 P/ha, hvilket medfører at der er et fosforunderskud på -1,4 kg P/ha.

Horsens Kommune finder derfor, at kvælstof og fosfor udvaskningen fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for det internatio-

nale naturbeskyttelsesområde nr. 14: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, jf. habitat-bekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2.

Husdyrbruget har arealer beliggende indenfor et indsatsområde for grundvand i Brædstrup/Våbensholm området. Indenfor indsatsområdet må den gennemsnitlige nitratudvaskning ikke overstige 50 mg N/liter. Med anvendelse af 7 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav, overholdes kravet om en gennemsnitlig maksimal udvaskning i ansøgt drift på under 50 mg nitrat/liter.

BAT

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst tilgængelige teknologi =BAT, og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010, ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Efter klagenævnets beregninger på baggrund af vejledningen må ammoniakemissionen fra produktionen af slagtesvin og smågrise, der ifølge ansøgningen videreføres i de eksisterende stalde (bygning 3-5, samt bygning 8-8a), ikke overstige 2.024 kg N/år. Ammoniakemissionen fra produktionen i den nye slagtesvinestald (9a-d) må ikke overstige 1.930 kg N/år. Emissionen fra det samlede anlæg må derfor ikke overstige i alt ca. **3.794 kg N pr år**.

Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg er i skema 35028 beregnet til **3.799 kg N pr. år**, hvorfor BAT emissionskravet er opfyldt. Dermed vurderer Horsens Kommune, at det ansøgte projekt overholder husdyrbrugslovens krav om at begrænse ammoniakemission fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige og mulige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Det vurderes, at bedriften anvender bedst tilgængelig teknik indenfor management, foder, vand- og energiforbrug samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning. I staldindretningen er der valgt staldsystemer, som er BAT, og andre som umiddelbart ikke er. Ansøger har imidlertid indsendt supplerende beregninger, der sandsynliggør at der ikke er proportionalitet i at renovere staldafsnit eller indføre yderligere teknikker. Det vurderes derfor, at det ikke er BAT at kræve, at de eksisterende staldafsnit skal ændres på nuværende tidspunkt. Horsens Kommune vil dog i forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen vurdere BAT-niveauet på ejendommen igen.

SAMLET KONKLUSION

Horsens Kommune vurderer, at der i forbindelse med den ansøgte udvidelse på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, er truffet de nødvendige og mulige foranstaltninger til at sikre, at miljøet ikke påvirkes i en uheldig retning ved en øget forurening fra husdyrbrugets arealer og anlæg.

AFGØRELSE, VILKÅR OG RETSLIGE FORHOLD

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte produktion i henhold til de gældende regler i Husdyrbrugsloven¹ som er indarbejdet i lovebekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (skema ID 6948, version nr. 6 i www.husdyrgodkendelse.dk) samt dertilhørende beregninger og betinget af følgende vilkår.

GENERELLE FORHOLD

1. Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Skovbakkegård på Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup og de arealer som drives under cvr. nr. 14146377.
2. Der er på ejendommen tilladt en årlig produktion af 13.650 smågrise (7,2 – 30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg), hvilket efter de nugældende regler i bekendtgørelse nr.764 af 28. juni 2012 svarer til i alt 303,40 dyreenheder (DE). Der kan tillades afvigelser indenfor de enkelte husdyrgrupper på +/- 10 %, så længe det maksimale antal beregnede DE ikke overskrides.

Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.

3. Der skal etableres en ny gyllebeholder på ca. 3.000 m³. Beholderen må maksimalt ligge 20 meter fra det nord-østlige hjørne af maskinhuset (skitseret på figuren herunder). Beholderen skal forsynes med fast overdækning. Beholderens højde over terræn skal reduceres mest mulig, og der skal ved valg af leverandør tages hensyn til overdækningens højde. Der skal etableres mulighed for opsamling af gylleudslip ved et eventuelt uheld, svarende til kravet i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

4. Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes en skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder. Beplantningen skal bestå af et hegn med mindst 3 rækker træer

og buske eller nåletræsbevoksning. Mod nord skal den eksisterende nåletræsbeplantning fastholdes i størst muligt omfang, således at dette fortsat vil virke skærmende i forhold til indkig fra omkringliggende ejendomme.

- Senest i 2015 skal stald nr. 3, 4 og 5 (slagtesvin med fuldspalter), ændres til et gulvsystem med drænet gulv + spalter (33/67), eller til en stald med en tilsvarende eller lavere ammoniakfordampning.

DRIFT

- Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.

- Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.
- Smågrise. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. smågris * antallet af smågrise skal være mindre end 4.952 kg N pr år (365 dage).**

N ab dyr pr smågris beregnes ud fra følgende ligning: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr kg tilvækst})$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal smågrise	13.650
Indgangsvægt, kg	7,2
Afgangsvægt, kg	30
FEsv pr. kg tilvækst	1,80
Gram råprotein pr. FE	160,8
Kg N ab dyr pr. smågris	0,3628

- Slagtesvin. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin * antallet af slagtesvin skal være mindre end 23.012 kg N pr år (365 dage).**

N ab dyr pr slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.238
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	109
FEsv pr. kg tilvækst	2,8
Gram råprotein pr. FE	145
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,793

12. **Slagtesvin.** Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin * antallet af slagtesvin skal være mindre end **4.621 kg P pr år (365 dage)**.

$$P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.238
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	109
FEsv pr. kg tilvækst	2,8
Gram fosfor pr. FE	4,5
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,5609

13. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå og være opgjort på: smågrise og slagtesvin

- Antal producerede dyr
- Indgangsvægt – og afgangsvægt
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein og P pr. FE i de anvendte blandinger

N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder

Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene er overholdt.

Dokumentation for beregningen af kvælstof og fosfor ab dyr skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (f.eks. 2012) til 15. februar år 3 (f.eks. 2014)). Dokumentation skal være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

14. Der skal tilsættes 5 g benzoesyre pr. foderenhed til smågrise og 5 g benzoesyre pr. foderenhed til slagtesvin
15. Der skal anvendes fasefodring ved fodring af smågrisene.

SPILEDEVAND, OVERFLADEAFLØB, UHELD MV.

16. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand
17. Der må ikke ledes spildevand fra den befæstede plads udenfor foderrum nr. 2 og stald nr. 3 og 4 til overfladevand. Vandet skal i stedet ledes til gyllebeholder eller opsamles på anden vis.
18. Såfremt maskinhuset ønsket anvendt til oplag af kunstgødning, skal der forud for dette foretages en byggeanmeldelse til Horsens Kommunes byggesagsafdeling. Dokumentation for anmeldelsen skal kunne fremvises på forlangende.
19. Den udarbejdede beredskabsplan for ejendommen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår.
20. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen

EGENKONTROL

21. Husdyrbruget skal føre egenkontrol svarende til det, der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentationen skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år.
 - a. Årlig opgørelse af husdyrproduktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
 - b. Årlig opgørelse af energi- og vandforbrug
 - c. Dokumentation for anvendelse af fosforoptimeret foder.
 - d. Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode
 - e. Dokumentation for indkøb af benzoesyre
22. Produktionsanlægget skal gennemgås af en energikonsulent, når de bygningsmæssige ændringer er gennemført, dog senest i 2015. Resultatet skal fremvises på forlangende.
23. Virksomheden skal føre kontrol med ventilationssystemet, som sikrer at dette kører optimalt og at luftindtag holdes rene. Der skal inden den 1. juni 2013 foretages en gennemgang af ventilationssystemet af leverandøren. Gennemgangen skal redegøre for at systemet er dimensioneret korrekt, og kører optimalt og dokumentationen for gennemgangen fremvises på forlangende.

Der skal herefter som minimum foretages et årligt serviceeftersyn af ventilationssystemet, og dokumentation for dette skal ligeledes kunne fremvises på forlangende (logbog mv.).
24. Denne godkendelse skal altid være tilgængelig på ejendommen.
25. Ved produktionens ophør skal opbevaringslagre og bygninger mv. efterlades rengjorte.

ANVENDELSE AF UDSPREDNINGSAREALER OG UDSPREDNING AF GYLLE

26. Bedriftens udbringningsarealer udgør 260,34 ha ejet og forpagtet areal. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 320,40 DE (1,23 DE/ha) pr. planår (1/8-31/7), hvoraf 17 DE (1700 kg N og 340 kg P) tilføres fra et andet anlæg på bedriften.
27. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 7 % efterafgrøder ud over de 14 % efterafgrøder som er generelt lovkrav på godkendelsestidspunktet.
- Efterafgrøderne skal søges placeret således, at der på marker beliggende i områder med grundvandsindvinding med ringe beskyttelse (0-5 meter ler) er en større % andel af efterafgrøder end på de resterende marker. Markernes placering fremgår af bilag 7 og numre af tabel 19.
 - De ekstra efterafgrøder kan erstattes af mellemafgrøder, under forudsætning af Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens godkendelse af mellemafgrøder som et gyldigt virkemiddel, og ved anvendelse af en fast omregningsfaktor i forhold til efterafgrøder (udmeldes af Plantedirektoratet).
28. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Horsens Kommune. Der gøres ligeledes opmærksom på, at der skal foretages en byggeanmeldelse af alle ændrede bygninger, som ikke tidligere er behandlet af kommunen.

Kommunen skal gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente de relevante dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse.

EJER OG DRIFTSFORHOLD, GODKENDELSESOMFANG, PLIGT, BIAKTIVITET

Flemming Chistiansen ønsker husdyrproduktionen udvidet til 13.650 smågrise (7,2-30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg). Det ansøgte antal dyr svarer til 303,40 DE beregnet efter bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 med senere ændringer.

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Skovbakkegård, Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 24852. Ejendommen har CVR nr. 14146377.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil der også blive opført en ny gyllebeholder med fast overdækning, en ny tilbygning nr. 9D til eksisterende bygning med to sektioner til slagtesvin, ændret to sektioner (nr. 9A og nr. 9C) i et maskinhus til slagtesvinestald, samt ændret gulvtypen i en eksisterende sektion nr. 9B. Eneste nybyggeri vil dog være tilbygningen nr. 9D og den nye gyllebeholder med fast overdækning.

Idet ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, og samtidig ved udvidelsen passerer grænsen i husdyrbrugsloven på 250 DE, medfører det, at der skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i Husdyrbrugsloven.

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen, som skal vurderes i forbindelse med denne godkendelse. Der er med denne godkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som fx bygge-loven eller arbejdsmiljøloven.

Der indgår ikke aftaler om udbringning af husdyrgødning på sårbare arealer.

Der gøres opmærksom på, at såfremt der tilkøbes jord eller indgås nye forpagtninger eller husdyrgødningsaftaler, kan disse først anvendes som udbringningsarealer, når Horsens Kommune har vurderet, om driften af de nye arealer påvirker miljøet væsentligt.

Dog kan arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller gylleaftalearealer) udskiftes uden en ny godkendelse, såfremt Horsens Kommune vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de arealer, de erstatter jf. § 15 i Husdyrbrugsloven.

Kommunens godkendelse gælder for det ansøgte projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, vurderer kommunen om ændringerne udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

OFFENTLIGHED

Modtagelse af ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside den 15. august 2012. Der var jf. offentlighedsreglerne 3 uger til at indsende bemærkninger til projektet.

Der indkom ingen bemærkninger i perioden. Der var ingen som anmodede om at få udkastet til kommunens afgørelse tilsendt, når det forelå.

Der blev i forbindelse med meddelelse af godkendelsen i 2010 foretaget høring af Silkeborg Kommune, idet der er udbringningsarealer, som er placeret i Silkeborg Kommune. Kommunen afgav et høringssvar, som er indarbejdet i denne godkendelse, og som fremgår som bilag 10. Desuden er udkastet til godkendelsen kommenteret. Høringssvaret indeholder bl.a. følgende vurderinger af belastningen, som er indarbejdet i denne godkendelse som vilkår:

Arealerne afvander til en række søer i Silkeborg Kommune, som er følsomme overfor fosfor. Silkeborg Kommune har lagt særlig vægt på, at fosforoverskuddet ikke overstiger 0,5 kg P/ha/år som forudsat i ansøgningen. Det vurderes, at et fosforoverskud på 0,5 kg P/ha/år er at betragte som fosforbalance. Der er dog ikke stillet vilkår til dokumentation af dette, idet ansøger ikke har anvendt ændret sædskifte som et virkemiddel, men der er i stedet stillet vilkår til de virkemidler der er indarbejdet i ansøgningen (reduceret dyretryk, foderoptimering i forhold til indhold af råprotein og fosfor).

Silkeborg Kommune oplyser desuden at mark 23-0 og 25-0 er beliggende delvist indenfor 1000 m fra et overdrev, som er omfattet af husdyrbrugslovens § 7 hvilket betyder, at udbringning i sort jord og på græsmarker kun må ske ved nedfældning. Mark 76-0 er beliggende nær et B-målsat overdrev, hvor kvælstofbelastningen forventes at være i den høje ende af naturtypernes tålegrænse ved den generelle baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune. Ved normal udbringning af husdyrgødning vil der sandsynligvis være en merpåvirkning på yderligere ca. 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Ved at udbringning på sort jord og i græsmarker foregår ved nedfældning forventes merpåvirkningen at være under 1 kg N/ha.

Horsens Kommune stillede med baggrund i høringssvaret vilkår om, at gylle der udbringes på mark 23-0, 25-0 og 76-0 nedfældes ved udbringning på sort jord og i græsmarker. Siden godkendelsen blev meddelt er dette blevet et generelt lovkrav, hvorfor vilkåret ikke længere skal fremgå af godkendelsen, og derfor fjernes.

Ved høring af udkast til godkendelse i 2010 indkom der bemærkninger fra omkringboende. Disse fremgår sammen med kommunens kommentarer som bilag 12.

Ved høring af udkast til godkendelse i 2012 indkom der følgende bemærkninger:

Flemming Hegelund, Sillebjergvej 8, 8740 Brædstrup genindsendte sit høringssvar fra 2010 (se bilag 12), og herunder:

Af høringssvaret fremgår at ejendommen ligger ca. 400 meter fra Åstruplundvej 9, som på grund af landskabets udformning ligger højere end bygningerne ved Sillebjergvej 8. Dette betyder at Flemming Hegelund ønsker, at vilkåret om skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder opretholdes og ændres til nåletræsbeplantning, og at den eksisterende nåletræsbeplantning som ligger mellem de to ejendomme ønskes bevaret. Der foreslås en mere sydøstlig placering af gyllebeholderen (væk fra Ring Sørose). Samtidig føler Flemming Hegelund sig i perioder generet af støj fra produktionsbygningerne (antageligt bygning 8, 8a og 4), i perioder hvor der er et stort ventilationsbehov samt fra transportere, på, til og fra ejendommen.

Flemming Hegelund kom derudover i 2012 med følgende bemærkninger (sammendrag):

Det ønskes at nåletræsbevoksningen bag bedriften på Åstruplundvej 9 bevares, da den vil dække for udsyn til maskinhus og øvrige bygninger og desuden fungerer som et værn mod støj fra bedriften. Der er oplyst formuleringer i den tidligere godkendelse (fra 2010), som ønskes bevaret. Flemming Hegelund oplyser desuden, at han ikke er enig i kommunens vurdering om, at placeringen af gyllebeholderen ikke vil være problematisk for omkringboende.

Horsens Kommunes vurdering af de indsendte kommentarer:

Gyllebeholderen var oprindeligt søgt placeret ca. 40 meter fra eksisterende staldbygninger, og ca. 10-15 meter fra et nyopført maskinhus. Gyllebeholderens placering blev dog ændret og vil ved den ansøgte placering ligge i nærheden af de eksisterende gyllebeholdere og være omkranset af eksisterende nåletræsbevoksning.

Horsens Kommune har forelagt Flemming Christiansen kommentarerne. Han er enig i, at det vil være optimalt at bibeholde nåletræsbevoksningen, og evt. supplere denne hvor dette vurderes nødvendigt.

Horsens Kommune vurderer, at en mere syd-østlig placering som foreslået, vil medføre at beholderen vil komme til at ligge mere synlig for flere beboelser i Sørosen end ved den ansøgte placering. En placering længere væk end 20 meter fra eksisterende bebyggelse er ikke ønskeligt, da dette vil medføre at beholderen på den måde landskabelig vil kunne isolere sig fra den eksisterende bygningsmasse, hvilket ikke er ønskværdigt i forhold til planmæssige bestemmelser, efter hvilke der så vidt muligt skal bygges ved eksisterende anlæg. En placering umiddelbart bag ved maskinhuset vurderes at være uhensigtsmæssig i forhold til ejendommens transportmæssige indretning, idet der er etableret et udkørselsområde her. Samtidig vil beholderen ligge i vejen for en fremtidig udvidelse af maskinhuset og endelig er der på den foreslåede placering foretaget en del jordopfyldning, hvilket bevirker at jordbunden kan være ustabil, hvilket vurderes at være uhensigtsmæssig i forhold til placering af en gyllebeholder. En placering længere mod syd vil konflikte med søen, hvor der er et afstandskrav på 15 meter. Samtidig er det Horsens Kommunes vurdering, at det ikke er ønskværdigt at placere beholderen tæt på søen.

Horsens Kommune har dog i forhold til ansøgningen valgt at rykke beholderen en smule mod øst, idet det er vurderet, at eksisterende høje træer på den måde vil virke skærmende i forhold til Sillebjergvej 8. Samtidig skal det sikres at beholderens fremtidige synlighed reduceres dels gennem beplantning (bibeholde så meget af det eksisterende som muligt, samt supplere hvor det er nødvendigt, se kort herunder), dels ved at grave gyllebeholderen så langt ned som muligt, samt at vælge en teltype der er så lav som mulig.

Der er stillet vilkår om at gyllebeholderen skal placeres maksimalt 20 meter fra eksisterende maskinhus, således at der ryddes mindst mulig granbevoksning. Se kortet herunder.

Kommunen er enig i at, det vil være bedst at bevare den eksisterende beplantning og supplere denne hvor det er nødvendigt. Horsens Kommune har derfor ændret vilkåret vedr. beplantning, således at beplantningen skal bestå af nåletræer, og således at det sikres at bevoksningen holdes i en stand som medfører at beplantningen har en skærmende effekt.

I forhold til støjgener fra anlægget er det vurderet at etablering af en støjvold på grund af topografien ikke nødvendigvis vil medføre en reduktion af støjen, og der er derfor ikke stillet krav om dette. Flemming Christiansens konsulent har foreslået at ventilationsanlægget bliver gennemgået, således at det kan konstateres, om det er driftmæssige problemer, som kan afhjælpes. Desuden indstilles/dimensioneres ventilatorerne, så de fungerer optimalt. Horsens Kommune har derfor stillet vilkår om gennemgang af ejendommens ventilatorer, og forventer at dette vil have en reducerende effekt.

I forhold til støjgener i forbindelse med transport til og fra ejendommen er dette vanskeligt for kommunen at regulere i en husdyrgodkendelse, idet støj fra landbrugsaktiviteter som regel skal accepteres i det åbne land. Det henstilles til Flemming Christiansen at transportmæssige aktiviteter på ejendommen primært sker i dagtimerne, men på grund af perioder med spidsbelastning (gylleudbringning og ved høst), vil der kunne forekomme transporter også udenfor dagtimerne. Der er stillet et generelt vilkår vedr. støj, men der er ikke stillet yderligere vilkår vedr. støj.

Der er ikke modtaget bemærkninger til udkastet til denne godkendelse fra ansøger.

BYGGEDATOER SAMT FRIST FOR UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen og skal som udgangspunkt udnyttes indenfor 2 år fra den er meddelt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen skal vurdere om ansøgningens oplysninger om de planlagte udvidelser eller ændringer er tilstrækkelige til, at forholdene kan vurderes.

Efter husdyrbrugsloven (§ 33) er hovedreglen, at en godkendelse efter § 11 eller 12 skal indeholde en frist for udnyttelse af denne, og at fristen normalt ikke bør fastsættes til senere end 2 år fra meddelelsens dato. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet inden udløbet af den fastsatte frist, bortfalder godkendelsen.

Bemærk at overdækningen af gyllebeholderen er en forudsætning for at udvidelsen kan foretages, idet den er anvendt som et virkemiddel for at opnå BAT-niveauet.

RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen. Datoen fremgår af dataarket tidligere i godkendelsen. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb fremgår ligeledes af dataarket. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugsloven.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Husdyrbrugsloven. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Såfremt driften af virksomheden skulle ophøre ved overdragelse, tvangslukning, bortforpagtning eller udlejning, vil ansøger overholde de alment gældende regler for ophør af udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, jf. Bekendtgørelse nr. 678 af 22. juni 2011. Bygningerne og gødningslagre vil blive tømt for husdyrgødning, foderrester vil blive fjernet, staldene vil blive rengjort, og eventuelle olietanke vil blive tømt og potentielt fjernet i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsmæssigt affald i Horsens Kommune.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, der vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- Ved landbrugsproduktionens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - a. Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - b. Alle olietanke skal tømmes.
 - c. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affalds-regulativerne.

BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

UDPEGNINGER I RELATION TIL ANLÆGGETS PLACERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstandene fra staldanlægget til nærmeste omgivelser er angivet i nedenstående tabel og på oversigtsbilledet som findes under tabellen. Se endvidere bilag 1 hvor ejendommens placering i forhold til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone er angivet.

Tabel 1: Faktiske afstande og afstandskrav jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afstand i meter fra staldanlæg til:		Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav i meter
Beboelse på samme ejendom	20 meter til stuehus	15 meter
Nabobeboelse, Åstruplundvej 11	Ca. 249 meter	50 meter
Samlet bebyggelse - Ring	Ca. 955 meter	100 meter
Byzone - Brædstrup	Ca. 970 meter	300 meter
Naboskel, Åstruplundvej 11	Ca. 176 meter	30 meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg – Boring ved Anny og Johannes Sommer, Sillebjergvej 7, 8740 Brædstrup	Ca. 1170 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg – Ring Byvej Vandværk	Ca. 1140 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer) – Ring Sømose	Ca. 1650 meter 17 meter fra silo nr. 13 til forsinkelsesbassin	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej - Åstruplundvej	Ca. 80 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter

Figur 1: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommen overholder alle generelle afstandskrav med undtagelse af afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom. Der er indrettet en lejlighed til medarbejderne, som er i brug, ovenpå stald nr. 5. Der er dog tale om eksisterende lovlig produktion og bygninger, hvorfor beliggenheden tidligere er tilladt. Horsens Kommune har derfor vurderet, at dette ikke udløser krav om dispensation for afstandskravet jf. § 8 i Husdyrbrugsloven.

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 249 meter fra nærmeste stald til nærmeste beboelse, der ligger sydøst for ejendommen, og i øvrigt er uden landbrugspligt. Nærmeste samlede bebyggelse er Ring, som er beliggende ca. 955 vest for ejendommens anlæg. Der er godt 1 km meter til nærmeste byzone, Brædstrup.

Tabel 2: Afstande til bygge- og beskyttelseslinjer.

Bygge- og beskyttelseslinjer	Faktisk afstand (meter) og evt. lokalitet
Områder med landskabelig værdi	Ejendommen er beliggende indenfor særligt værdifuldt landskab omkring Ring Sømose, Ring Sø, og videre nord og vest på. Ejendommen ligger derudover indenfor et område, der er udpeget som ønskelig ny natur.
Uforstyrrede landskaber	Nærmeste område er beliggende ca. 2 km nordvest for ejendommen.
Rekreative interesseområder	Nærmeste udpegning er Ring Skov, som er udpeget fri-lufts- og udflugtsområde og beliggende ca. 480 meter nord for ejendommen.
Områder med særlig geologisk værdi	Ejendommen og udbringningsarealer er ikke beliggende indenfor område med særlig geologisk værdi.
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nærmeste kulturmiljø og bevaringsværdige landsbyområde er det kulturhistoriske område nr. 32, Tønning og Træden, som ligger ca. 4 km øst for ejendommen.
Kirkeomgivelser, kirkebyggelinje	Nærmeste kirkebyggelinje er beliggende ca. 715 m nord for ejendommen.
Fredede områder	7,8 km sydvest for ejendommen
Fortidsminder	Fredet gravhøj ca. 760 m nordøst for ejendommen
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 91 meter fra den planlagte tilbygning, bygning nr.9D. Der forekommer beskyttede diger ved flere af markerne, herunder mark nr. 9-0,15-0, 16-0, 17-0, og 33-0.
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Indenfor en radius på 300 meter fra staldanlægget er der registreret en mindre sø (< 100 m ²) og en del af en eng, der er udlagt som § 3-område. Ejendommen er beliggende i en afstand af 190 meter i umiddelbar nærhed af Ring Sømose, der er udpeget som en særlig værdifuld og sårbar mose. Mosen er endvidere registreret som § 3. Der er indenfor en 500 meters radius af anlægget yderligere en sø (< 100 m ²), en eng, en mose og to overdrev, der er § 3-registreret.
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v. (§ 7)	Ca. 3,4 km mod vest (hede/overdrev)
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nærmeste åbeskyttelseslinje er omkring Gudenåen ca. 2,4 km mod øst-sydøst. Nærmeste søbeskyttelseslinje er ved Ring Sø ca. 1 km mod nord.
Strandbeskyttelseslinje, kystnærhedszone og klitfredning	Ingen i nærheden
Lavbundsarealer inkl. evt. okker klassificering	Nærmeste område er beliggende lige ved ejendommen. Området er udpeget som klasse IV – ingen risiko for okkerudledning.
Skovbyggelinie	Ca. 100 m nord for den projekterede gyllebeholder
Internationalt beskyttelsesområde	Nærmeste område er habitatområde nr. 49, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov, ca. 7,2 km mod vest og fuglebeskyttelsesområde nr. 34, skovområde syd for Silkeborg, mere end 8 km mod vest.

I tabellen herunder ses taghøjde, taghældning, materialevalg, belysning m.v. på ejendommen.

Tablet 3: Anlægsbeskrivelse (nye anlæg er markeret med fed skrift).

Nr.	Anvendelse	Opført	Grundplan (m ²)	Højde over terræn (tagryg), m	Taghældning	Ydervægge	Tag	Udendørs arbejdsbelysning
1	Stuehus og garage	1998	260	6	45°	Røde mursten	Sort tegl	Alm. udendørs belysning
2	Foder- og blanderum. Medicin.	1936, 1991	56	4,5	35°	Røde mursten	Mørkegrå eternit	Ingen
3	Slagtesvin	1936, 1991	260	7	45°	Røde mursten	Grå eternit	Ingen
4	Slagtesvin	1995, 2004	520	7	35°	Røde mursten, stålprofilplader i gavl	Mørkegrå eternit	Ingen
5	Slagtesvin	1978 1994	200	7	45°	Røde mursten	Grå eternit	Ingen
6	Kornopbevaring m.m.	2000	500	8	30°	Røde mursten, røde stålprofilplader i gavl	Grå eternit	Ingen
7	Foderlade	1971	190	7	30°	Røde mursten	Grå eternit	Ingen
8	To-klimastald	1995, tilbyg. 2006, se nedenfor	1080	6	35°	Røde mursten, røde stålprofilplader i gavl	Grå eternit	Ingen
8A	To-klimastald	2006	204	7	25°	Pudsede mursten	Mørk eternit	Ingen
9A	Ny slagtesvine-sektion i eksisterende bygning. Tidl. maskinhus	Af flere omgange	1400	6	25°	Røde stålplader, pudsede mursten	Grå eternit	Ingen
9B	Slagtesvine-sektion	-	204	7	25°	Pudsede mursten	Mørk eternit eller stålplader	Ingen
9C	Ny slagtesvine-sektion i eksisterende bygning	-	204	7	25°	Pudsede mursten	Mørk eternit eller stålplader	Ingen
9D	Ny slagtesvine-sektion (tilbygning)	-	204	7	25°	Pudsede mursten	Mørk eternit eller stålplader	Ingen
10	Gylletank	1991	1280 m ³	-	-	Beton	-	-
11	Gylletank	1997	2400 m ³	-	-	Beton	-	-
12	Ny foderlade	-	264	-	-	-	-	-
13	Nyt maskinhus	-	960	-	-	-	-	-
14	Fodersiloer	-	-	-	-	-	-	-
15	Ny gyllebeholdere	-	3000 m³	-	-	Beton	Fast overdækning	-

Der er ingen udendørs arbejdsbelysning på ejendommen. Dog er der almindelig udendørs belysning ved stuehuset.

Det er planlagt at supplere eksisterende beplantning, således at der er læhegn omkring den projekterede gyllebeholder.

Resten af staldanlægget mod syd og vest er forholdsvis afskærmet af landskabets topografi. Mod nord er anlægget afskærmet af eksisterende nåletræsbeplantning.

Den projekterede gyllebeholder overdækkes med telt. Dette sker for at nedbringe ammoniakfordampningen til nærmeste naturområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har vurderet, at idet kravene til ejendommens beliggenhed var overholdt på det tidspunkt, hvor de eksisterende produktionsbygninger blev opført, samt at der ikke sker udvendige ændringer af det eksisterende anlæg i nærheden af beboelsesafsnit på ejendommen, er det ikke nødvendigt at meddele en dispensation for afstandskravet for beboelse på egen ejendom, der ikke er overholdt for eksisterende bygninger til skel, jf. § 8 i Husdyrbrugsloven.

Kommunen vurderer også at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Husdyrbrugsloven er overholdt.

Kommunen vurderer, at ejendommens beliggenhed i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. er overholdt, hvilket fremgår af ovenstående tabel.

Ejendommen er beliggende indenfor et særligt værdifuldt landskab, se bilag 10. Et særligt værdifuldt landskab omfatter karakteristiske landskabsformer, der som hovedregel ønskes friholdt for bebyggelser og anlæg. Ejendommen ligger højt placeret i landskabet, men der er dog en del eksisterende beplantning nær ejendommen. Anlægget vurderes at være en samlet enhed både i nudrift og i ansøgt drift.

Af udvendige bygningsmæssige ændringer vil der i forbindelse med udvidelsen blive etableret en ny gyllebeholder placeret i tilknytning til maskinhus, bygning 13. Se bilag 2. Derudover vil bygning 9 blive forlænget med et staldafsnit mere, 9D. Tilbygningen holdes i samme farvevalg som eksisterende byggeri. Der vil ikke være udendørs belysning på staldene.

Der etableres skærmende beplantning i form af et læhegn nær den projekterede gyllebeholder i retning mod de nærmeste naboer. Beplantningen vil reducere gyllebeholderens synlighed. Der er samtidig stillet vilkår om en maksimal afstand mellem eksisterende maskinhus og den planlagte gyllebeholder, således at hele anlægget vil fremstå som en samlet enhed i landskabet. Der er stillet vilkår om at eksisterende nåletræsbeplantning i størst muligt omfang skal bibeholdes.

Kommunen vurderer, at placeringen af gyllebeholderen og forlængelsen af eksisterende bygning ikke vil være problematisk for de omkringboende og ej heller i modstrid med landskabsudpegningen. Der stilles vilkår om i tilfælde af produktionens ophør, at gyllebeholdere og stalde efterlades i rengjort stand.

Siden godkendelsen blev meddelt første gang er der kommet skærpede regler vedr. placering af gylletanke i forhold til skrånende arealer.

Ejendommens to eksisterende gyllebeholdere ligger placeret således at der er krav om etablering af både gyllealarm og vold. Nærmeste vandløb mod nordøst er beliggende ca. 280 meter fra nærmeste gyllebeholder. Vandløbet leder til Ring Sømosse. Der er placeret et dræn nord for den lille gyllebeholder, umiddelbart nedenfor skråningen ved beholderen. Der er således stor risiko for at gylle kan løbe til vandløb, såfremt der opstår læk på en af de eksisterende gyllebeholdere. Idet den ansøgte beholder også er placeret på skrånende arealer vil dette også være gældende for denne beholder.

Ved tilsyn i 2012 blev det drøftet hvordan denne problemstilling kan løses. Der er efterfølgende indsendt oversigtstegning, som redegør for at der etableres en ca. 100 meter jordvold langs kanten af Ring Sømose, således at der i en naturlig lavning på mark 6-0, kan tilbageholdes mellem 75-100 m³ gylle ved et udslip (se herunder).

Figur: Arealerne omkring Åstruplundvej 9, med opsamlingsvold langs kanten af mosen og naturlig lavning.

Etableringen af volden er accepteret som en mulig løsning, men er dog ikke konkret vurderet i forbindelse med denne godkendelse, idet der ikke er indsendt beregninger og kort med koter/hældninger mv. som sandsynliggør at løsningen virker. Forholdet vil blive kontrolleret ved tilsyn, og der kan blive stillet krav om ændring, såfremt det vurderes at der ikke er tilstrækkelig sikring af mosen. Der gøres samtidig opmærksom på at det er ejers ansvar at der kan ske den nødvendige opsamling.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved produktionens ophør skal opbevaringslagre og bygninger m.v. efterlades rengjorte.
- Der skal etableres en ny gyllebeholder på ca. 3.000 m³. Beholderen må maksimalt ligge 20 meter fra det nord-østlige hjørne af maskinhuset (skitseret på figuren herunder). Beholderen skal forsynes med fast overdækning. Beholderens højde over terræn skal reduceres mest muligt, og der skal ved valg af leverandør tages hensyn til overdækningens højde. Der skal etableres mulighed for opsamling af gylleudslip ved et eventuelt uheld, svarende til kravet i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

- Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes en skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder. Beplantningen skal bestå af et hegn med mindst 3 rækker træer og buske eller af nåletræer. Mod nord skal den eksisterende nåletræsbeplantning fastholdes i størst muligt omfang, således at dette fortsat vil virke skærmende i forhold til indkig fra omkringliggende ejendomme.

HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT I FORHOLD TIL BAT

HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flemming Christiansen har i nudriften tilladelse til 10.000 smågrise (8,5-30 kg) og 6.750 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 216,89 DE, jf. VVM-screening af 21. juni 2004. Ansøger ønsker husdyrproduktionen udvidet til 13.650 smågrise (7,2-30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg) svarende til 303,40 DE. Fordelingen af produktionen i bygningerne fremgår af nedenstående skema i forhold til nudrift og ansøgt drift:

Tabel 4. Dyreholdet på ejendommen i ansøgt drift og i nudrift. Vægten på slagtesvinene ændres fra 30-102 kg i nudrift til 30-109 kg. Smågrisenes vægt ændres fra 8,5-30 kg i nudrift til 7,2-30 kg.

Byg.	Nudrift					Ansøgt drift				
	Kategori	Gulv type	Antal	Stipl.	DE	Kategori	Gulvtype	Antal	Stipl.	DE
3	Slagtesvin	Fuldspalter	750	180	19,26	Slagtesvin	Fuldspalter	668	180	19,49
4	Slagtesvin	Fuldspalter	2250	540	57,79	Slagtesvin	Fuldspalter	1002	540	29,24
5	Slagtesvin	Fuldspalter	750	180	19,26	Slagtesvin	Fuldspalter	668	180	19,49
8	Smågrise	To-klima, delvis spaltegulv	6.667	1.400	29,02	Smågrise	To-klima, delvis spaltegulv	9.100	1.400	42,00
8A	Smågrise	To-klima, delvis spaltegulv	3.333	700	14,91	Smågrise	To-klima, delvis spaltegulv	4.550	700	21,00
9A	Maskinhus	-	0	0	0	Slagtesvin (heraf 90 stipladser som Bufferstald/sygestald)	Drænet gulv og spalter (33/67)	1002	310	29,24

Gyllebeholder

Det er planlagt at opføre en ny gyllebeholder på 3.000 m³ for at imødekomme en øget mængde af husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion. Gyllebeholderen ønskes opført i beton elementer og overdækkes med telt, hvorved ammoniakfordampningen reduceres.

Ændret anvendelse af 9A fra maskinhus til slagtesvinestald

Bygning 9A er på nuværende tidspunkt et maskinhus, men ønskes ændret til slagtesvinestald med 2 sektioner. Sektionerne skal være med henholdsvis 220 stipladser og 90 stipladser, hvoraf den sidste sektion på 90 stipladser skal anvendes som bufferstald/sygestald. Begge sektioner skal indrettes med drænet gulv med spalter, overbrusning og undertryksventilation. Staldtypen er ikke umiddelbart BAT.

Tilbygning (9D) til eksisterende bygning 9

Bygning 9 ønskes forlænget med en sektion til slagtesvin. Sektionen skal være med 220 stipladser, drænet gulv med spalter, overbrusning og undertryksventilation. Den projekterede tilbygning er markeret som 9D på oversigttegningen.

Ansøger ønsker ikke at konvertere de drænede gulve + spalter til gulve med fast andel, idet dette medfører øget svineri i staldene, samt betyder en ekstra arbejdsgang i staldene. Ansøger har i forbindelse med screeningen i 2006 etableret en staldsektion nr. 9B i maskinhuset med fast gulv og har været meget tilfreds med staldens faste gulvandel, der netop har medført øget svineri, hvilket er årsagen til, at ansøger ikke længere ønsker fast gulv i stierne. Derfor skal den pågældende stalds gulv ændres til drænet gulv + spalter i forbindelse med denne udvidelse. Staldtypen er ikke umiddelbart BAT.

Ændring af bygning 9B

Den eksisterende slagtesvinestald (bygning 9B) skal ændres fra straw flowsystem med delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv, til drænet gulv med spalter (33/67). Ændringen skal ske på baggrund af, at Flemming Christiansen ikke har været tilfreds med straw flow-systemet i forhold til hygiejne og renhold for husdyrgødning. De eksisterende tre sektioner i 9B skal ændres til to sektioner med overbrusning og undertryksventilation. Staldtypen er ikke umiddelbart BAT.

Ændring af bygning 9C

En del af den oprindelige tredje sektion i 9B vil i ansøgt drift blive inddraget i etableringen af tre nye sektioner på hver 220 stipladser med drænet gulv og spalter i bygning 9C. Sektionerne i bygning 9C vil i ansøgt drift være med overbrusning og undertryksventilation. Staldtypen er ikke umiddelbart BAT.

Ekstra fodersilo

Det planlægges at opføre en fodersilo nr. 12 ved siden af den eksisterende fodersilo nr. 13.

Eksisterende anlæg

Bygning 3, 4 og 5 er eksisterende stalde etableret med fuldspaltegulv. Staldtypen ændres ikke i forbindelse med udvidelsen på ejendommen. Staldtypen er ikke BAT.

Bygning 8 + 8a er etableret med to-klimastald med delvist spaltegulv, hvilket er BAT.

Samlet oversigt over ændringerne

På bilag 3 er vist en samlet oversigt over de ændringer der foretages i ejendommens dyrehold. Staldnumre henviser til numrene i ansøgningsmaterialet og i www.husdyrgodkendelse.dk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst tilgængelige teknologi =BAT, og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010, ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT.

I klagenævnets hjemvisning er der beregnet en samlet BAT emission. Efter nævnets beregninger på baggrund af vejledningen må ammoniakemissionen fra produktionen af slagtesvin og smågrise, der ifølge ansøgningen videreføres i de eksisterende stalde (bygning 3-5, samt bygning 8-8a), ikke overstige 2.024 kg N/år.

Det fremgår imidlertid af ansøgningen, at den faktiske ammoniakemission fra disse stalde – med tillæg af en forholdsmæssig andel af tabet fra lageret – udgør ca. 1.864 kg N/år, hvilket er mindre end den beregnede emissionsgrænse. Dette medfører ifølge vejledningen, at den faktiske emission (ca. 1.864 kg N/år) skal anvendes som emissionsgrænse for de eksisterende stalde.

Ammoniakemissionen fra produktionen i den nye slagtesvinestald (9a-d) må efter samme beregningsmetode ikke overstige 1.930 kg N/år.

Emissionen fra det samlede anlæg må ifølge nævnets afgørelse ikke overstige i alt ca. **3.794 kg N/år** (1.930 + 1.864 kg N/år).

Den samlede ammoniakfordampning fra det samlede anlæg jf. skema 35028 er 3.794 kg N/år.

Idet den samlede ammoniakfordampning fra staldene er den samme som det Natur og Miljøklagenævnet har beregnet i deres afgørelse vurderer Horsens Kommune at BAT er opfyldt, jf. Miljøstyrelsens vejledning.

Horsens Kommune vurderer, at reovering af fuldspaltegulvet i slagtesvinestaldene vil være naturligt at gennemføre i 2015, hvor velfærdskravet medfører, at gulvet skal ændres. Der er derfor stillet vilkår om at gulvene i stalde med fuldspalter (nr. 3, 4 og 5) senest i 2015 skal ændres til stalde med en ammoniakemission, som ikke må være større end for den der kan beregnes for stalde med drænet gulv + spalter (33/67).

Fast overdækning af gyllebeholder

Etablering af fast overdækning på gyllebeholdere er en teknologi som er med til at reducere den samlede ammoniakfordampning fra anlægget, men idet denne teknologi er en forholdsvis dyr løsning, vurderer Horsens Kommune, at det som udgangspunkt ikke skal betragtes som BAT, der skal gennemføres. Ansøger har dog valgfrihed til at benytte tiltaget for at reducere den samlede ammoniakfordampning fra anlægget.

Ansøger har i denne sag valgt at etablere fast overdækning på den projekterede gyllebeholder. På den baggrund vurderer Horsens Kommune, at det er BAT på denne ejendom.

Ammoniakreduktionen for fast overdækning på den projekterede gyllebeholder er 50 % i forhold til flydelag, og ammoniakreduktionen på dette lager er indregnet i emissionen for det samlede anlæg. Placeringen af beholderen fremgår af afsnittet om offentlighed.

Idet gyllebeholderen indgår som et virkemiddel til at opfylde BAT-kravet, skal beholderen opføres samtidig med at udvidelsen af dyreholdet gennemføres.

Med baggrund i de ovenstående vurderinger og med de stillede vilkår, vurderer Horsens Kommune at der anvendes BAT på ejendommen i forhold til staldsystemer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- *Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og de tilhørende arealer på ejendommen på Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brædstrup som drives under cvr. nr. 14146377.*
- *Der er tilladt en årlig produktion af 13.650 smågrise (7,2 – 30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg), hvilket efter de nugældende regler i bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 svarer til i alt 303,40 dyreenheder (DE). Der kan tillades afvigelser indenfor de enkelte husdyrgrupper på +/- 10 %, så længe det maksimale antal beregnede DE ikke overskrides.*
 - a) *Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.*
- *Denne godkendelse skal altid være tilgængelig på ejendommen.*
- *Senest i 2015 skal stald nr. 3, 4 og 5 (slagtesvin med fuldspalter), ændres til et gulvsystem med drænet gulv + spalter (33/67), eller til en stald med en tilsvarende eller lavere ammoniakfordampning.*

VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationen i alle stalde er styret i forholdt til temperaturen, så ventilationsmængden afstemmes efter det aktuelle behov. Derved reduceres elforbruget mest muligt.

I smågrisestaldene, to-klimastald nr. 8 og nr. 8A er der undertryksventilation og Skovstyringssystem er installeret i nr. 8 og Echberg-styringssystem i bygning nr. 8A. Afkastene sidder i tagflade tæt ved kip, og luftindtaget sker via vægventiler. Skorstenene er ca. 1,6 meter høje, og ventilationen har en kapacitet på 9500 m³/h.

Slagtesvinestaldene nr. 3, 4, og 5 er undertryksventilerede med afkast i tagflade og luftindtag via vægventiler. Der er installeret Skov-styringssystem i bygning nr. 3 og nr. 4, og Turboventstyringssystem i bygning nr. 5. Skorstenene er ca. 1,4 meter høje, og kapaciteten er på 9500 m³/h, jævnfør ansøgers oplysninger.

I bygning nr. 9A-D er og vil der blive indrettet med undertryksventilation, Skov-styringssystem, afkast i kip og en skorstenshøjde på ca. 1,4 meter.

Ventilationskapaciteten er og vil blive på 9000 m³/h.

Der er etableret alarm på ventilationen, således at ejer Flemming Christiansen modtager besked via mobiltelefonen, såfremt der opstår problemer med ventilationen, eller den stopper.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at den beskrevne indretning med mekanisk ventilation er den bedste set i relation til energiforbrug, når det sikres at filtre og luftindtag jævnligt efterses og vedligeholdes.

Horsens Kommune havde indtil udkastet til godkendelsen blev sendt i høring ikke kendskab til klager fra omkringboende over gener fra ventilationen. Kommunen vurderer på baggrund af dette, at ventilationssystemet ikke bør give anledning til øgede gener for de omkringboende, når det sikres at anlægget kører optimalt. Det kan dog ikke afvises at anlægget i dag ikke kører optimalt, og der er derfor stillet et vilkår om gennemgang af ventilationsanlægget, således at de oplevede støjgener evt. kan lokaliseres og reduceres. Se endvidere under afsnittet om støj.

Gennemgangen skal også belyse om anlægget evt. ikke er dimensioneret eller justeret korrekt i forhold til det antal dyr der er på stald.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der skal stilles vilkår for drift og egenkontrol.

- *Virksomheden skal føre kontrol med ventilationssystemet, som sikrer at dette kører optimalt og at luftindtag holdes rene. Der skal inden den 1. juni 2013 foretages en gennemgang af ventilationssystemet af leverandøren. Gennemgangen skal redegøre for at systemet er dimensioneret korrekt, og kører optimalt og dokumentationen for gennemgangen fremvises på forlangende.*

Der skal herefter som minimum foretages et årligt serviceeftersyn af ventilationssystemet, og dokumentation for dette skal ligeledes kunne fremvises på forlangende (logbog, kvitteringer mv.).

FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Smågrisene (7,2-30 kg)

I forbindelse med ansøgningen om udvidelse af husdyrholdet på Åstruplundvej 9 har ansøger Flemming Christiansen fået udarbejdet foderplaner, der introducerer multifasefodring i foderstrategien frem for enhedsblandinger, som han anvender på nuværende tidspunkt. Fasefodring muliggør, at man nemmere kan sammensætte foderplaner med fokus på dyrenes aktuelle behov i en bestemt vægtperiode, hvilket bl.a. reducerer udskillelsen af næringsstoffer i gyllen.

På Åstruplundvej 9 skal der fremadrettet anvendes forskellige foderblandinger til smågrisene fordelt i følgende vægtklasser:

- Smågrise 6-10 kg
- Smågrise 10-30 kg.

Foderblandingen til smågrisene fra 6-10 kg købes som færdigfoder fra foderstofforhandleren, mens de resterende blandinger, inkl. slagtesvinenes foderblanding, er hjemmeblandet og inkluderer valle.

For smågrisene (7,2-30 kg) anvendes der foder med 1,80 FE/kg tilvækst, 160,8 gram råprotein pr. FE og der tilsættes 5 gram benzoesyre.

Slagtesvinene (30-109 kg)

Til slagtesvinene (30-109 kg) skal der efter udvidelsen anvendes en foderblanding med et lave proteinindhold, hvorfor slagtesvinefoderet fremadrettet vil indeholde 2,80 FE/kg tilvækst, 145 gram råprotein pr. FE og der tilsættes 5 gram benzoesyre.

Benzoesyre medfører en forbedret fordøjelighed og dermed en forbedret foderudnyttelse samt lavere pH i gyllen, som reducerer ammoniakfordampningen. I ansøgt drift vil der blive tilsat 5

gram benzoesyre til slagtesvinene, hvilket reducerer ammoniakemissionen fra stalden med 1 % pr. gram benzoesyre, der er tilsat pr. FEsv. Der kan derfor opnås en reduktion i ammoniakemissionen fra dyrene på ca. 5 % ved tilsætning af 5 gram benzoesyre pr. FE til slagtesvinene.. Dette skyldes, at benzoesyre medfører en kombination af et lavere indhold af kvælstof i gødning som følge af det lavere foderforbrug, samt en lavere pH i urinen, hvilket både reducerer mængden af udskilt ammoniak med gyllen og ammoniakfordampning fra gyllen. Udover at benzoesyre reducerer ammoniakfordampningen, har benzoesyre også en stærk antimikrobiel aktivitet og kan derfor både virke som konserveringsmiddel og som sundhedsfremmende tilsætningsstof til svin.

Slagtesvinefoderets indhold af fosfor vil i ansøgt drift blive reduceret til 4,1 g P/FE.

I foderblandingen til slagtesvinene vil der blive tilsat normal dosis fytase, så fordøjeligheden af fosfor øges til 50-55 %. Ved at tilsætte fytase til foderet opnås den effekt, at det naturligt forekommende fosfor i foderet, der er bundet som fytat, lettere bliver tilgængelig for dyret. Ved at anvende fytase i foderet opnås en bedre fosforudnyttelse af foderet, hvorfor udledningen af fosfor til miljøet via gødningen og urea bliver reduceret.

Male- og blandeanlægget m.v. er i øvrigt placeret i foderladen, bygning nr. 6.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen køber færdigblandinger (startfoder til smågrise 6-10 kg) og hjemmeblender også foderet. Foder opbevares i nyopført fodersilo placeret umiddelbart ved siden af foderladen samt i to siloer placeret ved stald 4.

Blandeanlægget til foderet er placeret i en lukket foderlade, der er ikke afløb i gulvet, hvorved det vurderes at der ikke er risiko for forurening af overfladevand.

Det er oplyst at der anvendes valle. Vallen er placeret i en tank som er markeret som bygning 16 på bilag 2. Det vurderes at der ikke vil være risiko for forurening.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne og at håndteringen er indrettet så eventuelt spild kan opsamles.

Vurderingen af hvorvidt der anvendes BAT i forhold til fodring baseres primært på Miljøstyrelsens vejledende emissionskrav. Samlet er BAT-ammoniak emissionsniveauet opfyldt, hvilket primært er opnået gennem tilpasninger af foderets indhold af kvælstof for både slagtesvin og smågrise.

Der er for slagtesvin (30-109 kg) anvendt foder med 2,80 FE/kg tilvækst, 145 gram råprotein pr. FE og der tilsættes 5 gram benzoesyre.

For smågrisene (7,2-30 kg) anvendes der foder med 1,80 FE/kg tilvækst, 160,8 gram råprotein pr. FE og der tilsættes 5 gram benzoesyre.

Når ændringer i fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget, skal der fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.

Der er stillet vilkår til et maksimalt kg N og P ab dyr for slagtesvin, og for smågrisene er der stillet vilkår for kg N ab dyr, men ikke kg P ab dyr, idet der ikke er korrigeret for fosfor til smågrisene. Med henblik på at kunne føre tilsyn med overholdelse af fodringsvilkårene, stilles der vilkår om at ansøger tilvejebringer dokumentation herfor.

Til slagtesvinenes foder vil der efter udvidelsen blive tilsat 5 gram benzoesyre pr. FE, hvilket medfører en bedre foderudnyttelse, sur urin og reduceret ammoniakfordampning. Miljøstyrelsen har i bilag 3 til vejledning om godkendelse af husdyrbrug oplyst at der ved beregning af ef-

fekten af benzoesyre (i 2007) bestemmes det gennemsnitlige indhold af benzoesyre i gram pr foderenhed. Reduktionen af ammoniakfordampningen i procent sættes lig med det gennemsnitlige indhold af benzoesyre i gram pr foderenhed. Der er i denne sag beregnet en reduktion i ammoniakfordampningen på 5 %. Der er for at fastholde denne reduktion stillet et vilkår om dokumentation af anvendelsen.

Der er oplyst, at der fremadrettet anvendes fasefodring, idet der vil blive brugt en startblanding til smågrisene. I henhold til BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende fasefodring. Der stilles derfor vilkår om, at bedriften skal anvende fasefodring for smågrisene.

Foderets fosforindhold er for slagtesvinene i ansøgt drift 4,1 g P pr. FE og 5,4 g P pr. FE for smågrisene. Dette resulterer jf. ansøgningskema nr. 35028 i et samlet indhold i gyllen på **5.683 kg P årligt**. Der er stillet vilkår til slagtesvინenes totale andel af fosfor, idet der er foretaget en optimering af dette i forhold ti normen.

Ud fra Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan beregnes et BAT-niveau for produktionen. De beregnede BAT- emissions grænseværdier for fosfor for den ansøgte produktion fremgår af nedenstående tabel.

Dyregruppe	BAT Kg P/DE	BAT Kg P/ha v. 1,4 DE/ha	DE	Kg P
Søer	23,0	32,2	0	0
Smågrise	27,8	38,9	63,0	1751
Slagtesvin	20,5	28,7	240,41	4928
Ialt			303,41	6679

Tabel 10. Beregning af BAT-niveau for fosfor med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende standardkrav.

Ud fra tabel 10 ses at BAT-kravet i forhold til fosfor kan beregnes til **6.679 kg P årligt**. Idet fosforindholdet i gyllen i det ansøgte projekt er lavere end det der kan beregnes jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor, vurderes det at BAT- emissionskravet i forhold til fosfor er opfyldt.

I henhold til BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende fytase. Idet Miljøstyrelsens BAT-niveau for fosfor er overholdt, er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til anvendelsen af fytase.

Der er i forbindelse med vurderingen stillet krav til det maksimale fosforoverskud på ejendommen. Dette har medført at der er indarbejdet tilpasninger i foderets indhold af næringsstoffer.

Det vurderes, at kombinationen af et dyretryk på 1,23 DE/ha og en reduktion i foderets fosforindhold vil være tilstrækkelig til at sikre, at udbringningsarealerne maksimalt tilføres et årligt fosforoverskud på 0,5 kg P pr. ha set som et gennemsnit på alle arealer.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående oplysninger at det anvendte foder lever op til kravene om anvendelse af BAT på fodring.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Smågrise. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. smågris * antallet af smågrise skal være mindre end 4.952 kg N pr år (365 dage).

N ab dyr pr smågris beregnes ud fra følgende ligning: (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x g råprotein pr FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0304 kg N pr kg tilvækst))

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal smågrise	13.650
Indgangsvægt, kg	7,2
Afgangsvægt, kg	30
FEsv pr. kg tilvækst	1,80
Gram råprotein pr. FE	160,8
Kg N ab dyr pr. smågris	0,3628

- ***Slagtesvin. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin * antallet af slagtesvin skal være mindre end 23.012 kg N pr år (365 dage).***

N ab dyr pr slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x g råprotein pr FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr kg tilvækst))

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.238
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	109
FEsv pr. kg tilvækst	2,8
Gram råprotein pr. FE	145
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,793

- ***Slagtesvin. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin * antallet af slagtesvin skal være mindre end 4621 kg P pr år (365 dage).***

P ab dyr pr slagtesvin= ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr kg tilvækst x g fosfor pr FEsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr kg tilvækst)

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.238
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	109
FEsv pr. kg tilvækst	2,8
Gram fosfor pr. FE	4,5
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,5609

- *Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå og være opgjort på: smågrise og slagtesvin*

- a. Antal producerede dyr
- b. Indgangsvægt – og afgangsvægt
- c. Foderforbrug pr. kg tilvækst
- d. Det gennemsnitlige indhold af råprotein og P pr. FE i de anvendte blandinger

N og P af dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder

Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene er overholdt.

Dokumentation for beregningen af kvælstof og fosfor af dyr skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (f.eks. 2012) til 15. februar år 3 (f.eks. 2014). Dokumentation skal være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

- Der skal tilsættes 5 g benzoesyre pr. foderenhed til smågrise og 5 g benzoesyre pr. foderenhed til slagtesvin
- Der skal anvendes fasefodring ved fodring af smågrisene.

ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anvendte ressourcer på ejendommen:

Bedriftens årlige energiforbrug er opdelt i forhold til el, diesel- og fyringsolie og halm. Derudover er vandforbrug opgjort.

Tabel 5. Energi- og vandforbrug på husdyrbruget.

Energi	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug, kWh	181.000	235.500
Vand		
Drikkevand, m ³	4.305,0	5.426,6
Vandspild, m ³	740,0	931,9
Vaskevand, m ³	402,5	520,0
Samlet årlig forbrug af vand m ³	5.447,5	6.878,5
Olie		
Fyringsolie til varmekanon, liter	1.200	1.200
Dieselolie, liter	34.470	34.500
Foder		
Eget foder, ton	1.700	2.400
Halm		
Halmforbrug, ton	100	100

Der bliver forbrugt ca. 34.470 l dieselolie på ejendommen i 2007, men forbruget indeholder både forbrugt diesel på Åstruplundvej 9 og diesel til ansøger Flemming Christiansens andre ejendomme, idet der kun er dieseltank på Åstruplundvej 9 og ikke på ansøgers andre ejendomme. Da al tankning af dieselolie for alle ansøgers ejendomme kun sker på ejendommen på Åstruplundvej 9, er det samlede forbrug for ejendommene registreret under Åstruplundvej 9.

Der bliver strøet med halm i klimastalden to gange dagligt, og der anvendes ca. en til halvanden miniballe pr. gang. Der bliver opbevaret halm på loftet af stald nr. 3.

Energiforbrug

Staldanlægget og stuehuset er opvarmet med fastbrændsel, der stammer fra ejendommens skovparceller.

Ventilationen er styret i forholdt til fugt og temperatur, så ventilationsmængden afstemmes efter det aktuelle behov, hvilket er en energibesparende foranstaltning.

Der er installeret Skov-styringssystem i halvdelen af to-klimastald nr. 8, og hele bygning nr. 9A-D vil blive indrettet med Skov-styringssystem. Der er Turbovent-styringssystem i bygning nr. 5, og Echbergstyringssystem i bygning nr. 8A samt i den resterende del af nr. 8.

Belysningen i staldene er indrettet således, at der kun er tændt lys under fodringen, når det samtidig er mørkt udenfor. For at spare på energien anvendes lavenergibelysning med lysstoffer.

Der køres sektioneret holddrift med alt-ind-alt-ud, hvor der er ca. 3 dage mellem hvert hold. Da der bliver vasket imellem hvert hold, er det nødvendigt at anvende en varmekanon til at tørre staldsektionerne, inden dyrene bliver sat ind. Varmekanonene kører i ca. 20 timer for at udtørre staldrummet og dermed undgå, at det er fugtigt og koldt, når dyrene bliver sat ind. Derved mindskes risikoen for, at dyrene bliver syge med f.eks. diarré eller utrivelige som følge af en fugtig og kold stald. Varmekanonene bruger ca. 1½ l. fyringsolie pr. time, hvorfor det bliver til ca. 30 l. fyringsolie pr. gang, den er tændt. Der bliver benyttet 2 varmekanoner på ejendommen, og forbruget af fyringsolie til varmekanonerne er ca. 1.200 l./år.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra Bjerrebo Vandværk.

I staldbygningerne 4, 8, 8A, og 9B-C er der installeret overbrusning, og det samme vil blive installeret i de projekterede sektioner 9A og 9D. Overbrusningen imødekommer et dyrevelfærdsmæssigt krav, hvilket dog medfører et øget vandforbrug. Derfor er der foretaget følgende vandbesparende foranstaltninger:

Drikkevand

Der er installeret drikkeventiler med opsamlingsbakke i staldbygning nr. 3, 4, og 5, samt at der i de projekterede sektioner i hele 9A-9D planlægges at installere samme system, hvilket medfører et mindre vandspild end frithængende drikkepipler eller drikkekopper.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at opretholde en stabil drikkevandstilførsel, undgå lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

Vaskevand

Overbrusningsanlægget bliver anvendt som iblødsætningsanlæg før vask, hvorefter staldene bliver vasket med højtryksrensere og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende.

Derudover aflæses der jævnligt vandforbrug på vandmålere, og der sker fjernaflæsning af vandforbruget, hvilket muliggør, at et forhøjet vandforbrug og eventuel lækage vil blive detekteret hurtigt.

Vask med højtryksrensere og koldt vand, samt jævnlig aflæsning af vandforbruget er BAT jf. BREF-referencedokumentet, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ressourceforbruget af energi er en naturlig del af princippet om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-niveau for energi- og vandforbrug er fastlagt ud fra BREF-referencedokument, der vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, hvilket er baseret på punkt 6.6 i Bilag 1 i IPPC-direktiv 96/61/EF om Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer.

Energiforbrug

I forhold til BAT og energi gælder det om at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige at sikre at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel ventilationsanlæg - løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt, samt at eventuel overskudvarme udnyttes andre steder på anlægget. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på energibesparende egenskaber.

Det vurderes, at der er gjort tiltag til at sikre, at vandforbruget er optimalt gennem iblødsætning, drikkeventiler i krybberne frem for frithængende, og løbende kontrol af vandingssystemet. Samtidig aflæses vandforbruget jævnlige, hvilket er med til at registrere eventuelle lækager.

De beskrevne tiltag som styringen af ventilationen holder strømforbruget til ventilationen på minimumsbehovet, at lyset kun er tændt ved fodring, når der er mørkt udenfor og fortsat fokus på elforbruget vil sikre at ejendommens energiforbrug optimeres.

Vandforbrug

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Idet en del af staldene ændres og flere stalde er af ældre dato, kan det være fornuftigt at få foretaget en gennemgang af ejendommen af en energikonsulent, idet der kan være områder som endnu ikke er overvejet. Der stilles derfor vilkår om, at anlægget gennemgås af en energikonsulent med det formål at reducere energiforbruget.

Horsens Kommunes BAT-niveau for energi- og vandforbrug er fastlagt ud fra BREF- reference dokument, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af dette dokument vurderer Horsens Kommune, at niveauet for BAT på energi og vandforbruget er opnået ved de eksisterende tiltag. Såfremt disse fortsættes i ansøgt drift, hvilket det fremgår af ansøgningen, at de gør, vurderer Horsens Kommune, at BAT er opnået for energi og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

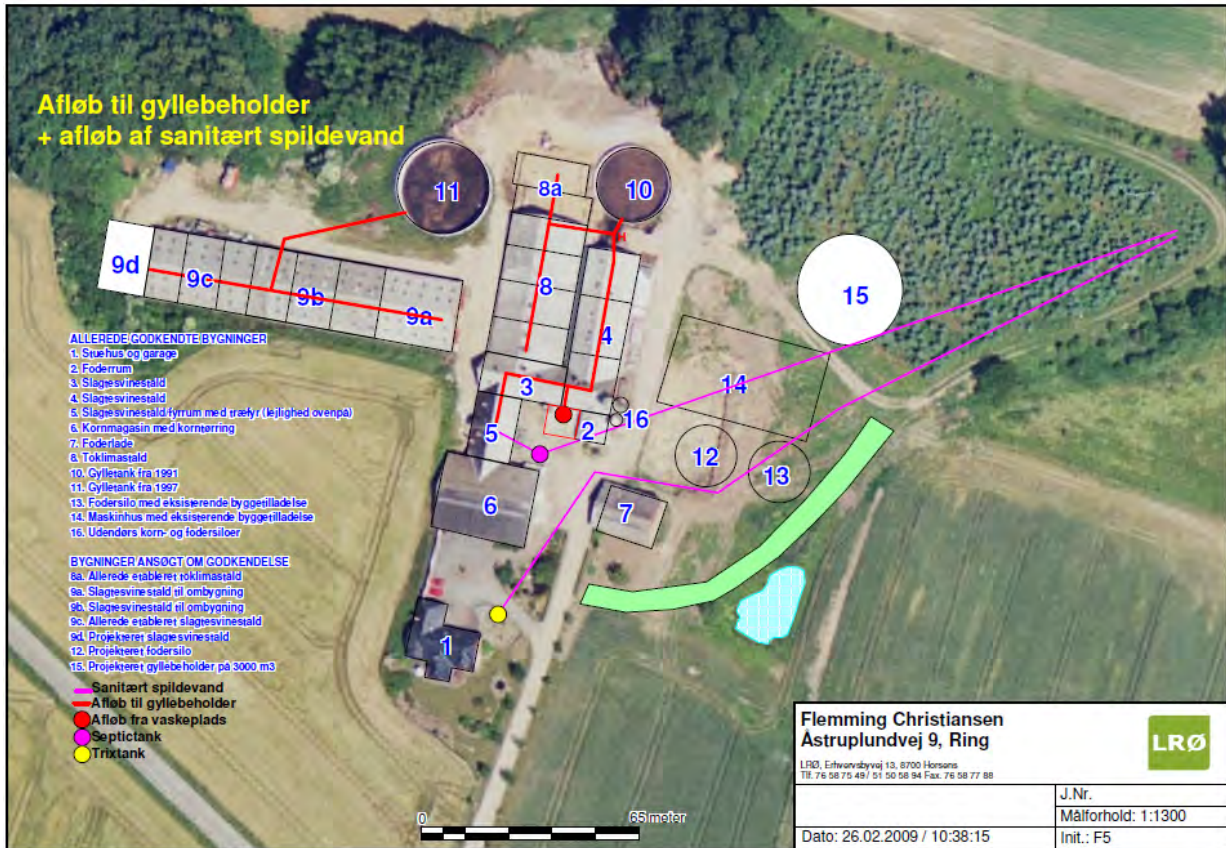
- *Årlig opgørelse af energiforbrug.*
- *Årlig opgørelse af vandforbrug.*
- *Produktionsanlægget gennemgås af en energikonsulent, når de bygningsmæssige ændringer er gennemført, dog senest i 2015.*

SPILEDEVAND, OPSAMLING OG AFLEDNING

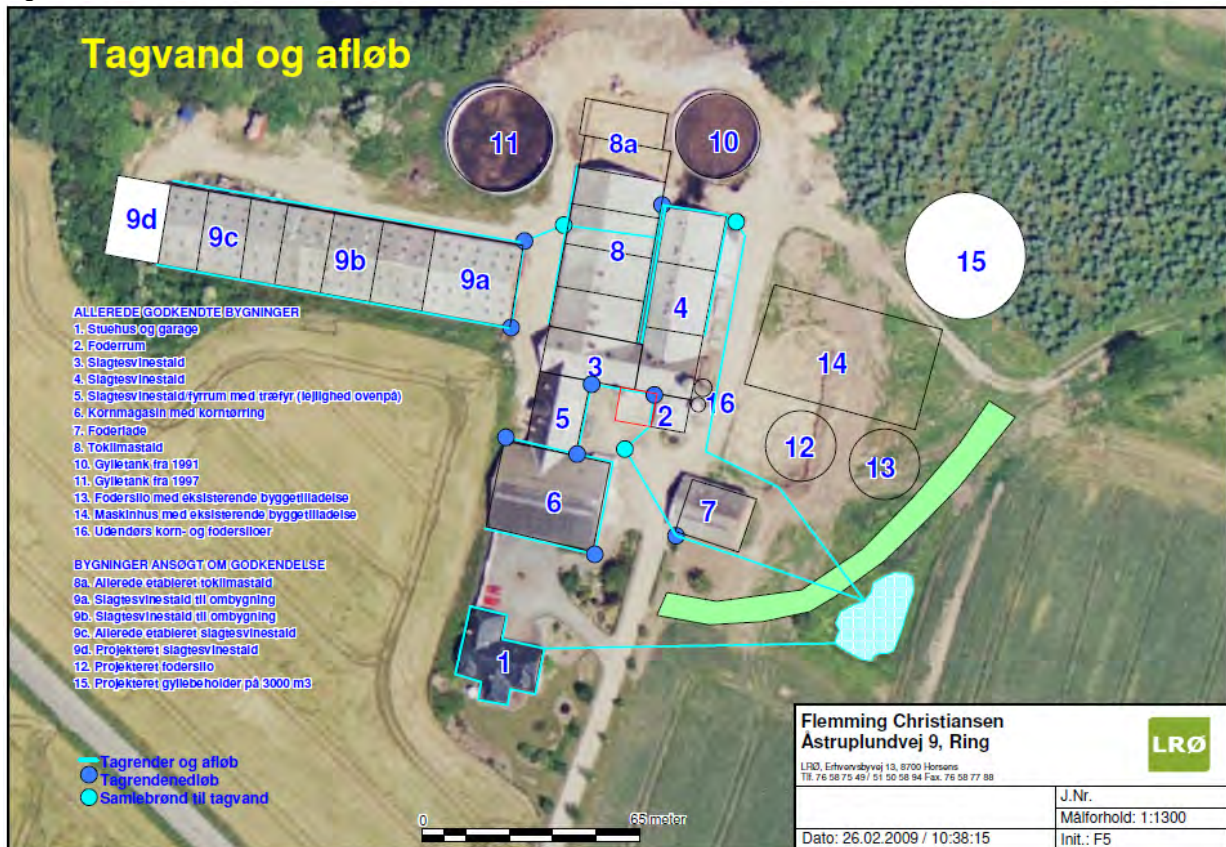
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forekommer spildevand (vaskevand og drikkevandsspild) fra husdyrproduktionen, som bliver ledt med gyllen fra staldene til gylleholderne. Spildevand i form af vaskevand og drikkevandsspild fra husdyrproduktionen svarer til ca. 1.143 m³ i nudrift og ca. 1.452 m³ i ansøgt drift. Der forekommer spildevand fra husholdningen i ejendommens stuehus, fra personalerum og fra lejlighed ovenpå stald nr. 5. Husspildevand fra personalerum og stuehus renses mekanisk i trekammertank (trixtank) og ledes herefter til et vandhul øst for ejendommen. Spildevandet fra lejligheden ovenpå stald nr. 5 bliver ledt til septiktank og derfra videre til et vandhul øst

for ejendommen. Fra dette vandhul er der overløb ned til nåletræsplantagen nordøst for anlægget og herfra er der dræn videre mod Ring Sømosse.

Figur 4. Afløbsforhold.

Figur 5. Afløbsforhold.

Tagvand og overfladevand fra befæstede pladser afledes til forsinkelsesbassin/sø øst for anlægget. Søen fungerer som et forsinkelsesbassin og den overvejende del af vandet kommer

derfor fra de dræn, der leder tagvand fra anlæggets tagflader og i nudrift fra dele af den befæstede (vaske)plads udenfor foderrum nr. 2 og stald nr. 3 og 4. En del af pladsen anvendes også som vaskeplads, og der er etableret fald mod afløb til gyllebeholder. Pladsen anvendes til påfyldning og rengøring af marksprøjte. Derudover kan der ske vask af marksprøjte i marken efter behov.

I ansøgt drift vil der kun blive ledt tagvand via dræn til forsinkelsesbassinet/søen, idet det ved tilsyn er vurderet at der er risiko for at der ved den nuværende indretning kan ledes spildevand til overfladevand. Fremadrettet må afledningen af vand fra vaskepladsen ikke længere ske til forsinkelsesbassin/sø øst for anlægget. Dette betyder at det eksisterende afløb til dræn fra den befæstede plads ved foderrum nr. 2 og stald nr. 3 og 4 bliver sløjftet. I stedet skal vand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholder eller opsamles på anden vis. Der er i denne godkendelse stillet vilkår om dette.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Mængderne indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som er foretaget under afsnittet flydende husdyrgødning.

Kommunen gør opmærksom på, at der på pladser med overfladeafløb ikke må ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

Da der fremadrettet ikke sker direkte udledning af overfladevand fra befæstede pladser, hvor der kan forekomme spild, vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand fra sådanne pladser sker på forsvarlig vis.

Det er oplyst at der altid er tilledt regnvand og overfladevand til søen. På baggrund af den nuværende udledning vurderes det, at forsinkelsesbassinet/søen er særdeles næringsstofpåvirket og også i fremtiden vil være meget næringsrig. Søen er registeret første gang på generalstabskort i 1867, som en sø. Søen har varieret i størrelse over tid, og har i perioder været under 100 m². Dette er sandsynligvis årsagen til at den aldrig er blevet registreret som en sø der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Horsens Kommune vil fremadrettet på grund af søens nuværende størrelse få registreret søen som en beskyttet sø efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Idet der altid er tilledt regnvand og overfladevand fra ejendommens bygninger, vurderes det at der ikke er grundlag for at kræve denne tilladning stoppet, dog med undtagelse af tilladning af spildevand fra den befæstede plads ved foderrum 2. Det kan anbefales at oprense søen med jævne mellemrum, således at søen ikke gror til. Dette kræver dog en forudgående tilladelse fra Horsens Kommune.

I forhold til at forbedre ejendommens rensning af sanitært spildevand ligger ejendommen i delområder 6 i Horsens Kommunes spildevandsplan. Når planen bliver gennemført vil blive meddelt et påbud til ejendommen om forbedret spildevandsrensning. Der skal renses for organisk stof og fosfor. Idet der i denne ansøgning ikke indgår etablering af sanitære forhold f.eks. personaletoilet, vil ejendommens sanitære spildevandsforhold først blive reguleret i forbindelse med at påbuddet om forbedret rensning bliver meddelt. Sagsbehandling i forbindelse med forbedring af de sanitære spildevandsforhold på ejendommen vil således ske uafhængigt af denne godkendelse, og der er derfor ikke stillet vilkår vedr. dette i denne godkendelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- *Der må ikke ledes spildevand fra den befæstede plads udenfor foderrum nr. 2 og stald nr. 3 og 4 til overfladevand. Vandet skal i stedet ledes til gyllebeholder eller opsamles på anden vis.*

AFFALD, OPBEVARING OG BORTSKAFFELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel 6 ses en oversigt over affaldstyper, opbevaring samt bortskaffelse af affald.

Tabel 6. Affald.

Affaldstype	Opbevaring	Afleveres til
Døde dyr	Under kadaverkappe og i container	Destruktionsanstalt, DAKA
Dagrenovation	Affaldsstativ med sorte plasticsække	Losseplads
Olie- og kemikalieaffald	200 l. tromler	Genbrugsstation
Pesticidrester	I en kummefryser, uden afløb i gulvet	Eventuelt overskud leveres tilbage til leverandøren/foderstoffirmaet, og tom emballage bliver indleveret til offentlig genbrugsplads.
Medicinrester	Medicinen opbevares i køleskab. Evt. medicinrester og tom emballage fra den veterinære medicin bliver opbevaret i affaldsspand.	Reno Djurs som farligt affald.
Gammelt jern		Jernhandler
Kanyler	Brugte kanyler bliver opbevaret i affaldsspand.	Reno Djurs som farligt affald
Plastaffald		Genbrugsstation Flemming Christiansen indleverer det selv til genbrugspladsen.
Pap og papir	I en papkasse	Genbrugsstation Flemming Christiansen indleverer det selv til genbrugspladsen.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe hævet på spalter eller i container (smågrisene) ud til vejen ved indkørslen til ejendommen fra Åstruplundvej. Der sker indrapportering til DAKA indenfor 24 timer fra, at dyret er observeret dødt. Afhentningen sker fortrinsvis 1 gang om ugen eller efter behov til destruktion af DAKA.

Der bliver strøet med halm i klimastalden to gange dagligt, og der anvendes ca. en til halvanden miniballe pr. gang. Der bliver opbevaret halm på loftet af stald nr. 3.

Al fast affald opsamles i én enkelt container og bortskaffes til genbrugsplads i Brædstrup/Horsens. Pap og papir opbevares i papkasse og afskaffes til genbrugsplads i Brædstrup/Horsens.

Medicinen opbevares i køleskab, og eventuelle medicinrester samt tom emballage bliver opbevaret i affaldsspand og afskaffes til Reno Djurs som farligt affald.

Der er et træfyrr på ejendommen, som står i et fyrrum i bygning nr. 5. Asken fra fyret bortskaffes ved at bringe det ud på ejendommens arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

I forhold til bortskaffelse af klinisk risikoaffald (kanyler, medicinrester m.v.) skal dette bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ på området. Horsens Kommune har indgået et samarbejde med Motas (Modtagestation Syddanmark), som administrerer ordningen. Alle affaldsproducenter af risikoaffald er omfattet af indsamlingsordningen og har pligt til at tilmelde sig ordningen. I praksis accepterer kommunen også at risikoaffald bortskaffes gennem apoteket.

Der gøres også opmærksom på at virksomheder, der producerer risikoaffald og farligt affald i Horsens Kommune, skal anmeldte dette til Horsens Kommune. Anmeldeskemaer kan findes på kommunens hjemmeside.

Ejendommen er tilmeldt renovationsordning for privat husholdningsaffald.

Opbevaring af farligt affald skal ske forsvarligt og i henhold til gældende regler, fx under tag med fast bund med opkant uden mulighed for afløb og med opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumfanget af den største benyttede beholder/tromle, eller indendørs på tæt befæstet areal. Ved spild eller uheld må flydende affald ikke kunne løbe i afløbssystemet eller forårsage forurening af jorden eller grundvandet.

Ansøger har oplyst at døde dyr opbevares under kadaverkappe, og da bedriften har over 500 DE skal henlæggelse af døde dyr ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning, jf. BEK nr. 1005 af 14/08/2007. Håndteringen af døde dyr under kadaverskjul og kølecontainer og afhentning indenfor 5 dage, vurderes at være i overensstemmelse med den gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldsbortskaffelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for driften.

RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Tabel 7. Olietanke.

Tank nr.	Årgang	Volumen	Underlag	Afløb	Over-/underjordisk	Inden-/udendørs
K1	1982	1200	-	-	Nedgravet	Udendørs
L2	2007	2600	Fast	Nej	Overjordisk	Indendørs

Der blev forbrugt ca. 34.470 l. dieselolie på ejendommen i 2007, men forbruget indeholder både forbrugt diesel på Åstruplundvej 9 og diesel til ansøger Flemming Christiansens andre ejendomme, idet der kun er dieseltanke på Åstruplundvej 9 og ikke på de andre ejendomme. Da al tankning af dieselolie for alle ansøgers ejendomme kun sker på ejendommen på Åstruplundvej 9, er det samlede forbrug for ejendommene registreret under Åstruplundvej 9.

I forbindelse med opførelsen af det projekterede maskinhus nr. 14 (som der foreligger byggetilladelse til) er det planlagt at etablere nye faciliteter til opbevaring af kemikalier. Det nye kemikalie rum indrettes således, at det overholder de almene krav om opbevaring af kemikalier, samt eventuelle yderligere krav til kemikalie rummet, som Horsens Kommune måtte stille. Kemikalierne bliver på nuværende tidspunkt opbevaret i aflåst kemikalieskab i det nuværende maskinhus, der er indrettet uden afløb og med savsmuld til at opsuge eventuelle spildte kemikalier, pesticider etc. Placeringen er markeret med N1 (kemikalier) og N2 (kunstgødning) på oversigten over ejendommen.

For at mindske forureningen ved et evt. uheld bærer Flemming Christiansen som hovedregel mobiltelefon på arbejde. Desuden forefindes der savsmuld til opsugning af spildt olie og kemikalier, som opbevares i korn- og foderladen (bygning nr. 6). Der benyttes almindelig kunstgødning (C-mærket), som oplagres i korn- og foderladen (bygning nr. 6).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placering af tanke, tankning og håndtering af olieprodukter på fast bund reducerer risikoen for forurening af jord og grundvand.

Olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, dvs. indendørs på et betongulv uden afløb.

Opbevaring af farligt affald skal ske forsvarligt og i henhold til gældende regler, fx under tag med fast bund med opkant uden mulighed for afløb og med opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumfanget af den største benyttede beholder/tromle, eller indendørs på tæt befæstet areal. Ved spild eller uheld må flydende affald ikke kunne løbe i afløbssystemet eller forårsage forurening af jorden eller grundvand.

Handelsgødning opbevares i korn- og foderladen. I forhold til opbevaring af handelsgødning gælder der følgende regler: Oplag af produkter med indhold af ammoniumnitrat og højt nitrogenindhold, med undtagelse af bl.a. EF-gødning, er omfattet af Beredskabslovens bestemmelser. Se evt. PET's udsendte brochure om oplag af gødning:

http://www.pet.dk/upload/pet_gødningsbrochure_28aug2009.pdf

Oplag af gødningsstoffer, herunder kunstgødning af typerne NPK, NP og NK, er underlagt Miljøministeriets BEK 328 af 8. juli 1983 om nitratholdige gødningsstoffer. Dvs. at håndteringen af N-holdige gødninger til enhver tid skal ske under iagttagelse af en sådan agtpågivenhed, at risikoen for forgiftninger af mennesker og dyr ved udvikling af nitrøse gasser i tilfælde af brand forebygges så effektivt som muligt.

De handelsgødninger, der i dag markedsføres til anvendelse i landbruget, er med få undtagelser alle klassificeret som C-gødninger, dvs. at de er selvslukkende gødninger. Ved opbevaring af C-gødning på partier på 500 tons og derover er der skærpede krav for opbevaringen.

I de få tilfælde, hvor der er tale om ikke selvslukkende B-gødninger, skal dette fremgå af emballagen, jfr. bekendtgørelse om nitratholdige gødningsstoffer. Der er yderligere skærpede krav til opbevaring af B-gødninger.

Horsens Kommunes Brand og Redningskorpsets generelle holdning til gødningsoplag er, at det skal ske i selvstændige afsnit eller alternativt i rum uden væsentlige brandrisikomomenter. For landbrugsejendomme vil det i praksis sige, rum uden oplag af letantændelige materialer (halm, hø mv.), rum hvor der ikke hensættes motordrevne maskiner eller -redskaber, rum hvor der ikke forefindes oplag af brandfarlige væsker eller rum som ikke anvendes til dyrehold.

Byggesagsmæssigt vurderes det ikke, at et "maskinhus" er identisk med et rum for oplag af gødning. Så ønskes en bygning anvendt til gødningsoplag, bør dette fremgå af bygningens oplysninger på BBR. Der skal derfor indsendes oplysninger til Horsens Kommunes Byggesagsafdeling, således at der kan foretages en nærmere brandmæssig vurdering. Til dette kan anvendes

des anmeldeskema BR08, der kan findes på kommunens hjemmeside (<https://www.borgeronline.dk/Blanket.aspx?municipalityId=615&groupId=11&formId=kb7081ff>). Der er stillet et vilkår vedr. dette. Samlet vurderes det, at husdyrbruget har indrettet sig således, at risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal. Der er stillet vilkår som sikrer at den nuværende praksis fortsættes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driften:

- *Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Såfremt maskinhuset ønsket anvendt til oplag af kunstgødning, skal der forud for dette foretages en byggesagsmæssig anmeldelse til Horsens Kommunes byggesagsafdeling. Dokumentation for anmeldelsen skal kunne fremvises på forlangende.*

DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Helt generelle umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, driftsstop på foderanlægget, udslip af flydende fodermidler, brand, uheld med eller ved gyllebeholdere, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholdere ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, som i juni 2012 blev sendt til Horsens Kommune. Beredskabsplanen indeholder telefonnumrene til de privatpersoner (ejer) og/eller de offentlige instanser, der skal kontaktes i tilfælde af uheld med f.eks. gyllebeholdere, brand, strømsvigt, og lignende.

Forurening med gylle

Der vil kunne ske brud på gyllebeholdere samt utilsigtet udpumpning af gylle og spild fra omhældning til gyllevogn. Gyllen opsuges fra sugetårn fastmonteret på gyllevognen, hvorved spild under oplæsning undgås.

Ved evt. påkørsel eller strejfen af gyllebeholderen med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gyllebeholdere er udstyret med omfangsdræn og inspektionsbrønd.

Hvis gyllebeholderen skulle springe eller på anden måde lække, vil alarmcentralen øjeblikkeligt blive kontaktet, når problemet er opdaget. Til at kunne inddæmme og opsuge eventuelt gylle ved et større uheld er der på ejendommen en rendegraver og en gyllevogn med sugetårn.

Ved brud på gyllebeholder, vil gyllen løbe til område med bevoksning nord for ejendommen. Ca. 180 m nord for ejendommen ligger Ring Sørose. Der etableres vold langs mosen som vil sikre at der ikke sker påvirkning af mosen ved et eventuelt uheld. Gylletankene er indrettet således at de opfylder de nye tekniske krav for gyllebeholdere som trådte i kraft i december 2008 (intet spjæld, intet pumperør og dermed ingen pumper og timer)

Forurening med olie og kemikalier

Der vil kunne tabes olie og kemikalier under transport rundt på ejendommen. I rummet med oliebeholdere er der ikke afløb. Sammen med kemikalierne opbevares der savsmuld eller kattegrus, der vil kunne opsuge spildt væske.

Brand

I beredskabsplan anvises en alarmprocedure og på kort er angivet placering af brandslukkere, trykflasker, oliebeholdere, risikooplæg (herunder handelsgødning) og udgange.

Driftsstop

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Derudover får ejer meddelelse pr. telefon ved fejlmeldinger på ventilationssystemet.

Ved driftsstop på foderanlægget vil der også blive sendt besked til ansøgers telefon.

Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarmer om driftsstop er modtaget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommens drift, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Der er krav om, at planen skal holdes opdateret og forefindes i stalden, der hvor medarbejderne befinder sig.

Det vurderes at virksomheden i dag er indrettet og drives, således at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol

- *Den udarbejdede beredskabsplan for ejendommen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår.*
- *Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen*

GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

GØDNINGSTYPER, MÆNGDER, OPBEVARING OG AFSÆTNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger, Flemming Christiansen, har husdyrproduktion på i alt 4 ejendomme: Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup. Kalsmosevej 15, 8752 Østbirk. Slagballe Banke 6, 8740 Brædstrup. Nygårdsvej 9, 8654 Bryrup. Nedenstående besætningsstørrelser er registrerede i gødningsregnskabet for 2008:

- Åstruplundvej 9, CHR-nr. 24852, 14.100 smågrise (7,3-31 kg), 5.550 slagtesvin (31-103 kg)
- Kalsmosevej 15, CHR-nr. 25055, 1.818 slagtesvin (31-103 kg)
- Slagballe, Banke 8, CHR-nr: 92767, 6.060 slagtesvin (31-103 kg)
- Nygårdsvej 9, CHR-nr: 95625, 505 slagtesvin (31-103 kg)

Efter udvidelsen vil der på Åstruplundvej 9 være en produktion bestående af: 13.650 smågrise (7,2-30 kg) og 8.238 slagtesvin (30-109 kg), I alt 303,40 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁴.

Der er i ansøgningsmaterialet redegjort for bedriftens samlede husdyrhold. I ansøgningen er det forudsat at al husdyrgødningen fra anlægget på Åstruplundvej 9 bliver udbragt på bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer. Herudover er der i ansøgningssystemet tilført 17 DE, som kunne stamme fra et af de øvrige anlæg. Det er dermed forudsat, at den resterende husdyrgødningsmængde fra de øvrige ejendomme skal udbringes på aftalearealer, der ikke er indeholdt i denne ansøgning. Det er i ansøgningen forudsat, at der ikke vil blive overført husdyrgødning fra Åstruplundvej 9 til aftalearealer.

Til bedriften er der et eget og forpagtet udbringningsareal på 260,34 ha. På bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer vil der blive udbragt husdyrgødning fra 320,40 DE.

Tabel 8. Udbragt gylle.

Gødningstype	Nudrift			Ansøgt		
	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle	25084	4523	246,04	28245	5683	320,40

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunens skal vurdere om ansøgningen omfatter de arealer, som i henhold til husdyrgodkendelsesloven skal medtages.

Alle bedriftens arealer skal medtages, uanset om de på nuværende tidspunkt benyttes til udbringning af husdyrgødning. Ved bedriftens arealer forstås ejede og forpagtede markarealer på en eller flere ejendomme, der drives som en økonomisk enhed under samme CVR-nummer.

Hvis der i en ansøgning indgår afsætning af husdyrgødning på tredjemands bedrifter, så skal markarealerne på disse bedrifter (tredjemandsarealer) vurderes separat. Det er i afsnittet om natur og grundvand vurderet, at afsætning af husdyrgødning til nogle markarealer hos tredjemand vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Der er derfor, for at afsætning til disse bedrifter kan indgå i denne godkendelse, stillet krav om at arealerne forudgående for ibrugtagning er godkendt efter lovens § 16.

Der modtages jf. ansøgningen ikke slam, biokompost eller anden organisk gødning på ejendommen.

Ejendommen ligger i et område, hvor der er fokus på fosfortilførslen til arealerne, men området har ikke første prioritet i forhold til kommunens spildevandsplan. Silkeborg Kommune har dog i deres høringssvar anmodet om at der stilles et vilkår om, at der ikke kan modtages anden organisk gødning, og på baggrund af dette, er der indarbejdet et vilkår om dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne

⁴ Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 1.980 m³ og 1.289 m³. med en samlet opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på ca. 3.474 m³ i nudrift. I ansøgt drift opføres en gyllebeholder på 3.000 m³ som etableres med fast overdækning.

I ansøgt drift forventes det derfor, at den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholderne vil være 6.474 m³. Derudover er der opbevaring i gyllekanalerne, der er henholdsvis ca. 60 cm og ca. 40 cm dybe. Opbevaringskapaciteten i gyllekanalerne er ikke medregnet i opbevaringskapaciteten.

I ansøgt drift forventes produceret følgende gødningsmængder:

Tabel 9. Gødningsmængder i ansøgt drift.

Antal dyr, staldtype	Mængde (m ³)
13.650 smågrise (7,2-30 kg). toklima, delvis fast gulv	1.733
8.238 slagtesvin (30-109 kg), fordelt:	-
2.338 slagtesvin (30-109 kg), fuldspalter	1.269
5.900 slagtesvin (30-109 kg), drænet gulv, spalter	3.201
I alt	6.203

Der vil i ansøgt drift derfor produceres ca. 6.203 m³ gylle på ejendommen. Dermed er der opbevaringskapacitet til ca. 12,1 måneders gylleproduktion i gyllebeholderne.

Tabel 10. Opbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg	Bygning nr.	Byggeår	Kontrol år	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	10	1991	2004	1.289	Flydelag	Sugekran
Gyllebeholder	11	1995	2004	1.980	Flydelag	Sugekran
Projekteret gyllebeholder	15	Planlagt		3.000	Fast overdækning	Sugekran
I alt				6.269		

Gyllebeholdernes placering ses på bilag 2.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet den beregnede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er over 1 år, vurderes det at være tilstrækkeligt til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav, og der stilles ikke yderligere krav til opbevaringen.

Ved et eventuelt brud på gyllebeholderne vil gyllen løbe mod nord.

Ca. 180 m nord for ejendommen ligger Ring Søpose. Det vurderes dog, at meget af gyllen vil blive standset af beplantning ved ejendommen, men det kan ikke udelukkes i værste fald, at noget af gyllen vil kunne løbe til Ring Søpose.

Den generelle lovgivning på området blev i 2012 skærpet, således at der er krav om etablering af vold/opsamlingsbassin ved gyllebeholdere som er placeret på risikoarealer. Der er i 2012 indsendt en plan for den fremtidige sikring af beholderne. Kommunen vurderer, at ved overhol-

delse af de generelle krav om sikring af gyllebeholdere vil eventuelle uheld eller gylleudslip kunne undgås.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere er underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderne er i dag med flydelag af snittet halm. Der er ikke kendskab til problemer med at holde flydelaget, og det vurderes derfor at der ikke skal stilles skærpede krav til dette.

Fremadrettet vil der på den nye gyllebeholder være etableret fast overdækning. Etablering af fast overdækning på gyllebeholdere er en teknologi som er med til at reducere den samlede ammoniakfordampning fra anlægget, og indgår som en tilpasning i denne godkendelse. På den baggrund vurderer Horsens Kommune at det er BAT at overdække den projekterede gyllebeholder på denne ejendom.

I ansøgt drift er det de to eksisterende gyllebeholdere, der ikke har fast overdækning, der skal føres logbog for m.h.t. flydelagets tilstand.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne og der er senest foretaget kontrol i 2004.

Gyllebeholderne bliver tømt ved anvendelse af sugeskran, hvorfor der ikke er risiko for spild.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår for drift og egenkontrol, idet der allerede er stillet vilkår om opdatering af beredskabsplan, samt at der skal ringes 112 ved miljøbelastende uheld, herunder brud på gyllebeholder, større spild af kemikalier eller olie, spild af flydende fodermidler, og lignende.

FORURENING OG GENER FRA ANLÆGGET

LUGT FRA ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemissionen er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. antal og typer af husdyr, valg af staldsystem, og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Der er til beregningen anvendt følgende forudsætninger.

Tabel 12. Forudsætninger for lugtberegning.

Dyrekategori	Antal stk.	Antal DE	Antal stipladser	Gns. vægt
Smågrise	13.650	63,00	2100	18,6
Slagtesvin	8238	146,18	2530	69,5

Husdyrbruget er placeret i landzone og er placeret med ca. 249 meter fra nærmeste stald (bygning nr. 5) til nærmeste beboelse, der ligger sydøst for ejendommen, og i øvrigt er uden land-

brugspligt. Nærmeste samlede bebyggelse er Ring, som er beliggende ca. 982 vest for ejendommens anlæg. Der er godt 1 km meter til nærmeste byzone, Brædstrup.

Der er ikke andre husdyrbrug med over 75 DE inden for 300 m fra ejendommen. For placering af de ovennævnte grupper henvises til figur 1 i afsnittet beliggenhed.

Tabel 13. Beregning af lugtgenekriterie afstande.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	FMK	847,53	371,92	371,96	1010,30	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	650,32				Ja
Enkelt bolig	Ny	319,75	255,80	175,35	268,76	Ja

Tabellen herover viser de beregnede lugtgeneafstande foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk. Disse afstande er i angivet i forhold til et beregnet lugtcentrum set i forhold til omkringliggende beboelser.

Af ansøgningen fremgår det, at genekriteriet er overholdt for byzone, samlet bebyggelse og nærmeste beboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger selv.

For enkelt bolig og byzone er den korrigerede geneafstand kortere end den vægtede geneafstand, og genekriteriet er dermed også overholdt for enkelt bolig og byzone.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtgener, der vurderes som væsentlige. Lovens minimumskrav til beregnede lugtgeneafstande til de tre områdetyper (enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone) er overholdt.

Det forudsættes som grundlag for beregningerne, at hele ejendommen og dens omgivelser renholdes, så lugtgenerne begrænses mest muligt. Tilsvarende skal gylle håndteres, så lugtgenerne minimeres. Det stigende antal gylletransporter kan medføre øgede lugtgener. Håndteringen heraf er beskrevet i afsnittet om transport.

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages at produktionen drives på en sådan måde, at der ikke opstår generende lugt ved naboer. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke giver væsentlige gener for naboerne.

Der vurderes derfor at der ikke er behov for yderligere lugtbegrænsende foranstaltninger.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og advarsler tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

FLUER OG SKADEDYR

Der foregår fluebekæmpelse med rovfluer, som er leveret af Miljøfluen ApS. Firmaet ophænger pakker indeholdende rovfluer på forskellige stadier rundt om i staldene. Efterhånden som fluerne færdigudvikles, flyver de voksne rovfluer ned under spalterne og udvikler en stabil bestand af rovfluer, som kraftigt reducerer bestanden af gyllefluer og holder den nede. Rovfluerne holder sig overvejende under spalterne og begrænser derved fluegener i og omkring staldene.

Rottebekæmpelsen foretages via den kommunale ordning.

Foder bliver opbevaret i foderlade, bygning nr. 7, og der bliver opbevaret halm på loftet af stald nr. 3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag 2, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Fluer skal bekæmpes så hyppigt, at der ikke opstår gener ved naboer og i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Der er ikke stillet særlige vilkår til opbevaring af animalsk affald, idet dette reguleres af anden lovgivning. Disse regler medfører bl.a. at animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

VILKÅR

Der stilles ikke yderligere vilkår.

STØJ OG STØV FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 15. Støj.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt, men med varierende belastning
Male-/blande anlæg	Foderladen med kornmagasin og korntørring, bygning nr. 6	Efter behov
Fodringstider	Svinestaldene	I dag- og aftentimerne
Kompressor i værksted	I maskinhuset	Kun ved forefaldende arbejde i værkstedet
Korntørringsanlæg	Foderladen med kornmagasin og korntørring, bygning nr. 6	Juli, august og september
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved ind- og udleveringsramper, gyllebeholderne m.v.	Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00.

Male-/blandeanlægget og kompressor er placeret indendørs og det vurderes at det ikke kan høres uden for ejendommen.

I forbindelse med gylleudbringning kan der i kortere perioder forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne

Med hensyn til kørsel til og fra ejendommen kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

Til- og frakørsel til anlægget sker ad Åstruplundvej. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00.

Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige.

Korntørring er ligeledes en mulig kilde til støvgener. Korntørring foregår i relativt begrænsede perioder, og korntørringsanlægget er placeret inde i foderladen (bygning nr. 6), hvorved støvgener minimeres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nærmeste nabobeboelse (Åstruplundvej 11) ligger ca. 249 meter fra nuværende produktionsbygninger. Der ligger ikke andre beboelser indenfor 300 meter fra ejendommen.

Kommunen har indtil der blev sent et udkast til godkendelse i høring ikke modtaget klager over støj fra ejendommens drift. I forbindelse med høringen har en beboer på Silkeborgvej (placeret ca. 400 meter fra ejendommen) oplyst at han føler sig generet af ventilationsstøj, især i varme perioder, hvor ventilationen kører tæt på maksimal drift. Han følger sig ligeledes generet af transport på og omkring ejendommen. Der er ikke indkommet bemærkninger fra øvrige naboer.

Det er kommunens vurdering at der ikke bør forekomme generende ventilationsstøj ved naboer, og såfremt dette forekommer skal det lokaliseres og afhjælpes.

Støj fra ventilation kan opstå hvis en eller flere ventilatorer ikke kører optimalt, eller hvis anlægget ikke er dimensioneret korrekt. Horsens Kommune har derfor stillet vilkår om at ventilationsanlæggene på ejendommen skal gennemgås, og justeres. Gennemgangen skal foretages af fagmand, f.eks. leverandøren. Vilkåret fremgår under afsnittet om ventilation.

Der er ikke foretaget støjberegninger.

I forhold til regulering af støj fra transport på ejendommen, vil dette i perioder kunne forekomme. Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt at det åbne land er landbrugets arbejdsområde, og at man derfor på landet må acceptere en vis påvirkning fra landbrugsdriften. Flemming Christiansen har i forbindelse med sagsbehandlingen oplyst at han vil forsøge i videst muligt omfang at tage hensyn til naboer, og forsøge at foretage transporter indenfor normal arbejdstid, hvilket dog ikke altid er muligt, f.eks. i forbindelse med gylleudbringning, høst og lignende. Samtidig er det ikke altid muligt at bestemme tidspunktet for levering af råvarer og afhentning af grise.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedr. støj, ud over det generelle.

Idet ejendommen er placeret ca. 250 meter fra nærmeste nabo, og idet mulige støvkilder er placeret inde i bygningerne vurderes det, at støv ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Dog henvises der til god landmandspraksis, f. eks. at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- *Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:*

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
<i>Mandag – fredag</i>	<i>kl. 07.00-18.00</i>	<i>8 timer</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>kl. 07.00-14.00</i>	<i>8 timer</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>kl. 14.00-18.00</i>	<i>8 timer</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>kl. 07.00-18.00</i>	<i>1 time</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Alle dage (aften)</i>	<i>kl. 18.00-22.00</i>	<i>1 time</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Alle dage (nat)</i>	<i>kl. 22.00-07.00</i>	<i>½ time</i>	<i>40 dB(A)</i>

For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.

- *Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrafter er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.*

LYS PÅ ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Belysningen i staldene er styret i forhold til fodringen, således at der kun er tændt lys, når der fodres og ellers i forbindelse med arbejde i stalden, såfremt der er mørkt udenfor. Den indendørs belysning er timerindstillet af ansøger selv, således at der ikke bliver tændt lys om sommeren med mindre, det sker manuelt. Ansøger indstiller timeren ca. hver anden måned om vinteren for at regulere belysningen, så der er lys, når dagslyset svinder i vinterperioden, mens han ikke tilpasser timerstyringen om sommeren. Derfor vil den elektriske belysning kun blive tændt manuelt og efter behov om sommeren.

Der er kun udendørs belysning ved udleveringsrummet. Dette er kun tændt, når der sker ind- og udleveringer af dyr til og fra ejendommen. Derudover kan det forekomme, at lyset er tændt som arbejdsmæssig belysning i høsten.

Belysningen er kun synlig i begrænset omfang for omkringboende og kan ikke virke generende for trafikanter på Åstruplundvej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med baggrund i bygningernes placering i forhold til omboende, og idet der er fokus på hvornår der er tændt belysning, forventes lys ikke at give anledning til gener.

Det vurderes på den baggrund at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller til at landskabelige hensyn tilsidesættes, og der er ikke stillet vilkår til dette.

TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

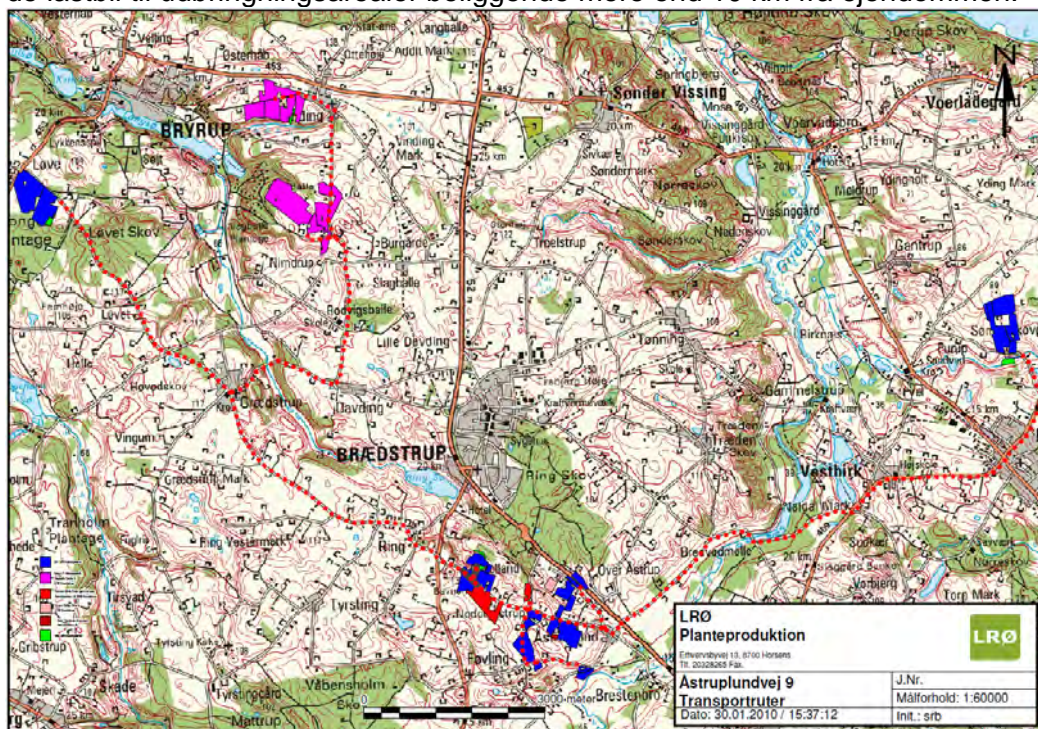
Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende.

Tabel 14. Antal transporters i nudrift og i ansøgt drift.

Type transport	Før udvidelsen (antal)	Efter udvidelse (antal)
Gylle med spredevogn	200	260
Gylle med lastbil	40	40
Levende dyr	80	80
Døde dyr	52	52
Indkøbt foder	25	25
Eget foder, herunder halm	85	85
Affald	52	52
I alt pr. år	534	594

Der bliver leveret smågrise ved ca. 7,2 kg til ejendommen hver 14. dag, og der bliver afhentet slagtesvin til slagtning hver uge. Der forekommer derfor ca. 78-80 transporters årligt med levende smågrise og slagtesvin til slagtning. Transporters med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporters er jævnt fordelt over året.

Samlet antal transporters pr. år er i nudrift ca. 534 stk. og vil i ansøgt drift øges til ca. 594 stk., svarende til en stigning på ca. 60 transporters svarende til en stigning på 11 % flere transporters pr. år. Der er 40 årlige gylletransporters med lastbil gennem Vestbirk. Der er gylletransporters med lastbil med gyllevogn gennem Åstruplund, Ring og Grædstrup. Det er lovpligtigt at anvende lastbil til udbringningsarealer beliggende mere end 10 km fra ejendommen.

Figur 7. Transportveje for gylle.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT i forbindelse med transport er bl.a., at transport til og fra arealerne foregår ved hensynsfuld kørsel, og at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid. BAT for udbringning er bl.a., at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet, afgrødens gødningsbehov, og den anvendte mængde og type af kunstgødning.

Dette sikres ifølge Horsens Kommunes vurdering ved gældende lov. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården. Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på figur 7.

Ejendommen har egen udkørselsvej til Åstruplundvej, og det vurderes derfor at ingen naboer vil blive generet af transporten til og fra ejendommen. Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel til Åstruplundvej, og der er derfor ikke behov for at gøre særlige foranstaltninger.

Samlet vurdering af transport og udbringning af husdyrgødning:

På baggrund af ovenstående beskrivelse af transport og udbringning vurderer Horsens Kommune, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området samt de stillede vilkår overholdes.

Det vurderes, at husdyrgødningen transporteres og udbringes i henhold til BAT, og at der ikke er behov for at stramme de generelle regler for transport og udbringning af husdyrgødning yderligere udover de stillede vilkår.

Den beskrevne håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På baggrund heraf vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt for håndtering af husdyrgødning.

AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger i IT-ansøgningen, viser at ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup er 3388,68 kg kvælstof pr. år i nudriften. Den ansøgte produktion vil således resultere i en ammoniakfordampning på 3799,22 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en forøgelse i ammoniakfordampningen på 410,54 kg kvælstof pr. år.

Den gennemsnitlige baggrundsbelastning med kvælstofnedfald for Horsens Kommune er jf. DCE's depositionsdata for 2010 beregnet til 12,9 kg N pr. ha pr. år.

Det generelle krav i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til reduktion af ammoniakfordampningen er 20 %, da ansøgningen er indsendt i 2008. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres, for nye stalde samt for alle nye dyr. Reduktionen er beregnet i forhold til referencestaldsystemet. Ansøger har opfyldt dette krav ved at overdække den nye gyllebeholder og ved omfattende fodringstiltag.

Naturområder omfattet af Husdyrbrugsloven - § 7-natur

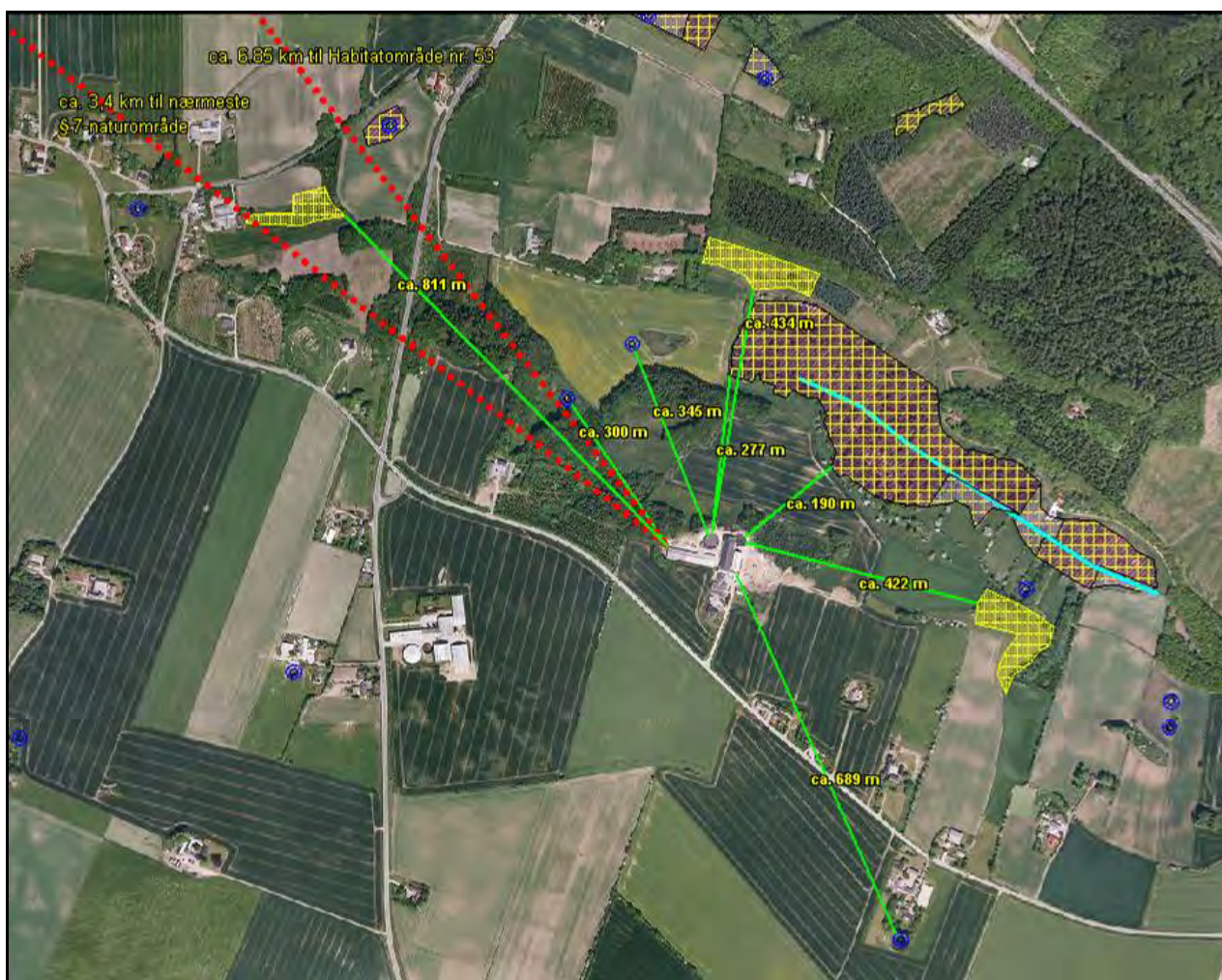
Husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (§ 7-områder).

Lovgivning på ansøgningstidspunktet

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3 definerer, at hvis det ansøgende husdyrbrug ligger indenfor en afstand af 300 meter (kaldet Bufferzone I) fra et § 7-naturområde må husdyrbrugets ammoniakemission fra stald og lager ikke forøges i den ansøgte drift i forhold til nu-situationen.

Derudover gælder, at hvis det ansøgende husdyrbrug ligger indenfor 300-1000 meter (kaldet bufferzone II) fra et § 7 udpeget naturområde, er den tilladte merbelastning afhængig af antallet af øvrige ejendomme, som har en samlet husdyrproduktion større end 75 DE, og ligger indenfor 1000 meter fra § 7-området og nærmere end 1000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse.

Da der er ca. 3,4 km fra ejendommen til det overdrev som er nærmeste § 7-område, (se nedenstående kortudsnit), er Åstruplundvej 9 ikke omfattet af disse regler.

Figur 8. Registrerede naturområder i nærheden af Åstruplundvej 9.

Nugældende lovgivning

Den 10. april 2011 trådte bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011, og dermed nye afskæringskriterier vedr. ammoniak i kraft. Natur- og miljøklagenævnet har i NMK-132-00109 truffet afgørelse på baggrund af de nye afskæringskriterier, til trods for at kommunens afgørelse var truffet inden ikrafttrædelsen af disse. Horsens Kommune har derfor valgt også at vurdere det ansøgte i forhold til nugældende lovgivning.

I de følgende afsnit opsummeres de nugældende afskæringskriterier og herefter vurderes udviklingen på Åstruplundvej 9 i forhold til dem.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, § 3-heder og § 3-overdrev, hvis disse ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades.

Det fremgår af tabellen herunder, hvordan den maksimale tilladte totale deposition fastlægges.

Tabel 15. Kriterier til fastsættelse af den maksimalt tilladte totale deposition

Antal husdyrbrug (foruden Åstruplundvej 9)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
Flere end ét	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Nærmeste natur i denne kategori er habitatnatur indenfor Natura 2000-område nr. 53, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (habitatområde H49 og fuglebeskyttelsesområde F34). Anlægget på Åstruplundvej 9 ligger ca. 6,9 km fra naturområdet.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen skal stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Det tidligere nævnte overdrevsareal, som ligger ca. 3,4 km nordvest for anlægget, dækker et areal på ca. 5,2 ha og hører til denne kategori. Ingen andre kategori 2-områder ligger nærmere anlægget.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som § 3-natur, der ikke er omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen kan her stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Dette krav kan ifølge bekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

Forud for udarbejdelsen af den hjemviste godkendelse, havde ansøger leveret følgende merdepositionsregninger:

Tabel 16. § 3-områder i nærheden af anlæg. Se evt. ovenstående figur 8 hvor afstandene fremgår.

Naturområde	Afstand til stald- og gødningsopbevaringsanlæg (meter)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition af kvælstof fra det ansøgte på naturområdet (kg N/ha/år)
Nr. 200106521 - overdrev	Ca. 811	15-25	0,12
Nr. 200107756 - sø	Ca. 300	-	0,57
Nr. 200107751 - sø	Ca. 345	-	0,49
Nr. 200105825 - mose	Ca. 277	15-25	0,50
Nr. 200106522 - overdrev	Ca. 434	15-25	0,35
Nr. 200105825 - mose	Ca. 190	15-25	0,48
Nr. 200106615 - overdrev	Ca. 422	15-25	0,44
Nr. 200107822 - sø	Ca. 689	-	0,0

(Nr. henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

Disse beregninger bygger på en meremission på 1392,66 kg N/år. Godkendelsen blev hjemvist pga. utilstrækkelig anvendelse af BAT. For at imødekomme BAT-kravet har ansøger valgt at anvende ekstra fodertilgag. Som følge heraf er meremissionen reduceret til 410,54 kg N/år.

Merdepositionen på § 3-områder vil derfor være ca. 1/3 af det beregnede og dermed langt under 1 kg N/ha/år.

Umiddelbart syd for ejendommens silo ligger et vandhul, som indtil nu ikke har fremgået af kommunens registreringer af beskyttet natur. Vandhullet fremgår af nedenstående kortudsnit (figur 9). Kommunen registrerer hermed vandhullet og skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at ethvert indgreb i eller omkring vandhullet, som medfører en tilstandsændring kræver forudgående dispensation fra Horsens Kommune. Hvis du f.eks. vil oprense, opfylde eller uddybe vandhullet, udsætte fisk/ krebsdyr/fugle eller fodre dyr i vandhullet skal du derfor ansøge kommunen.

Figur 9. Sø ved Åstruplundvej 9, som er beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

De skovdækkede arealer omkring Åstruplundvej 9 er domineret af nåletræskulturer og der er ingen ammoniakfølsomme skove i nærheden.

Internationalt beskyttede arter – bilag IV-arter

Arter på habitatdirektivets bilag IV-liste (herefter bilag IV-arter) er strengt beskyttede og deres yngle- og rastepladser må derfor ikke beskadiges eller ødelægges, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter.

På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

DCE (tidligere DMU) har inddelt Danmark i 10 x 10 km felter og opgjort, hvilke bilag IV-arter som findes indenfor hvert af felterne. Markfirben, flere arter af flagermus samt odder, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, springfrø, strandtudse kendes fra området .

Spidssnudet frø er registreret i Ring Sømosse nord for anlægget. Der er ikke konkret kendskab til at øvrige bilag IV-arter findes i nærheden af anlægget.

National beskyttelse – fredede arter

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. artsfredningsbekendtgørelsen⁵.

Foruden spidssnudet frø, som er fredet (foruden at være opført på bilag IV) og maj-gøgeurt er der ikke kendskab til, at andre arter af fredede dyr eller planter findes indenfor en afstand af

⁵ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt.

1.000 meter fra ejendommen. Begge arter findes i Ring Sømosse, som ligger ca. 200 meter fra anlægget.

Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Arter, som er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur, er registreret på Den danske Rødliste (herefter rødlisten). Den danske Gulliste (herefter gullisten) er en fortegnelse over plante- og dyrearter i tilbagegang og arter, som Danmark i international sammenhæng har et særligt ansvar for. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

Der er ikke registreret arter opført på Den danske Rød- eller Gulliste i nærheden af anlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan emissionen fra stald- og gødningsopbevaringsanlæg vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Det ansøgte projekt resulterer ifølge ansøgningens beregninger i en ammoniakemission på 3388,68 kg N/år, hvilket betyder at emissionen forøges med 410,54 kg N/år, i forhold til den eksisterende produktion.

Anvendelsen af overdækning den nye gyllebeholder, overdækning af en eksisterende gyllebeholder og fodringstiltag er brugt til at reducere ammoniakfordampningen.

Naturområder omfattet af Husdyrbrugsloven - § 7-natur

Vurdering i forhold til lovgivning på ansøgningstidspunktet

Anlægget ligger mere end 1000 meter fra nærmeste § 7-natur og der er derfor jf. husdyrbrugsloven ikke noget krav til maksimal merdeposition.

Vurdering i forhold til lovgivning på godkendelsestidspunktet

Kategori 1

Der er ca. 6,9 km til nærmeste område med kategori 1-natur, Natura 2000-område nr. 53, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (habitatområde H49 og fuglebeskyttelsesområde F34)). I ansøgningen er beregnet en totaldeposition 0,0 kg N/ha/år til nærmeste kategori 2-område som ligger ca. 3,4 km fra anlægget. Produktionen på Åstruplundvej 9 overholder dermed afskæringskriteriet uanset antallet af andre husdyrbrug i nærheden af naturområdet.

Kategori 2

Totaldepositionen på nærmeste kategori 2-natur (et overdrev) er som til nævnt ovenfor beregnet til 0,0 kg N/ha/år og opfylder dermed afskæringskriteriet, som er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3

Der er foretaget en beregning af kvælstofdepositionen på adskillige § 3-område omkring husdyrbruget. Beregningsresultaterne er foretaget på baggrund af tidligere versioner af ansøgningen, hvor meremissionen var ca. 3 gange så stor som den nu ansøgte. Merdepositionen er beregnet til 0,6 kg N/ha/år og derunder i alle naturområderne. Afskæringskriteriet vedr. kategori 3-natur (maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år) er dermed også overholdt.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Det ansøgte vil hverken i nudrift eller ansøgt drift medføre en målbar kvælstofafsætning på Natura 2000-området, idet både mer- og totaldepositionen på naturområder der ligger betydeligt tættere på anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i ansøgningen. Ammoniakemissionen fra produktionen vurderes derfor ikke at kunne hindre opnåelse eller fastholdelse af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Den ansøgte udvidelse vil medføre en øget næringsstofbelastning af de nærmeste § 3-arealer.

Beskyttet natur, som er ligger nærheden af anlægget har (jf. tabel 16) en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Søerne nær anlægget vurderes generelt til ikke at være kvælstofbegrænsede.

Baggrundsbelastningen i Horsens Kommune er ifølge data fra DCE (tidligere DMU) faldet fra 16,2 kg N/ha/år i 2009 til 12,9 kg N/ha/år i 2010.

På baggrund af naturområdernes tålegrænse og den generelle baggrundsbelastningen i Horsens Kommune, vurderes naturområdernes tålegrænse ikke at blive overskredet uanset det merbidrag som det ansøgte afstedkommer. Ved overholdelse af forudsætningerne for denne miljøgodkendelse vurderes den ansøgte husdyrproduktion derfor ikke at medføre en tilstandsændring i naturområderne nær Åstruplundvej 9.

Beskyttede arter

Foruden spidssnudet frø og maj-gøgeurt er der ikke konkret kendskab til at andre beskyttede arter findes i nærheden af anlægget. Det kan dog ikke udelukkes at vandhuller, levende hegn eller diger i området kan udgøre et potentielt levesteder for f.eks. flagermus, markfirben, padder eller andre arter dyr eller planter som er omfattet af habitatbekendtgørelsens artsbeskyttelse eller anden beskyttelse.

I forbindelse med udvidelsen fjernes en nåletræsbevoksning, hvor en ny gyllebeholder opføres. Det berørte areal vurderes ikke at udgøre et potentielt habitat for nogen beskyttede arter. Der opføres ikke nye staldanlæg, som en del af det ansøgte.

Ved overholdelse af ansøgningens forudsætninger og vilkår, vurderes det ansøgte projekt hverken at ville ændre tilstanden i de omkringliggende beskyttede naturområder eller potentielle levesteder udenfor de beskyttede naturområder. Horsens Kommune vurderer derfor, at projektet kan realiseres uden hverken at påvirke fødegrundlaget eller indskrænke/forringe egnede levesteder for vilde arter af planter eller dyr.

VILKÅR

Der stilles ikke yderligere vilkår.

PÅVIRKNING FRA ANVENDELSE AF AREALERNE

BESKRIVELSE AF UDBRINGNINGSAREALER OG OMGIVELSERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Herunder ses tabel over samtlige arealer husdyrbruget har til rådighed. Det drejer sig udelukkende om ejede og forpagtede arealer. Ansøger anvender ikke gylleaftaler.

Tabel 17. Oplysninger vedr. marker.

Navn	Adresse	CVR nr.	Antal ha	Antal DE	Marknumre
Flemming Christiansen	Åstruplundvej 9 – eget areal	14146377	143,79	320,40	
Flemming Christiansen	Åstruplundvej 9 – ikke udbringningsareal	14146377	5,34		
Søren P. Blumensaadt	Slagballe Banke 6, 8740 Brædstrup	15974176	96,02		61-0, 64-0, 66-0, 67-0, 68-0, 69-0, 71-0, 74-0,

					75-0, 76-0, 77-0
Karsten Mols Vestergård Jensen	Åstruplundvej 18, 8740 Brædstrup	-	16,26		33-0, 34-0
Bruno Dølby	Åvej 4, 8740 Brædstrup	-	3,57		16-0
Total			264,28	320,40	

Tabellen herunder viser dels størrelsen på markerne, om arealet er drænet, jordbundstypen og det valgte sædskifte på marken.

Tablet 18. Oplysninger vedr. marker.

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Vandet	Sædskifte
8-0	1,84	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
9-0	5,99	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
7-0	0,98	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
4-0	6,25	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
6-0	4,85	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
33-0	13,58	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
34-0	2,68	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
16-0	3,57	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
1-0	5,41	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
2-0	1,54	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
3-0	2,91	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
10-0	2,67	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
20-0	1,83	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
17-0	15,74	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
14-0	1,38	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
15-0	2,38	Nej	Grovsandet jord (JB1)	Nej	S4
11-0	3,33	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
12-0	6,81	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
13-0	1,42	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
24-0	0,99	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
25-0	15,40	Nej	Grovsandet jord (JB1)	Nej	S4
23-0	21,79	Nej	Grovsandet jord (JB1)	Nej	S4
50-0	1,33	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
51-0	12,74	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
52-0	17,52	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
53-0	2,30	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
71-0	11,01	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
75-0	7,94	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
76-0	6,65	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
77-0	4,90	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
74-0	8,18	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
64-0	31,34	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
61-0	4,58	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
66-0	8,93	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
68-0	6,02	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
69-0	3,60	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
67-0	2,88	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
79-0	5,13	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	S2
54-0	1,98	Nej	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	S4
Total	260,34				

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. De valgte sædskifter (S2 og S4) svarer til referencesædskiftet.

Der er ikke udbringningsarealer, som er udpeget af Miljøstyrelsen som meget sårbare overfor kvælstof, idet alle arealer er udpeget som nitratklasse 0. En del af udbringningsarealerne er

følsomme overfor fosfor, 0,49 ha er beliggende i nitratklasse 2 og 94,48 ha er beliggende i nitratklasse 3.

Bedriftens udbringningsarealer er vurderet den 14. november 2006 i forbindelse med screening af eventuel VVM-pligt i forbindelse med en udvidelse af husdyrproduktionen. Det blev her vurderet, at der kunne udbringes husdyrgødning med et reduceret dyretryk på maksimalt 1,25 DE/ha. I ansøgningen om miljøgodkendelse er der forudsat et maksimalt dyretryk på 1,23 DE/ha/år beregnet efter den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

NATUR

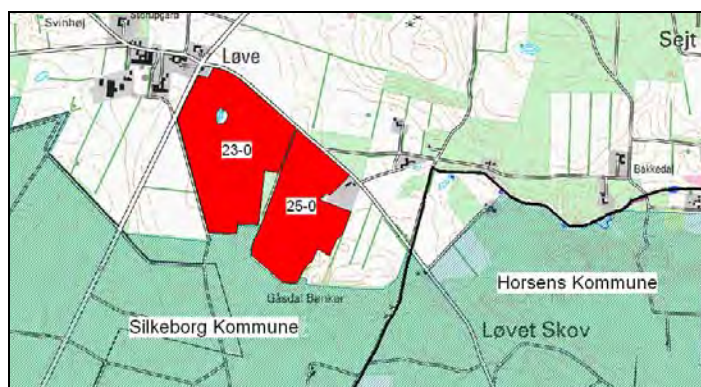
Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ er der et generelt lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer med sort jord eller græsmarker.

Kategori 1

Ingen af udbringningsarealerne i Horsens Kommune ligger indenfor et Natura 2000-område og der er mindst 900 meter til nærmeste kategori 1-område.

Mark nr. 23-0 og 25-0 ligger i Silkeborg Kommune, som har afgivet et hørings svar (bilag 9). Det fremgår af kommunens hørings svar at markerne grænser op til Natura 2000 område nr. 53, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov. Naturområdet er et EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 34 Skovområde syd for Silkeborg og habitatområde nr. 49 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov. Se figur 10.

Figur 10. Marker som er grænsende til Natura 2000-område.

Ifølge hørings svaret ligger nærmeste næringsfattige habitatnaturtype (et surt overdrev) ca. 750 meter syd for de 2 marker (se figur 11).

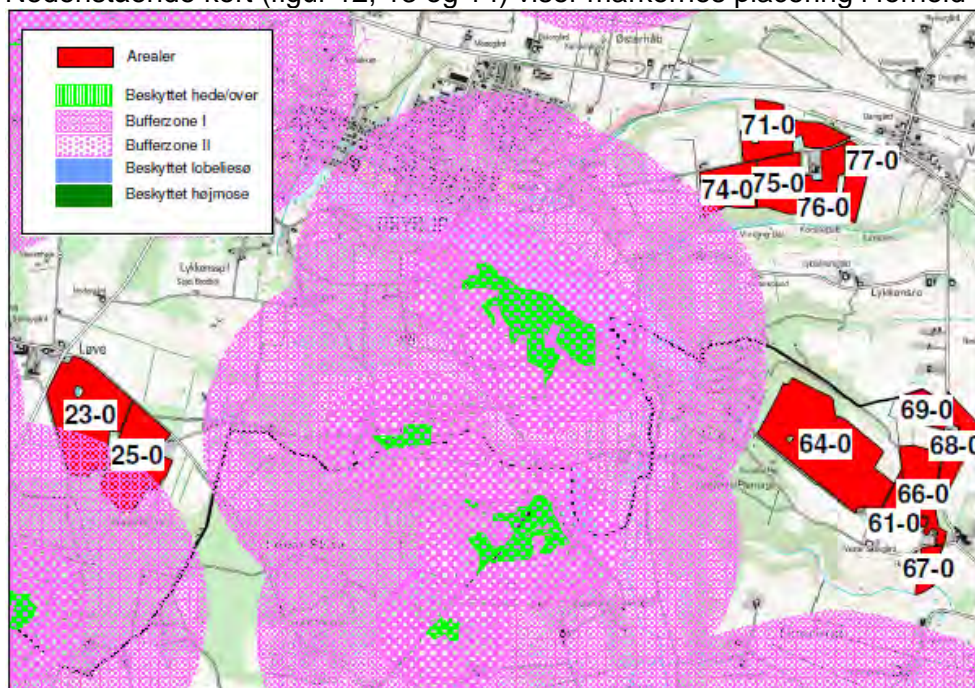

Figur 11. Nærmeste næringsfattige habitatnatur.

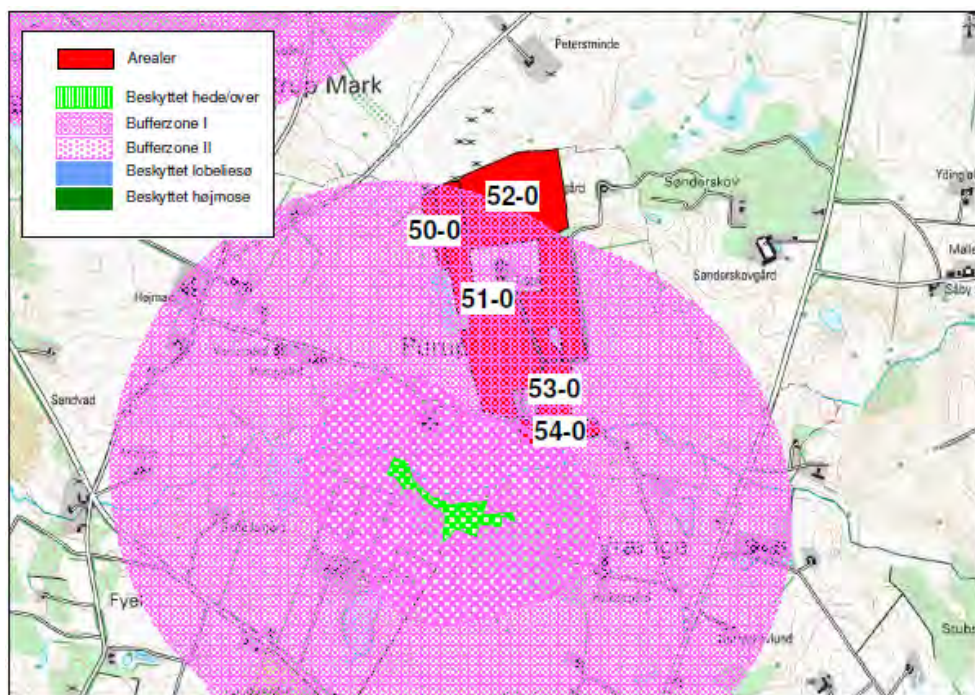
⁶ Bekendtgørelse nr. 764 af 28/06/2012 om erhvervs mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kategori 2

Nedenstående kort (figur 12, 13 og 14) viser markernes placering i forhold til kategori 2-natur.

Figur 12. Markernes placering i forhold til kategori 2-natur.

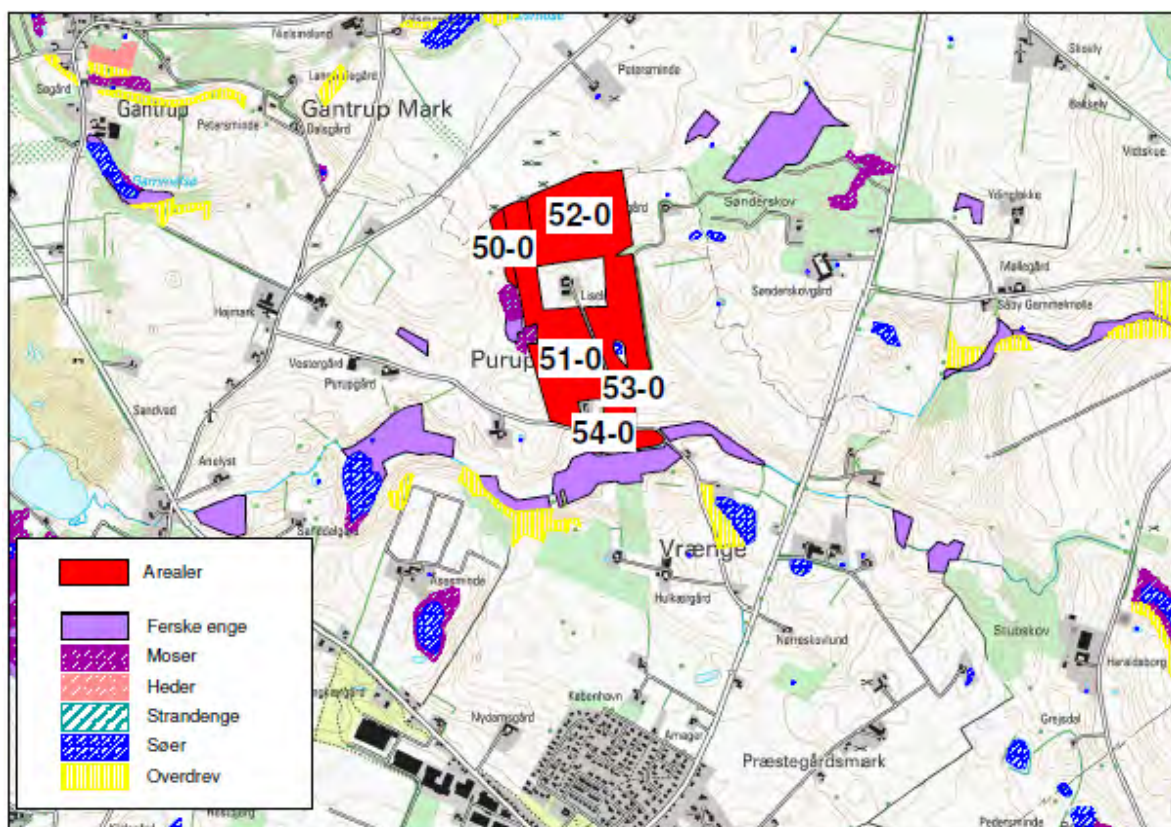

Figur 13. Markernes placering i forhold til kategori 2-natur.

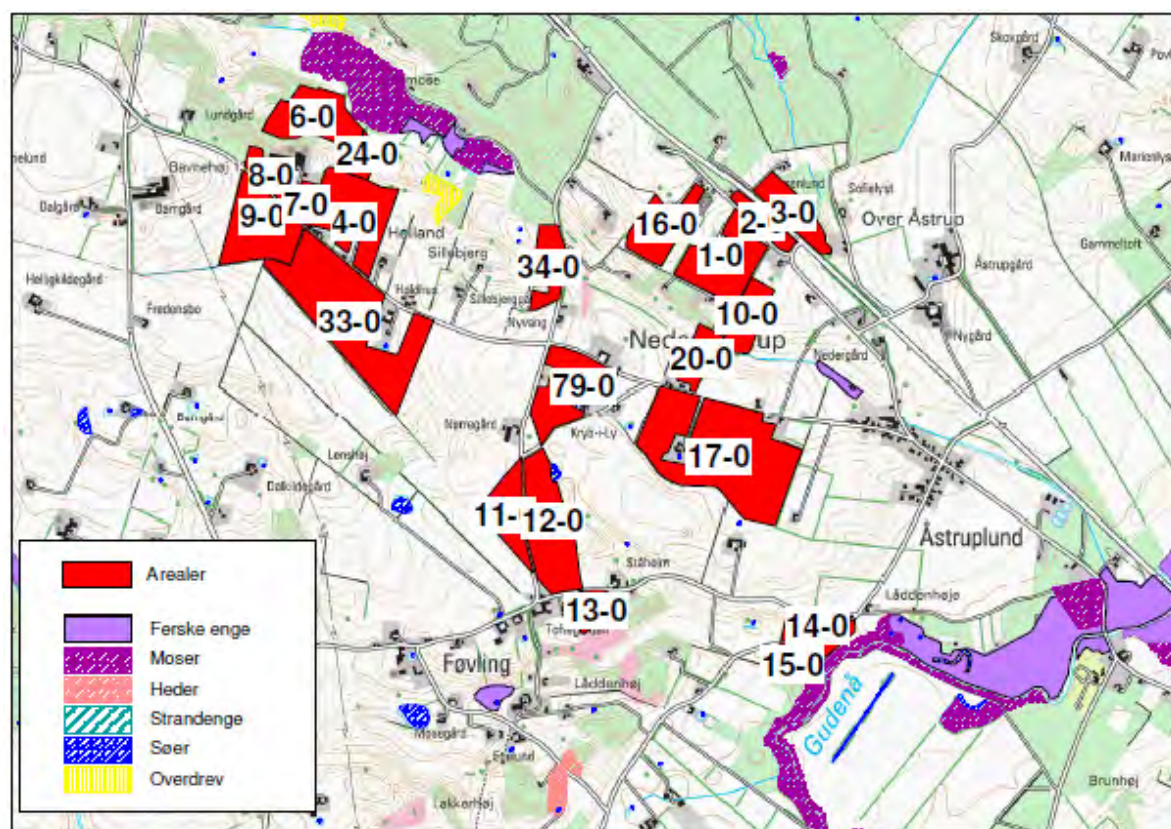
Ingen marker grænser op til kategori 2-natur. Den mark som ligger tættest på er nr. 54-0, som ligger ca. 200 meter fra et overdrev.

Kategori 3

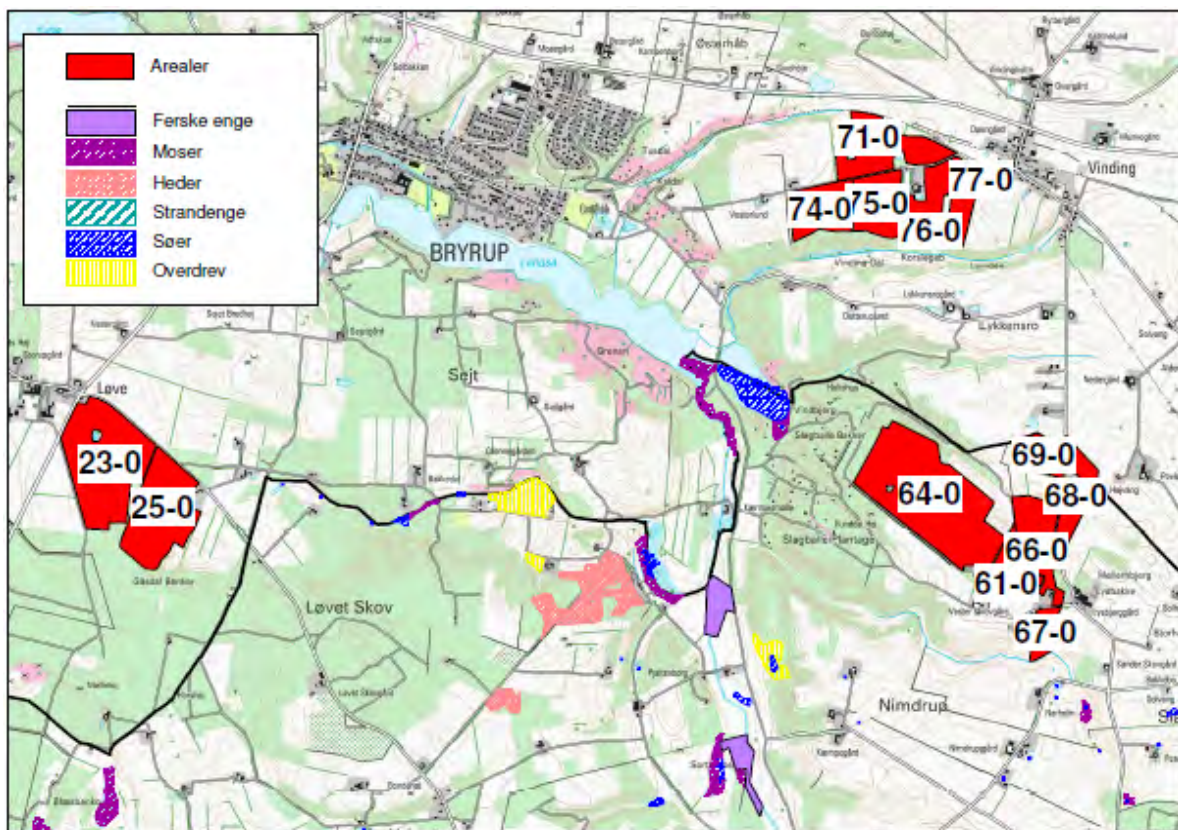
En række udbringingsarealer (se figurene herunder) grænser op til naturområder som jf. den vejledende registrering er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 14. Marker og beskyttet natur

Figur 15. Marker og beskyttet natur

Figur16. Marker og beskyttet natur

Mark nr. 54-0 grænser til registreret § 3-beskyttet fersk eng. Marken og den tilstødende eng blev besigtiget foråret 2009. Midt på marken ligger et vandhul, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Marken har været det foregående år afgræsset som konstateret ved besigtigelsen.

Markerne nr. 50-0 og 51-0 og grænser til mose, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Mosen er næringsrig og tilgroet med pil sp.

Mark nr. 15-0 grænser til fersk eng der efter den vejledende registrering er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den ferske eng er domineret af lyse-siv.

Mark nr. 79-0 og 12-0 grænser til vandhuller der efter den vejledende registrering er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er ikke arealer med hældninger på mere end 6 grader fra ovenstående marker til ovennævnte naturområder.

Mark nr. 6-0 og mark nr. 24-0 grænser på til en mose (Ring Sømose), der af naturbeskyttelseslovens § 3. Se beskrivelse af Ring Sømose under afsnittet om ammoniak og natur. Der er mere end 12 graders hældning fra marken til naturområdet. Imellem naturområdet og marken er det en bræmme på 7-40 meter, hvor der ikke udbringes husdyrgødning.

Imellem markerne 75-0 og 76-0 i Silkeborg Kommune ligger et beskyttet overdrev. Silkeborg Kommune har vurderet, at der ikke skal stilles særlige vilkår for at beskytte overdrevet. Se høringssvar af 22. okt. 2009 fra Silkeborg Kommune vedlagt som bilag 9.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus er ikke registreret indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter raster eller yngler i området.

Odder er ikke registreret nær udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at arten kan træffes på marker beliggende i nærheden af vandløb og søer herunder Gudenå og Bryrup Langsø.

Markfirben

Der er ingen kendte registreringer af markfirben på eller nær udbringningsarealerne.

Stor vandsalamander

Der er ingen registreringer af stor vandsalamander i projektområdets vandhuller, men arten findes på landsplan på mange steder uden at være registreret. Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller, som ligger indenfor eller nær udbringningsarealerne.

Løgfrø

Der er ingen kendte forekomster af løgfrø indenfor eller nær projektområdet. Det kan dog ikke udelukkes at løgfrø potentielt kunne findes i området.

Spidssnudet frø er registreret i mosen (Ring Sømos) beliggende i nærheden af mark nr. 6-0 og 24-0). Det kan ikke udelukkes at spidssnudet frø yngler eller raster i dette eller andre vandhuller på eller nær udbringningsarealerne.

Springfrø har sin eneste kendte forekomst i Horsens Kommune på Endelave. Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområde indenfor projektområdet.

Strandtudse

Der er ingen kendte forekomster af strandtudse indenfor eller nær projektområdet.

Tykskallet malermusling og **gul stenbræk** har aldrig været registreret indenfor eller nær udbringningsarealerne og arterne vurderes ikke at have sin udbredelse her.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Der er registreret den fredede plante maj-gøgeurt og den fredede paddeart spidssnudet frø i Ring Sømos grænsende til mark nr. 6-0 og 24-0.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

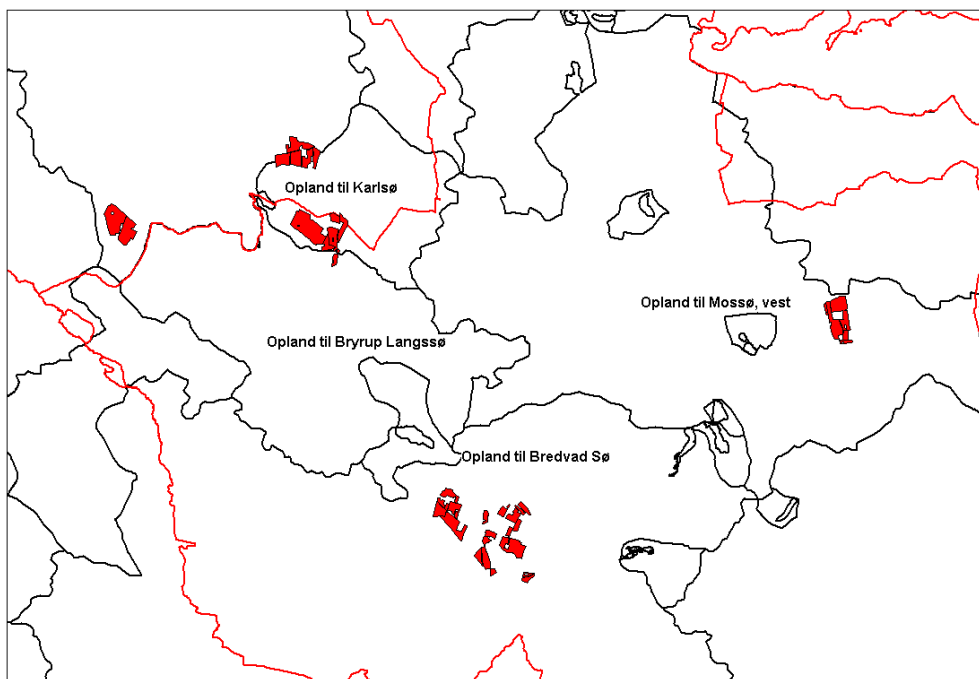
Der er ikke registreret arter opført på Den danske Rød- eller Gulliste i nærheden af udbringningsarealerne.

OVERFLADEVAND

Samtlige udbringningsarealer afvander til Randers Fjord via Mossø og tilløb til Gudenåen og tilløb til Funder Å. Randers Fjord er udpeget som habitatområde nr. 14, "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" og staten har vurderet den som meget kvælstoffølsom. Reduktionspotentialet for kvælstof i drænvandet er imidlertid over 75 % imellem udbringningsarealerne og recipienten, hvorved ingen af arealerne er beliggende indenfor nitratklasser.

Mark nr. 61-0, 64-0, 66-0, 67-0, 68-0 og 69-0 afvander til Karlsø og Bryrup Langsø igennem Silkeborg Kommune til Mossø. Markerne ligger ikke vandløbsnære og der er ca. 500 meter fra markerne til Karlsø. Den resterende del af ejendommens jorder ligger i nærheden af Gudenåen eller tilløb til denne. De sydlige arealer ligger i opland til Bredvad Sø og afvander til Mossø og de nordlige arealer ligger i opland til Mossø vest. Se figur 17.

Gudenåen er B1 og B2 målsat dvs. som gydevand og vandløb for ørred og andre laksefisk. Markerne 10-0, 20-0 og 34-0 grænser til B3 målsat tilløb til Gudenå. Vandløbet er rørlagt på strækningen. Mark 15-0 ligger ca. 40 meter fra Gudenå. Mark 54-0 grænser til B1 målsat vandløb, der er tilløb til Gudenå. Arealerne afvander dermed alle sammen til Mossø.

Figur 17. Udbringingsarealer i opland til søer. Rød linje viser kommunegrænser. Sort linje viser oplandsgrænser.

Mossø er eutrofieret af både tidligere og eksisterende næringsstoffølørsler. Der er tillige en intern belastning i søen, og tilstanden er jævnfør basisanalysen ikke tilfredsstillende. Den biologiske struktur er ikke i balance, bl.a. er undervandsvegetationen væsentligt reduceret eller helt manglende. Det forventes ikke, at tilstanden vil ændre sig markant de kommende år, da tilstanden i søen i høj grad er afhængig af, at tilstanden bedres i søer længere opstrøms i de vandløbssystemer, som Mossø er beliggende i. Mossø opfylder i dag ikke målsætningen.

Mossø er en del af Natura 2000 område nr. 52, og kommunen er, jf. habitatbekendtgørelsens § 8 stk. 6, forpligtet til at sikre, at naturen beskyttes i overensstemmelse med nationale og EU-retlige forpligtelser. Næringsrige søer med flydeplanter eller store vandaks indgår som én af de naturtyper, der danner udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 52.

Udbringingsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skrånér på intet sted stærkt ned mod vandløbene.

For at reducere udvaskningen til indsatsområde med hensyn til grundvand, vil der blive anvendt virkemidler, der også reducerer udvaskningen til overfladevand. Den maksimalt tilladte udvaskning er beregnet til 62,9 kg N/ha, mens den reelle udvaskning er beregnet til 58,4 kg N/ha.

GRUNDVAND

En stor del af arealerne er placeret i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Ca. 153,83 ha ligger helt eller delvist indenfor indsatsområdet Brædstrup/ Våbensholm, hvor den geologiske kortlægning er afsluttet fra Miljøcenter Århus. Der foreligger således ny viden omkring grundvandsmagasinerne sårbarhed samt udstrækningen af vandværkernes indvindingsoplande.

Arealerne indenfor området er efter krav fra Horsens Kommune opklassificeret i www.husdyrgodkendelse.dk således at der er foretaget beregning af nitratudvaskningen fra arealerne. Tabellen herunder viser klasserne indenfor nitrat, grundvand og fosfor for de ejede og forpagtede arealer.

Tabel 19. Udbringingsarealer beliggende i indsatsområde og fosforklasse.

Navn	Ha	Grundvand (ha)	P-Klasse 2 (ha)	P-Klasse 3 (ha)
8-0	1,84	1,84*		1,84

9-0	5,99	5,99*		5,99
7-0	0,98	0,98*	0,07	0,91
4-0	6,25	6,25*		6,25
6-0	4,85	4,85*	0,03	4,82
33-0	13,58	13,58*		13,58
34-0	2,68	2,68*		2,68
16-0	3,57			3,57
1-0	5,41			5,41
2-0	1,54			1,54
3-0	2,91			2,91
10-0	2,67			2,67
20-0	1,83			1,83
17-0	15,74	15,74*		15,74
14-0	1,38			
15-0	2,38			
11-0	3,33	3,33*		3,33
12-0	6,81	6,81*		6,81
13-0	1,42	1,42*		1,42
24-0	0,99	0,99*		0,99
25-0	15,40			
23-0	21,79			
50-0	1,33			
51-0	12,74			
52-0	17,52			
53-0	2,30			
71-0	11,01	11,01*		
75-0	7,94	7,94*		
76-0	6,65	6,65*		
77-0	4,90	4,90*		
74-0	8,18			
64-0	31,34	31,34*		
61-0	4,58	4,58*		4,58
66-0	8,93	8,93*		
68-0	6,02	6,02*		
69-0	3,60			
67-0	2,88	2,88	0,38	2,49
79-0	5,13	5,13*		5,13
54-0	1,98			
Total	260,34 ha	153,83 ha	0,49 ha	94,48 ha

De stjerne (*) markerede arealer i ovenstående tabel er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for grundvand end det fremgår af kortværket til www.husdyrgodkendelse.dk.

Disse marker ligger indenfor et område (Brædstrup/ Våbensholm), hvor der udvindes store mængder af drikkevand, og hvor der jf. de nyeste lertykkelseskort er ringe beskyttelse mod nitrat (lertykkelse mellem 0 – 5 m), hvilket er årsagen til at der skal udarbejdes en indsatsplan.

Ansøger har valgt at anvende 7 % ekstra efterafgrøder udover det lovpligtige krav. Denne tilpasning sikrer, at Horsens Kommunes krav om en nitratudvaskning på maksimalt 50 mg nitrat pr. liter kan overholdes, se tabel 20 herunder.

Tabel 20. Gennemsnitlig nitratudvaskning fra arealer beliggende i Våbensholm / Brædstrup-området.

Marknr.	Areal (ha)	Udvaskning (mg/l)	Mellemregning (mg/l*ha)
11-0	3,33	47	156,51
12-0	6,81	47	320,07
13-0	1,42	47	66,74
17-0	15,74	47	739,78
24-0	0,99	47	46,53
33-0	13,58	47	638,26
34-0	2,68	47	125,96
4-0	6,25	47	293,75
6-0	4,85	47	227,95

61-0	4,58	47	215,26
64-0	31,34	52	1629,68
66-0	8,93	52	464,36
67-0	2,88	47	135,36
68-0	6,02	52	313,04
7-0	0,98	47	46,06
71-0	11,01	52	572,52
75-0	7,94	52	412,88
76-0	6,65	52	345,8
77-0	4,9	52	254,8
79-0	5,13	47	241,11
8-0	1,84	47	86,48
9-0	5,99	47	281,53
Antal ha	153,84		7614,43
Gennemsnitlig nitratudvaskning		(mg/L)	49,495

KOMMUNENS VURDERING AF PÅVIRKNING AF NATUR

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke de registrerede beskyttede arter og naturområder.

Naturområder omfattet af husdyrlovens § 7

Kategori 1

Mark 23-0 og 25-0, som ligger i Silkeborg Kommune, grænser til Natura 2000-område nr. 53. Silkeborg Kommune har i høringssvaret vurderet, at der på baggrund af det generelle krav om nedfældning på sort jord og græs ikke er behov for at stille supplerende vilkår.

Kategori 2

Nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker medvirker til at reducere ammoniakfordampningen fra markerne. Da der er mindst 250 meter fra udbringningsarealerne til naturområderne vurderer Horsens Kommune, at nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs er tilstrækkeligt til at beskytte områdets sårbare naturarealer og der stilles ikke yderligere vilkår.

Kategori 3

Horsens Kommune vurderer at markerne nr. 12-0, 15-0, 50-0, 51-0, 54-0 og 79-0 grænser til § 3 beskyttede ferske enge og moser med tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Da der ikke er hældninger på mere end 6 grader fra markerne til naturområderne vurderer Horsens Kommune at naturområderne ikke bliver påvirket af markdriften.

Mark nr. 6-0 og 24-0 grænser til mosen (Ring Mose), der er delvist næringsfattig (hedemose med tørvegrave) og delvis næringsrig (tilgroet med pil og birk). Markerne hælder mere end 12 grader til naturområdet. Horsens Kommune vurderer, at afstanden imellem den næringsfattige del af mosen og de skrånede marker er mere end 20 meter, idet der imellem markerne og den næringsfattige del af mosen er en tæt og forholdsvis tør løvtræsbeplantning med bl.a. alm. røn, bøg og eg sp. Se. figur 11. Horsens Kommune vurderer derfor, at den næringsfattige del af mosen ikke bliver påvirket af markdriften og der stilles ikke yderligere vilkår.

Figur 11. Afstanden imellem skrånende marker og næringsstoffattig natur

Mark 76 og 77 i Silkeborg Kommune, er ifølge høringsvaret (bilag 9) beliggende på hver sin side af et overdrev. Silkeborg Kommune vurderer ikke at der er behov for at stille skærpede vilkår til driften af disse marker.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus

Markdriften vurderes ikke at ville påvirke raste- eller yngleområder for arter af flagermus, da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer.

Odder

Støj og øvrig forstyrrelse fra markdriften foregår i dagtimerne. Odderen er hovedsageligt aktiv om natten. Markdriften vurderes ikke at resultere i reducerede spredningsmuligheder eller forringelse af raste- eller yngleområder. En eventuel bestand af odder vurderes derfor at være upåvirket af markdriften.

Markfirben

Markfirben findes især på solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation.

Markdriften vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke findes solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation i nærheden af udbringningsarealerne..

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø

Gennemførelse af projektet vurderes ikke at ville resultere i negative effekter for de nævnte padder, da der jf. randzonenloven skal udlægges en 10 meter bred randzone langs vandløb og omkring alle vandhuller som er større end 100 m². Randzonerne skal friholdes fra dyrkning, sprøjtning og gødskning. Dette gælder bl.a. for vandhullerne på mark nr. 12-0, 15-0, 54-0 og 79-0.

Springfrø

Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområde indenfor projektområdet.

Strandtudse

Arten findes på landsplan kun på færre end 20 indlandslokaliteter og den er i stærk tilbagegang både i Danmark og i det øvrige Europa. Nærmeste kendte lokalitet med strandtudse ligger ca. 3

km fra det nærmeste udbringningsareal. Strandtudsens spredningsradius er under 2 km. Imellem udbringningsarealerne og strandtudsens levested er der spredningsbarrierer i form af veje. Horsens Kommune vurderer, at arten hverken raster eller yngler indenfor eller nær udbringningsarealerne. Det ansøgte vurderes derfor ikke at ville påvirke strandtudse.

Tykskallet malermusling og gul stenbræk har aldrig været registreret indenfor eller nær udbringningsarealerne og arterne vurderes ikke at have sin udbredelse her.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Maj-gøgeurt og spidssnudet frø er fundet i Ring Sørose. Da afstanden imellem sandsynlige levesteder for de 2 arter og markerne er mere end 20 meter vurderer Horsens Kommune at arterne ikke bliver påvirket og der stilles ikke yderligere vilkår.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Der er ikke registreret arter opført på Den danske Rød- eller Gulliste i nærheden af udbringningsarealerne. Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår vil sikre, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området.

VILKÅR

Der stilles ikke yderligere vilkår.

KOMMUNENS VURDERING AF KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

Bedriften råder over i alt 260,34 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Der er ingen aftalearealer.

Fremadrettet vil der af hensyn til indsatsområdet med hensyn til grundvand ved Brædstrup blive etableret 7 % ekstra efterafgrøder.

Ved udbringning af 320,4 DE udbringes der i alt 28.245 kg N og 5.683 kg P. Det maksimalt tilladte dyretryk er 1,4 DE/ha, mens det reelle er 1,23 DE/ha.

Kvælstof

Der er beregnet en reduktionsprocent på 100 % i forhold til overfladevand og en maksimalt tilladt udvaskning på 62 kg N/ha og en reel udvaskning på 58,4 kg N/ha.

Ifølge beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk er der uden tilpasninger en maksimal udvaskning af kvælstof til overfladevand på 62 kg N/ha, mens der som følge af tilpasningerne i forhold til grundvand er en reel udvaskning på 58,4 kg N/ha. Det vurderes at husdyrbrugsløvens beskyttelsesniveauer er overholdt i forhold til kvælstof til overfladevand.

Alle bedriftens udbringningsarealer ligger i oplandet til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord samt nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der således modtager udvaskede næringsstoffer fra arealerne.

Afvandingen sker via deloplandet Randers Fjord, fra Rds, til Mellerup, som udgør en del af hovedvandoplandet 1.5 Randers Fjord.

Randers Fjord har status som Natura 2000 område og er under international beskyttelse. Basisanalyserne for Randers Fjord har vist, at Randers Fjord og Grund Fjord er i risiko for ikke at opfylde vandmiljømålene i 2015. Årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land

Efter § 9, stk. 1, jf. stk. 3, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁷ skal der meddeles afslag på en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 12, hvis skærpelsen af harmonikravene efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D, ikke kan overholdes (det generelle beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevand).

Beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til overfladevand, som angivet i bilag 3, fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare internationale naturbeskyttelsesområder, samt på reduktionspotentialer i disse oplande. Der er udarbejdet kortmateriale, der angiver, hvilke oplande der afvander til de mest sårbare områder (nitratklassekortet). Kortmaterialet bliver løbende opdateret med henblik på at sikre, at godkendelsessager behandles på baggrund af den bedste, tilgængelige viden. Verserende godkendelses- og klagesager skal behandles i overensstemmelse med det nyeste kortmateriale.

Selv om kommunen konstaterer, at beskyttelsesniveauet for nitrat efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt, skal kommunen stadig overveje, om det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt. Der skal således ske en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau eller meddeles et afslag, hvis der vil være en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen⁸.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 10, 11, 12 eller 16 skal der således efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Denne vurdering skal fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. I bekræftende fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på det pågældende område under hensyn til bevaringsmålsætningen for området, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og denne konsekvensvurdering skal ligeledes fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. Viser konsekvensvurderingen, at projektet vil skade området, må der ikke gives tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Ved vurderingen efter habitatbekendtgørelsen skal kommunen bl.a. inddrage viden fra vand- og naturplanerne efter miljømålsloven⁹.

Det følger endvidere af nævnets praksis, jf. Miljøklagenævnets afgørelse af 3. november 2010 (MKN 130-001669¹⁰), at der ved vurderingen af, om udvaskningen af kvælstof fra en bedrift vil skade et Natura 2000-område, der er recipient for udvasket kvælstof fra bedriftens arealer, skal tages udgangspunkt i de retningslinjer, der findes i Miljøstyrelsens digitale vejledning om godkendelse af husdyrbrug samt fortegnelsen over oplysninger fra Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) om antallet af husdyr fordelt på de kystvandsoplande, der anvendes i vandplanlægningen.

Efter vejledningen er det et kriterium, at dyreholdet (antallet af DE) i et aktuelt opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

Et yderligere kriterium er, at nitratudvaskningen fra den ansøgte bedrift ikke må udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ifølge Miljøministeriets vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. På den baggrund vil, enhver yderligere tilførsel af næringsstof kunne for-

⁷ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁸ Bkg. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer.

¹⁰ <http://www2.mkn.dk/afgfradec97/130-00166.htm>

ringe mulighederne for at opnå denne målsætning¹¹ og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Det samlede deloplandsareal "Randers Fjord – til Mellerup" er jf. Vandplanen på 2710 km². Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3000 tons kvælstof fra deloplandet til habitatområdet, og dermed også beregnes at en væsentlig udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning), vil svare til ca. 150 tons/år og 1 % til 30 tons/år..

Der kan beregnes at der årligt udvaskes 1,8 tons kvælstof, fra arealerne pga. tilførsel og husdyr- og handelsgødning (udregnet ved at anvende den reelle udvaskning, som fremgår af den fiktive ansøgning på 58,4 kg N/ha og gange dette med de 260,34 ha dyrket areal og gange dette med den mængde kvælstof, der ikke når at blive reduceret inden det ender i Horsens Fjord, svarende til 12 %).

På baggrund af oplysningerne i vandplanen for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord og ansøgningen og i overensstemmelse med retningslinjerne i vejledningen, er det således beregnet, at kvælstofudvaskningen fra husdyrgødningen udbragt på arealerne i det ansøgte projekt udgør mindre end 1 pct. af den samlede kvælstofudvaskning til det aktuelle vandområde. Udbringning af husdyrgødning på arealerne vil derfor ikke i sig selv kunne medføre målbare skadevirkninger i området.

Der er herefter taget stilling til, om udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet - alligevel forringer tilstanden i vandområdet. Dette kan som udgangspunkt være tilfældet, hvis udviklingen i dyreholdet i oplandet har været stigende siden 2007. Til vurderingen af udviklingen i dyreholdet anvendes Miljøstyrelsens oversigt over udviklingen i husdyrholdet 2007-2011¹². Bilag 13 viser en grafisk fremstilling af udviklingen.

For oplandet til Randers Fjord er der sket en reduktion på 7496 DE fra 2007 til 2011. Der har dermed været et gennemsnitligt årligt fald på 1.844 DE, svarende til 5 % fra 2007 til 2011 i oplandet. Der har været et fald i hvert af de på hinanden følgende år med undtagelse af perioden 2009 – 2010 hvor der var en beskedent stigning (54 DE) og korrelationen er meget god. Ifølge DJF (Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet) kan udviklingen i husdyrproduktionen indenfor oplande med mere end 10.000 DE (CHR-data) anvendes som et pålideligt estimat for udviklingen i dyretrykket.

Der har i hele den undersøgte periode været mere end 138.000 DE i oplandet til Randers Fjord og Horsens Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrproduktionen kan beskrive næringsstofbelastningen til Randers Fjord, som dermed har været faldende i perioden 2007-2011.

Ligeledes vil en stigende tendens i oplandet til Randers Fjord forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 5.840 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor det samlede opland til Randers Fjord er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden. Horsens Kommune vurderer derfor samlet, at der i perioden 2007-2011 har været en faldende belastning af Randers Fjord, som følge af faldende husdyrproduktion i området.

Horsens Kommune vurderer i øvrigt, at der ikke har været stigende belastning fra andre diffuse kilder eller punktkilder som f.eks. renseanlæg.

Idet dyreholdet, jf. Miljøstyrelsens oversigt, i oplandet til Randers Fjord, fra Rds, til Mellerup er faldende, kan det i henhold til vejledningen lægges til grund, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet, dvs. kumulativt - ikke forringer tilstanden i det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.

¹¹ Jf. Effekten af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787,2010

¹² <http://cms.mim.dk/.../Oversigtoverudviklingidyreholdttabel.pdf>

Horsens Kommune finder herefter, at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2.

Ifølge vandplanen for Hovedvandopland Randers Fjord skal der i forhold til kvælstofpåvirkningen af søerne indenfor vandoplandet ikke ske yderligere indsats ud over de generelle virkemidler, der er indarbejdet i vandplanen.

Der skal således i planperioden frem til 2015 kun gennemføres en indsats overfor fosfor, da det faglige grundlag for at vurdere behov for og effekt af kvælstofreduktion er mangelfuldt. Dermed vurderer Horsens Kommune, at der ikke skal stilles yderligere krav til kvælstofudvaskningen fra arealerne.

Fosfor

Ifølge husdyrbrugsloven skal der ved tilladelse til husdyrbrug, tages særligt hensyn til arealer i oplandet til fosforsårbare overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Derfor skal der foretages en vurdering af den mulige påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, der hidrører fra fosfortilstrømningen, efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

I den nuværende situation udbringes der 4.523 kg P via husdyrgødning på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 5.683 kg P. Der sker således en årlig forøgelse på 1.160 kg af den udbragte fosfor via husdyrgødningen.

Der foreligger ikke nyere jordbundsanalyser af udbringningsarealerne. Derfor er samtlige drænedele vurderet som havende et fosfortal over 6,0. Dette medfører, at for de pågældende marker skal der være balance imellem den mængde fosfor, der udbringes i form af husdyrgødning og den fosforfrærslen der sker med afgrøden. For de øvrige arealer kan husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med de generelle regler.

Det er beregnet at sædskiftet frafører 23,2 kg P/ha. Via husdyrgødningen tilføres der 21,8 P/ha, hvilket medfører at der er et fosforunderskud på -1,4 kg P/ha.

Det er kommunens vurdering, at der skal stilles vilkår, som sikrer at forudsætningen fra ansøgningen fastholdes, men at der ikke skal stilles vilkår, som er skærpet mere end at der fremadrettet er en balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor. Der er stillet vilkår, som sikrer at dette fremadrettet overholdes og kan dokumenteres.

Det er oplyst, at der ikke vil blive udbragt affaldsprodukter eller slam på udbringningsarealerne. Regler vedrørende anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål reguleres efter bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 (slambekendtgørelsen).

Mossø modtager vand fra et opland på 624 km² og alle ejendommens udbringningsarealer 260,34 ha afvander til Natura 2000 område Mossø. Der er ikke fosforoverskud hvorfor kommunen vurderer, at projektet ikke vil kunne medføre en negativ påvirkning ved fosfortab til vandmiljøet.

Hovedparten af fosfortab fra landbrugsjord stammer fra overfladeerosion. Markerne 6-0 og 24-0 er i særdeleshed i risiko for forekomst af overfladeerosion til vand, da de er stejlt skrånede med en hældning på over 12 grader imod Ring Sømosse. Derfor er der etableret en mindst 20 meter bred, udyrket bræmme imellem de dyrkede arealer og den næringsstoffølsomme del af mosen.

For at sikre, at forudsætningen til fosfor overholdes, vil der til slagtesvinene blive anvendt foderblandinger, der er tilsat normal dosis fytase og har et reduceret fosforindhold på 4,1 g P/FE. Derudover vil husdyrgødning blive udbragt i en svagt reduceret mængde 1,23 DE/ha.

Afsluttende bemærkninger

Der er foretaget en konkret vurdering af belastningen af overfladevand med kvælstof og fosfor fra produktionen. Ved vurderingen er der taget udgangspunkt i oplysningerne, der er indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk. En del af forudsætningerne, som indgår i vurderingen, er bl.a. udvaskningen fra det valgte sædskifte, og en fremtidig balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor.

Der er ikke stillet vilkår til sædskiftet, idet der i stedet er anvendt andre virkemidler og der ikke indgår tilpasninger af sædskiftet. Der er derimod stillet vilkår til det reducerede dyretryk på 1,23 DE/ha, idet dette er anvendt som et virkemiddel.

Vilkårene fremgår andet sted i godkendelsen og er ikke nævnt herunder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol

KOMMUNENS VURDERING AF PÅVIRKNINGEN NITRAT TIL GRUNDEVAND

Husdyrbrugsloven fastlægger, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet.

Der er i alt 153,84 ha beliggende indenfor Våbensholm/ Brædstrup området fordelt på 22 marker.

Miljøcenter Århus har foretaget en kortlægning, og Horsens Kommune er i gang med at lave en indsatsplan for området, som beskriver de indsatser, der er nødvendige at iværksætte for at beskytte området drikkevandsinteresser mod forurening. Indtil denne foreligger, anvender Horsens Kommune den nuværende viden som grundlag for kommunens vurdering.

Grundvandsmagasinerne nitratsårbarhed er bl.a. vurderet på baggrund af et nyt lertykkelseskort. Lertykkelseskortet er opdelt i 3 lertykkelser: 0-5 m, 5-15 m og 15-30 m. Det er Horsens Kommunes vurdering, at områder med lertykkelser på 0-5 meter er særligt følsomme overfor nitrat på grund af den ringe lertykkelse, og at de på den baggrund skal vurderes som nitratfølsomme indvindingsområder.

Horsens Kommune har derfor besluttet, at det er den nyeste viden om grundvandsmagasinerne sårbarhed og de nye indvindingsoplande, der skal ligge til grund for kommunens vurdering i forbindelse med en ansøgning om miljøgodkendelse indenfor Våbensholm/Brædstrupområdet og ikke den viden der ligger til grund for Regionplan 2005, som må betragtes som forældet.

De pågældende arealer er derfor omklassificeret i ansøgningsystemet sådan, at de indgår i beregningen som arealer der ligger i sårbare grundvandsområder.

Horsens Kommune vurderer at udvaskningen af kvælstof fra rodzonen fra marker der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder med en ringe beskyttelse ikke må være større end 50 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift. Ved at anvende 7 % efterafgrøder udover det på godkendelsestidspunktet gældende lovpligtige krav (14 %) er kravet om en udvaskning på max 50 mg nitrat pr liter overholdt.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at kravet om en maksimal udvaskning fra marker beliggende i sårbare grundvandsområder med dårlig beskyttelse eller i indsatsområder for grundvand er opfyldt.

I de øvrige marker forefindes ikke sårbare grundvandsområder, som medfører at kommunen har behov for at stille skærpede krav i forhold til beskyttelse af grundvand

Med kommunens nuværende viden om grundvandsforholdene i området, konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- *Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 7 % efterafgrøder ud over de 14 % efterafgrøder som er generelt lovkrav på godkendelsestidspunktet. Efterafgrøderne skal søges placeret således at på der på marker beliggende i områder med grundvandsindvinding med ringe beskyttelse (0-5 meter ler) er en større % andel af efterafgrøder end på de resterende marker. Markernes placering fremgår af bilag 7 og numre af tabel 19.*
- *Alle efterafgrøder skal følge de samme regler hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning..*
- *De ekstra efterafgrøder kan erstattes af mellemafgrøder, under forudsætning af Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens godkendelse af mellemafgrøder som et gyldigt virkemiddel, og ved anvendelse af en fast omregningsfaktor i forhold til efterafgrøder (udmeldes af Plantedirektoratet).*

SAMLET VURDERING AF ANVENDELSEN AF UDBRINGNINGSAREALERNE

Samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 12 i husdyrgodkendelsesloven. Vurdering af arealerne relaterer sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Til udspredning af den producerede husdyrgødning er opgivet et samlet areal på 260,34 ha. På arealerne udbringes husdyrgødning svarende til 1,23 DE/ha.

Horsens Kommune vurderer, at det generelle krav om kvælstof og fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på de nævnte arealer ved overholdelse af generelle regler.

Foruden ovennævnte vurdering, har Horsens Kommune konkret vurderet produktionens belastning. Baggrunden for denne vurdering er beskrevet nærmere i afsnittene:

- vurdering af påvirkning af natur, vandløb og søer,
- vurdering af påvirkning af kvælstof og fosfor til fjord og hav
- vurdering af påvirkning fra nitrat til grundvandet

De vilkår som er udløst af en konkret vurdering fremgår af det pågældende afsnit.

Kommunen har i forbindelse med sagsbehandlingen stillet krav til ansøger om at opklassificere udbringningsarealerne således, at en del af ansøgers arealer er angivet som værende beliggende indenfor områder med ringe beskyttelse imod nitratnedsivning. Samlet vurderer Horsens Kommune, under forudsætning af overholdelse af de stillede vilkår, at arealerne i denne godkendelse kan anvendes til udspredning af husdyrgødning fra produktionen og at dette kan ske uden at der sker en forringelse af tilstanden af natur, overfladevand og grundvand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- *Bedriftens udbringningsareal udgør 260,34 ha ejet og forpagtet areal. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 320,40 DE (1,23 DE/ha) pr. planår (1/8-31/7).*

OPSUMMERING AF ANVENDELSEN AF BAT

Det er i det efterfølgende summeret indenfor hvilke områder ansøger anvender bedst tilgængelig teknik, jf. BREFdokumentet, for staldindretning, energiforbrug, vandforbrug, foder, management, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Det følger endvidere af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering af BAT skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT

Staldindretning

Smågrisene går i stalde som er indrettet med to-klima og delvis spaltegulv.

Slagtesvinene vil fremadrettet gå i stalde med hhv. drænet gulv og spalter (33/67) som gulvsystem i nye stalde og eksisterende uændrede stalde med fuldspalter.

Der etableres en ny overdækket gyllebeholder som har indgået i opnåelse af BAT ammoniak emissions niveauet. Dermed er overdækningen af gyllebeholderen også BAT på denne ejendom.

Energiforbrug

Staldanlægget og stuehuset er opvarmet med fastbrændsel, der stammer fra ejendommens skovparceller.

Ventilationen er styret i forhold til temperaturen, så ventilationsmængden afstemmes efter det aktuelle behov. Derved reduceres elforbruget mest muligt. Der er installeret Skovstyringssystem i halvdelen af to-klimastald nr. 8, og hele bygning nr. 9A-D vil blive indrettet med Skovstyringssystem. Der er *Turbovent*-styringssystem i bygning nr. 5, og *Echberg*-styringssystem i bygning nr. 8A samt i den resterende del af nr. 8.

Der køres sektioneret holddrift med alt-ind-alt-ud, hvor der ca. er 3 dage mellem hvert hold. Da der bliver vasket imellem hvert hold, er det nødvendigt at anvende en varmekanon til at tørre staldsektionerne, inden dyrene bliver sat ind. Varmekanonene kører i ca. 20 timer for at udtørre staldrummet og dermed undgå, at den er fugtig og kold, når dyrene bliver sat ind. Derved mindskes risikoen for, at dyrene bliver syge med f.eks. diarré som følge af en fugtig og kold stald. Varmekanonene bruger ca. 1½ l. fyringsolie pr. time, hvorfor det bliver til ca. 30 l. fyringsolie pr. gang, den er tændt. Der bliver benyttet 2 varmekanoner på ejendommen, og forbruget af fyringsolie til varmekanonerne når ca. 1.200 l./år.

Belysningen i staldene er i forhold til fodringen, således at der kun er tændt lys under fodringen, når det samtidig er mørkt udenfor. For at spare på energien anvendes lavenergibelysning med lysstofrør.

Vandforbrug

I staldbygningerne 4, 8, 8A, og 9B-C er der installeret overbrusning, og det samme vil blive installeret i de projekterede sektioner 9A og 9D. Overbrusningen imødekommer et dyrevel-

færds-mæssigt krav, hvilket dog medfører et øget vandforbrug. Derfor er der foretaget følgende vandbesparende foranstaltninger:

Der er installeret drikkeventiler med opsamlingsbakke i staldbygning nr. 3, 4, og 5, og der er i de projekterede sektioner i hele 9A-9D planlagt at installere samme system, hvilket medfører et mindre vandspild end frithængende drikkenipler eller drikkekopper.

Overbrusningsanlægget bliver anvendt som iblødsætningsanlæg før vask, hvorefter staldene bliver vasket med højtryksrensere og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende.

Derudover aflæses der jævnligt vandforbrug på vandmåler, og der sker fjernaflæsning af vandforbruget, hvilket muliggør, at et forhøjet vandforbrug og eventuel lækage vil blive detekteret hurtigt.

Foder

Der er udarbejdet foderplaner, der introducerer multifasefodring i foderstrategien frem for enhedsblandinger, som ansøger anvender på nuværende tidspunkt. Fasefodring muliggør, at man nemmere kan sammensætte foderplaner med fokus på dyrenes aktuelle behov i en bestemt vægtperiode, hvilket bl.a. reducerer udskillelsen af næringsstoffer i gyllen.

Der vil til smågrisene og slagtesvinene blive foretaget et fodringstiltag hvor de bliver fodret med foder med et lavere proteinindhold end normen. Slagtesvinene vil endvidere blive fodret med foder med et lavere fosforindhold end normen. Det medfører en reduktion i udskillelsen af kvælstof og fosfor med gyllen. Derudover vil foderet blive tilsat benzoesyre, hvilket medfører en bedre foderudnyttelse og sur urin. Begge dele medfører en reduktion i ammoniakfordampningen. Derudover er der tilsat fytase til slagtesvinenes foder.

Management

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifteplanternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Ansøger udarbejder egen E-kontrol, således at stalddriften optimeres.

Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne, og gyllebeholdernes styrke og tæthed kontrolleres i forbindelse med den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Vand- og elforbruget følges løbende med henblik på at lokalisere fejl og for fremadrettet at kunne reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer, hvilket vil være medvirkende til at reducere påvirkninger fra eventuelle uheld på ejendommen.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Den projekterede gyllebeholder på 3.000 m³ etableres med fast overdækning. Overdækningen reducerer ammoniakfordampningen til det halve af den fordampning, der vil være fra en beholder med et veletableret flydelag.

Derudover forhindrer overdækningen regnvand i at blive tilført gyllebeholderen, hvilket minimerer antallet af gylletransporter, samt øger opbevaringskapaciteten af gylle.

For hver gyllebeholder vil der være tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger,
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året),
- beholderens bund og vægge vil være tætte,
- at der ikke opsættes spjæld, men at alt overpumpes via neddykket rør,

- at gyllen kun vil blive omrørt umiddelbart før tømning.

Derudover vil gyllebeholderne blive kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Det vurderes, at der vil blive anvendt BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

BAT for udbringning af husdyrgødning er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

BAT for transport og udbringning af husdyrgødning er bl.a. følgende:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- at gødning så vidt muligt nedfældes, og ellers slangeudlægges
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til § 7 arealer),
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- at gødningsmængden tilpasses afgrødernes behov
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder
- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener
- at der ikke udbringes gødning, når jorden er frossen, overdækket med sne eller oversvømmet/vandmættet

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående, i det omfang det ikke er reguleret af gældende lovgivning.

Fravalg af BAT

Biologisk/kemisk luftrensning

De biologiske luftrensningssystemer viser, at det er muligt at fjerne en vis procentdel af lugten fra svineproduktionen ved at føre afgangsluften over en række biologiske filtre.

De biologiske luftrensere er indtil videre stadig både drifts- og vedligeholdelsesmæssigt omkostningstunge med hensyn til vand- og elforbrug, vedligeholdelse og jævnlige tilsyn. Flemming Christiansen har derfor vurderet, at det vil være uproportionelt dyrt og tidskrævende at etablere biologisk luftrensning. Derudover vurderer han, at et luftrensningsanlæg vil betyde et yderligere arbejdspress.

Kemiske filtre

Denne type af luftrensning er baseret på en kemisk renseproces, hvor ventilationsluften ledes igennem en filtermatrice, der konstant overrisles med en svovlsyreopløsning. Derved opsamles ammoniak og støv fra luften. Afgangsluften fra stalden, der skal ledes gennem renseren, kan enten samles via kanaler i loftsrummet eller under gulvet til en central luftvasker (central afkast), eller der kan monteres decentrale enheder til erstatning for de ventilatorer, der normalt placeres i staldens tag (decentrale afkast). Etablering af luftrensning kræver et teknikrum samt beholdere til koncentreret svovlsyre og returvæske. Teknikrummet indeholder en blandetank, pumper, doseringsudstyr samt enheder til styring af hele luftrensningssystemet. Returvæsken fra renseprocessen opsamles i de førnævnte beholdere. Returvæsken er en flydende svovlholdig ammoniumgødning. Væsken er stabil og kan køres direkte ud på markerne som gødningstilskud eller hældes direkte i gylletanken.

Generelt er Flemming Christiansen ikke meget for kemisk luftrensning, idet renseren kræver en del overvågning for at opretholde dens funktionalitet og driftssikkerhed. Hvis renseren ikke holdes fri for tilstopning af støv eller andet, vil tryktabet over filteret stige, hvilket vil betyde øget strømforbrug og nedsat renseseffektivitet. Derudover kan nedsat luftskifte i staldene medføre dårlig trivsel blandt dyrene i staldene. Det er derfor vigtigt, at renseren overvåges og vedligeholdes konstant. Dertil kommer, at arbejdet med svovlsyren til de kemiske luftrensnere medfører en øget risiko for ansøger og hans medarbejdere, som ikke tiltaler ansøger, samt at luftrensning giver et øget vand- og energiforbrug, alt efter hvilken renser, der anvendes, og mængden af luft, der skal ledes over filteret.

Endvidere har ansøger ved de indsendte økonomiske beregninger vist, at der ikke er proportionalitet i at etablere luftrensning i både eksisterende og nye staldafsnit. Se bilag 11.

På baggrund af ovenstående fravælger Flemming Christiansen kemisk luftrensning i den eksisterende stal samt i de projekterede stalde.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, idet syretilsætningen tidligere har været diskutabel i forhold til holdbarheden af betonen i gyllekumme og gyllebeholder. Ifølge FarmTest nr. 41 af 2007 skyldes problemet ofte utilstrækkelig omrøring af gyllen, hvorfor syren samlede sig på bunden og tærede betonen. Der er desuden henvendelser, der indikerer, at lugten fra staldanlægget ofte forværrer på ejendomme, hvor ikke alle staldafsnit er omfattet af forsuringen, og hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Dette forhold er endnu ikke belyst, heller ikke i FarmTest nr. 41 af 2007. Ansøger har endvidere redegjort for at der ikke er proportionalitet i at etablere gylleforsuring på ejendommen, se bilag 11. På baggrund af ovenstående, samt at det ikke er endeligt belyst, om betonen i de eksisterende stalde på Åstruplundvej 9 er af en sådan sammensætning, at syretilsætningen ikke vil få betydning for betonens holdbarhed, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 102.17.19, er det fravalgt at etablere gylleforsuring på anlægget, Åstruplundvej 9.

Gyllekøling

Da der er tale om etablerede stalde, vil udgiften til dette være forholdsvis høj. I forbindelse med ændringen af staldafsnit 9B er der blevet indlagt gulvvarme, hvilket muligvis vil kunne konverteres til gyllekøling. Dette er dog ikke nærmere undersøgt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg. Ved en samlet ny godkendelse, jf. husdyrbruglovens § 103, stk. 2, gælder kravet om anvendelse af BAT for både nye og eksisterende stalde.

I klagenævnets hjemvisning af den tidligere meddelte godkendelse, er der beregnet et samlet BAT ammoniakemission. Efter nævnets beregninger på baggrund af vejledningen må ammoniakemissionen fra produktionen fra det samlede anlæg ifølge nævnets afgørelse ikke overstige i alt ca. **3.794 kg N/år** (1.930 + 1.864 kg N/år). Den samlede ammoniakfordampning fra det samlede anlæg er jf. skema 35028 3.794 kg N/år, hvorfor Horsens Kommune har vurderet at BAT i forhold til ammoniakfordampning er opfyldt jf. Miljøstyrelsens vejledning.

Horsens Kommune vurderer derudover, at renovering af fuldspaltegulvet i slagtesvinestaldene vil være naturligt at gennemføre i 2015, hvor velfærdskravet medfører, at gulvet skal ændres. Dette betyder at der er stillet vilkår om at gulvene i stalde med fuldspalter (nr. 3, 4 og 5) i 2015 skal ændres til stalde med en emission som maksimalt må være som stalde med drænet gulv + spalter (33/67).

Der er anvendt fodring som et virkemiddel til at opfylde BAT-ammoniakniveauet, Det vurderes samlet, at når ammoniakemissionsgrænseværdien er overholdt, er der også anvendt BAT på dette område. Der etableres en ny overdækket gyllebeholder. Overdækningen af beholderen indgår som et virkemiddel til at opnå BAT-ammoniakniveauet. Dermed vurderes det også at være BAT for denne ejendom.

I forhold til drift og management er det kommunens vurdering at den beskrevne indretning sammen med de stillede vilkår vil sikre at der anvendes BAT.

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til den generelle opbevaring af husdyrgødning, er der taget udgangspunkt i de generelle regler, som er gældende i Danmark, bl.a. at disse er typegodkendte, kontrolleres hvert 10 år og at der kun omrøres gylle forud for udkørsel heraf. Samtidig etableres der fast overdækning på den nye gyllebeholder. Det er vurderet at der med overholdelse af disse regler anvendes BAT.

Miljøstyrelsen har i efteråret 2009 vurderet, at med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakhandlingsplanen, er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes.

Endvidere skal gyllen på sort jord være nedbragt senest 6 timer efter udbringning, og fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning i sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning. Miljøstyrelsen vurderer således, at danske landmænd allerede i kraft af danske lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning og opbevaring. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

Det vurderes samlet at ejendommen er indrettet så der anvendes BAT på ejendommen.

0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativt til udvidelsen vil der ikke ske en produktionsstigning i antallet af slagtesvin på Åstruplundvej 9.

I så fald vil der ikke skulle bruges aftalearealer til produktionerne på de øvrige ejendomme, som Flemming Christiansen ejer og som ikke bliver godkendt med denne miljøgodkendelse. I stedet vil der blive overført husdyrgødning fra ansøgers andre ejendommen til Åstruplundvej 9 og udbragt på de ejede og forpagtede arealer i denne ansøgning.

Der er dog brug for den ekstra opbevaringskapacitet på Åstruplundvej 9, hvorfor der stadigvæk vil blive ansøgt om tilladelse til at etablere den ekstra gyllebeholder.

Der vil ligeledes igen skulle foretages ændringer i staldene, således at disse vil svare til den screeningsafgørelse, som Vejle Amt meddelte. Dermed vil der skulle anvendes yderligere økonomiske ressourcer på anlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Horsens Kommunes vurdering, at den miljøpåvirkning, der kommer som følge af driften af Skovbakkegård ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, og at der bør meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse, da dette vil være medvirkende til at sikre bindende vilkår for produktionens drift.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres medicinregnskab over medicinforbruget.

Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne i nudrift, og i ansøgt drift vil den planlagte gyllebeholder blive overdækket. Der vil fortsat blive ført logbog over flydelaget på de gyllebeholdere, der ikke skal overdækkes i ansøgt drift.

Der laves obligatorisk mark- og gødningsplan med følgende gødningsregnskab, hvor bedriftens anvendelse af husdyr- og handelsgødning dokumenteres.

Ansøger står selv for at udarbejde E-kontrol.

Der føres lovpligtig sprøjtejournal, der dokumenterer forbruget af pesticider.

Vand- og el-forbruget bliver fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at management og dokumentation er dækkende, herunder i forhold til de særlige vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen.

Der er i ansøgningen indarbejdet korrektioner af foderets indhold af N og P, og anvendelse af benzoesyre.

Dokumentation for overholdelse af dette skal kunne fremvises på forlangende og udregnes typisk på baggrund af effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri eller lignende.

Idet ansøger selv er ansvarlig for E-kontrollen er der stillet krav om at beregninger i forhold til foderet skal udarbejdes af en landbrugskonsulent, således at beregningerne er verificerede.

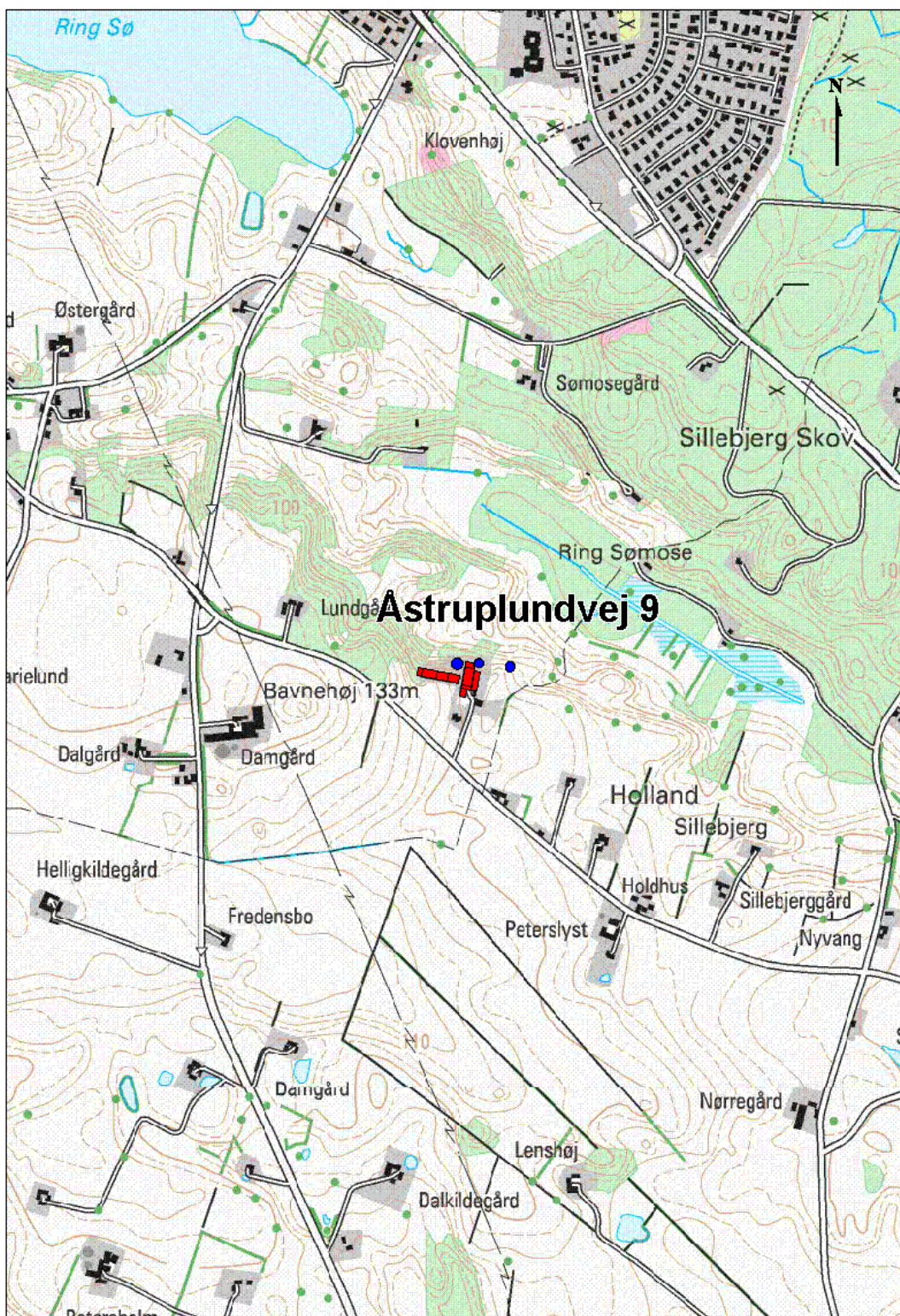
Der stilles vilkår om at ansøger skal kunne dokumentere anvendelse af benzoesyre på ejendommen. Dokumentation for indkøb af benzoesyre skal til enhver tid derfor kunne fremvises eller tilsendes tilsynsmyndigheden.

VILKÅR

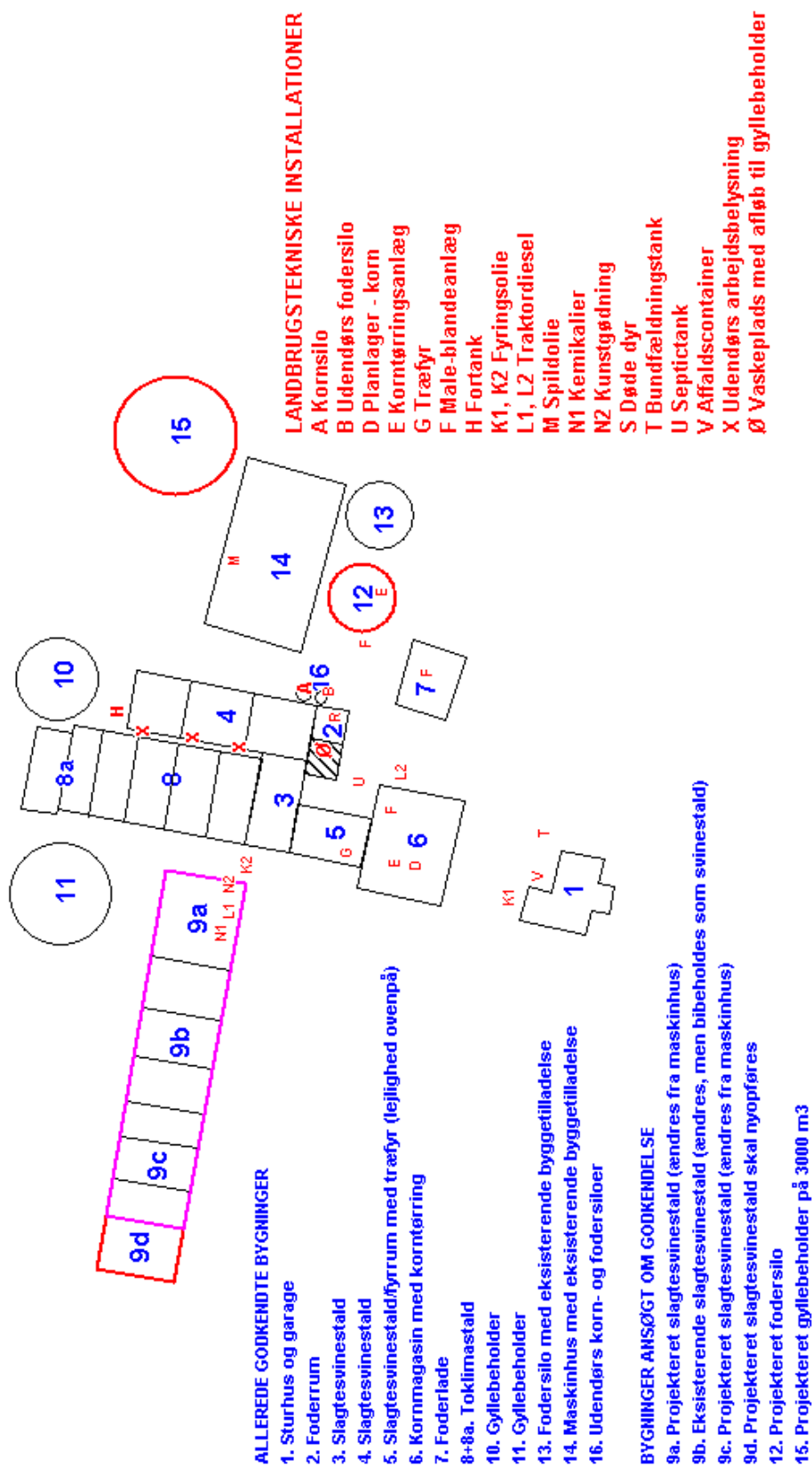
På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

- *Virksomheden skal føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentationen skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år:*
 - a) *Årlig opgørelse af produktionen i form af skatte- og gødningsregnskab*
 - b) *Årlig opgørelse af energi- og vandforbrug*
 - c) *Dokumentation for anvendelse af fosfooptimeret foder*
 - d) *Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service mv.)*
 - e) *Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode*
 - f) *Dokumentation for indkøb af benzoesyre skal til enhver tid kunne fremvises eller fremsendes til tilsynsmyndigheden.*

BILAG 1. PLACERING (BEBOELSER, BEBYGGELSER OG BY)

BILAG 2. OVERSIGTSKORT EJENDOMMENS INDRETNING VED ÆNDRING I DYREHOLD

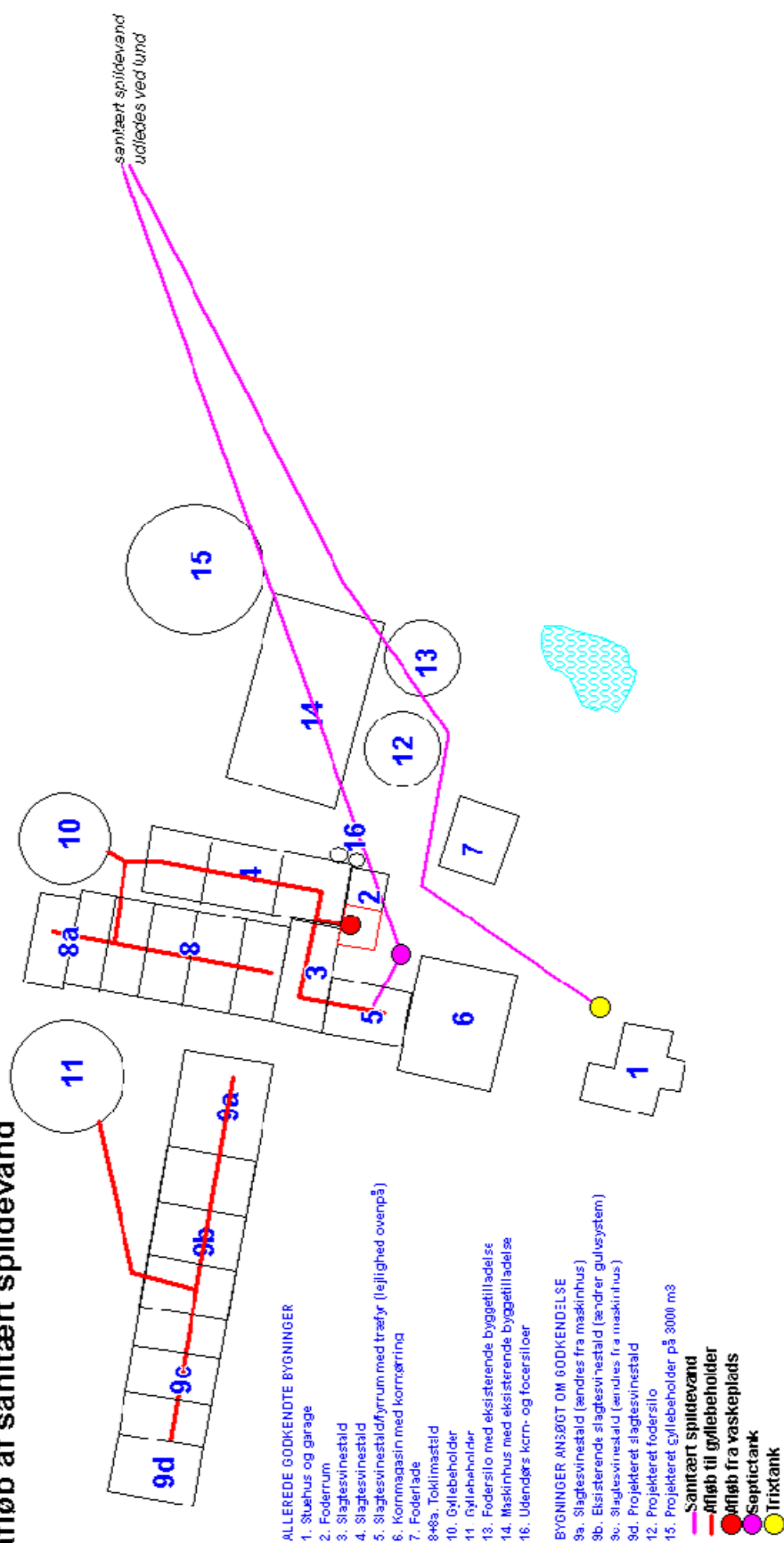

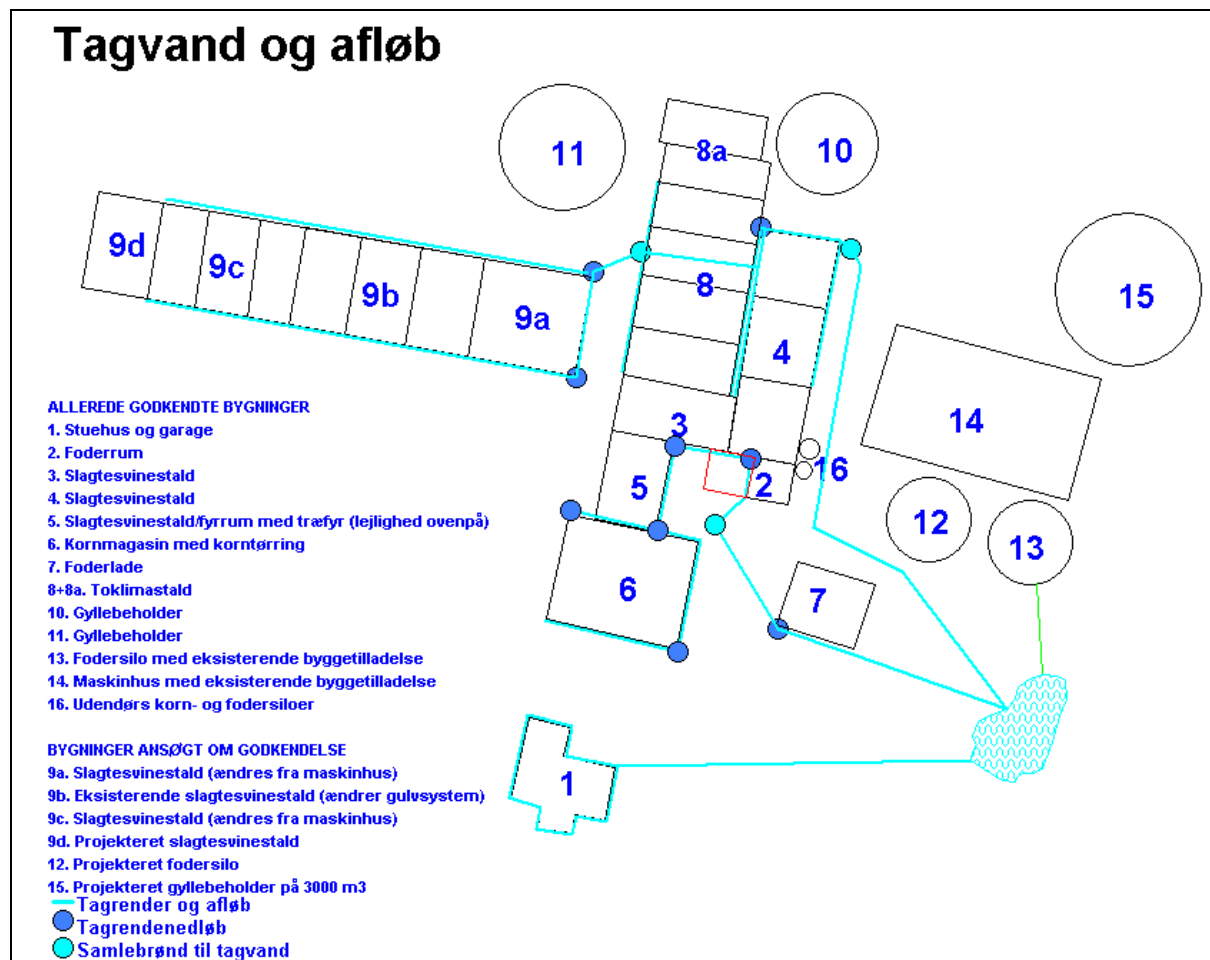
BILAG 3. ÆNDRING I DYREHOLD OG FODERTILPASNING

Før										
Dyrkategori og staldsystem	Antal	Stipladser	Vægt ind.	Vægt ud	FE	g råprot./FE	g P/FE	% reduktion	DE	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	2250	540	30	102	0	149,5	3,9	0	57,8	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	750	180	30	102	0	149,5	3,9	0	19,3	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	750	180	30	102	0	149,5	3,9	0	19,3	
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	6667	1400	8,5	30	0	0	0	0	29	
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	3000	720	30	102	0	149,5	3,9	0	77,1	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	3333	700	8,5	30	0	0	0	0	14,5	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
								I alt	216,9	
Efter										
Dyrkategori og staldsystem	Antal	Stipladser	Vægt ind.	Vægt ud	FE	g råprot./FE	g P/FE	% reduktion	DE	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	1002	540	30	109	2,84	151,5	4,1	0	29,2	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	668	180	30	109	2,84	151,5	4,1	0	19,5	
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	668	180	30	109	2,84	151,5	4,1	0	19,5	
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	9100	1400	0	0	0	0	0	0	42	
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1633	440	30	109	2,84	151,5	4,1	0	47,7	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	2449	660	30	109	2,84	151,5	4,1	0	71,5	
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	4550	700	0	0	0	0	0	0	21	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	816	220	30	109	2,84	151,5	4,1	0	23,8	
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1002	310	30	109	2,84	151,5	4,1	0	29,2	
								I alt	303,4	

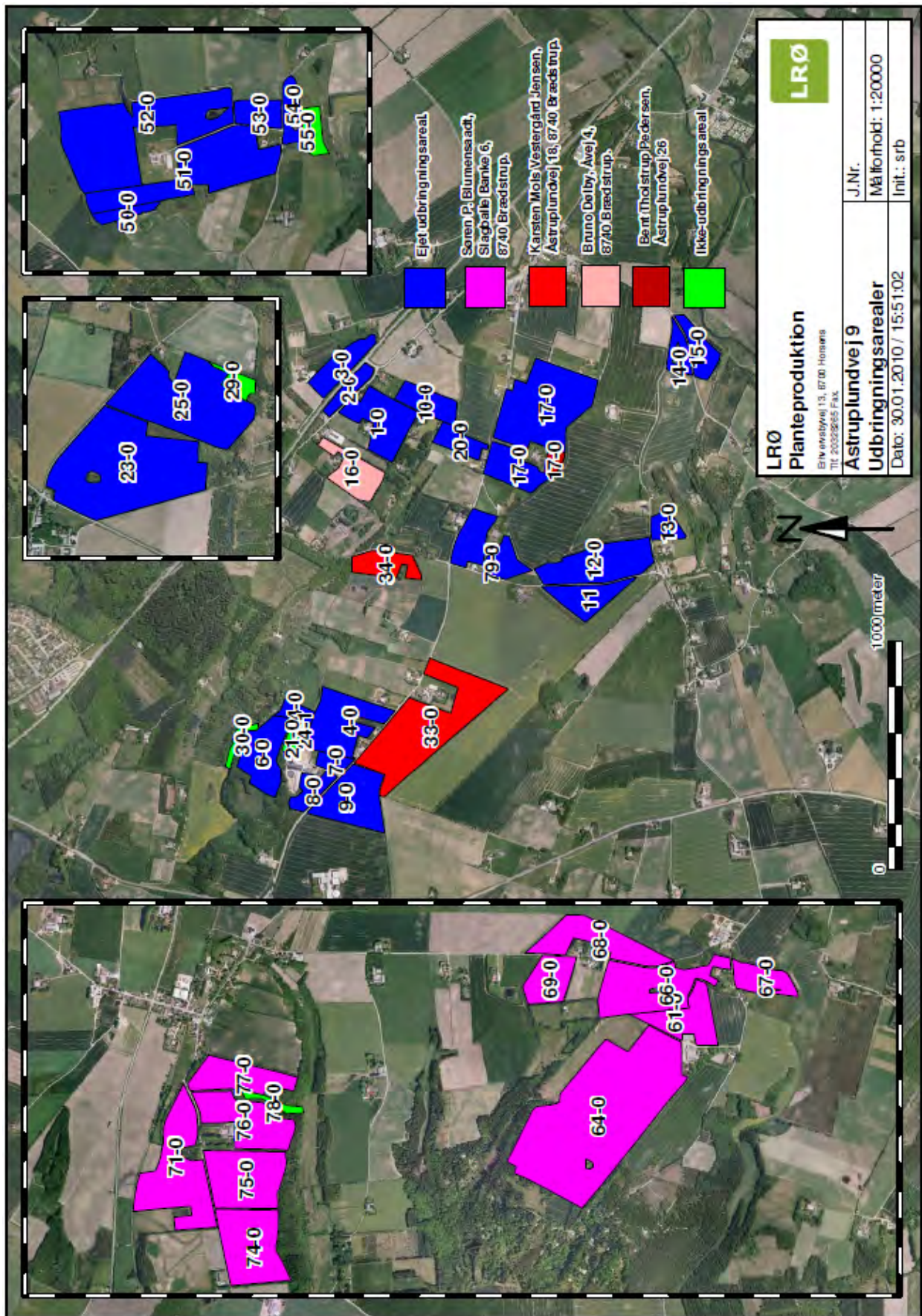
BILAG 4. EJENDOMMENS AFLØBSFORHOLD (GYLLE MV.)

Afløb til gyllebeholder + afløb af sanitært spildevand

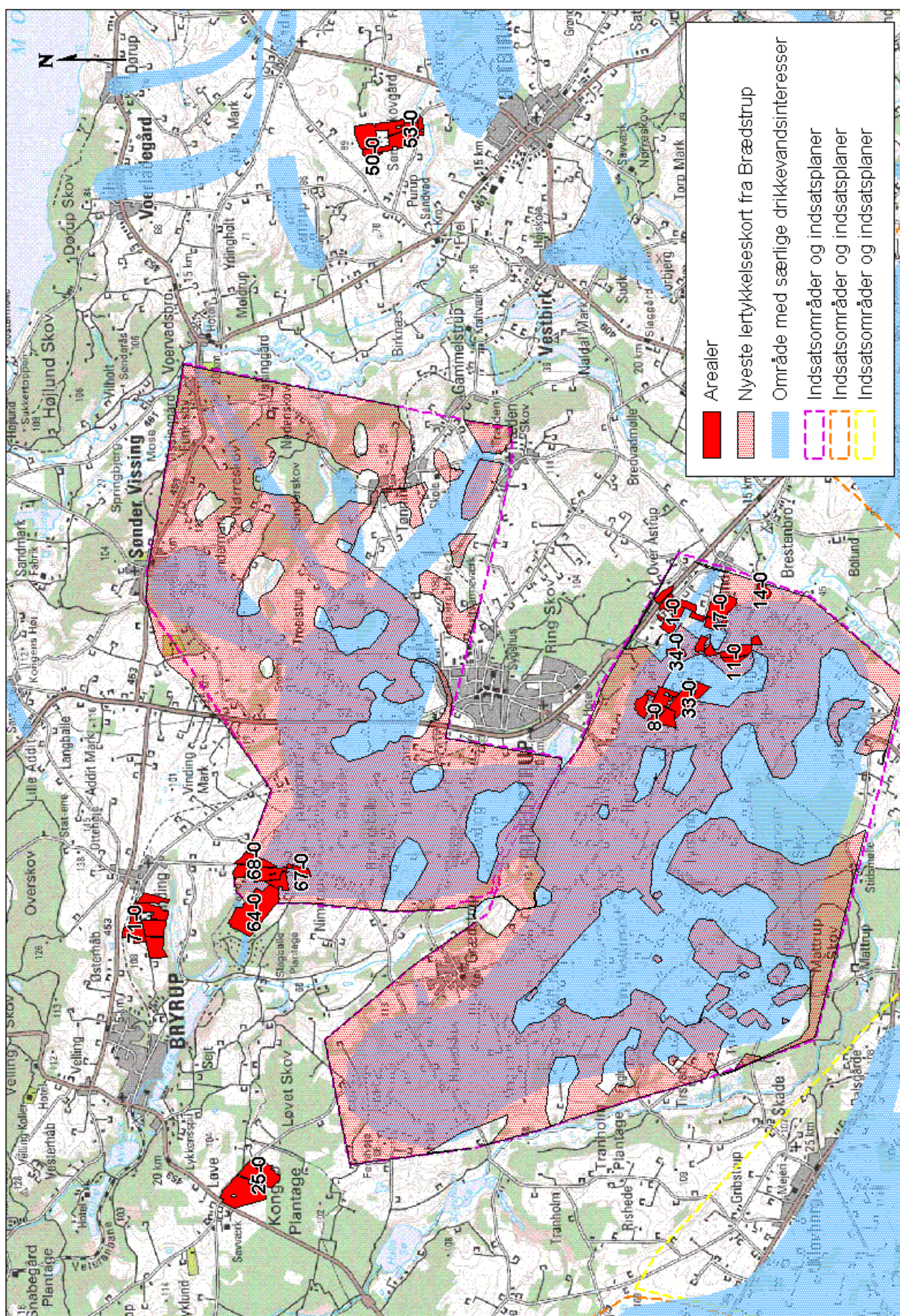

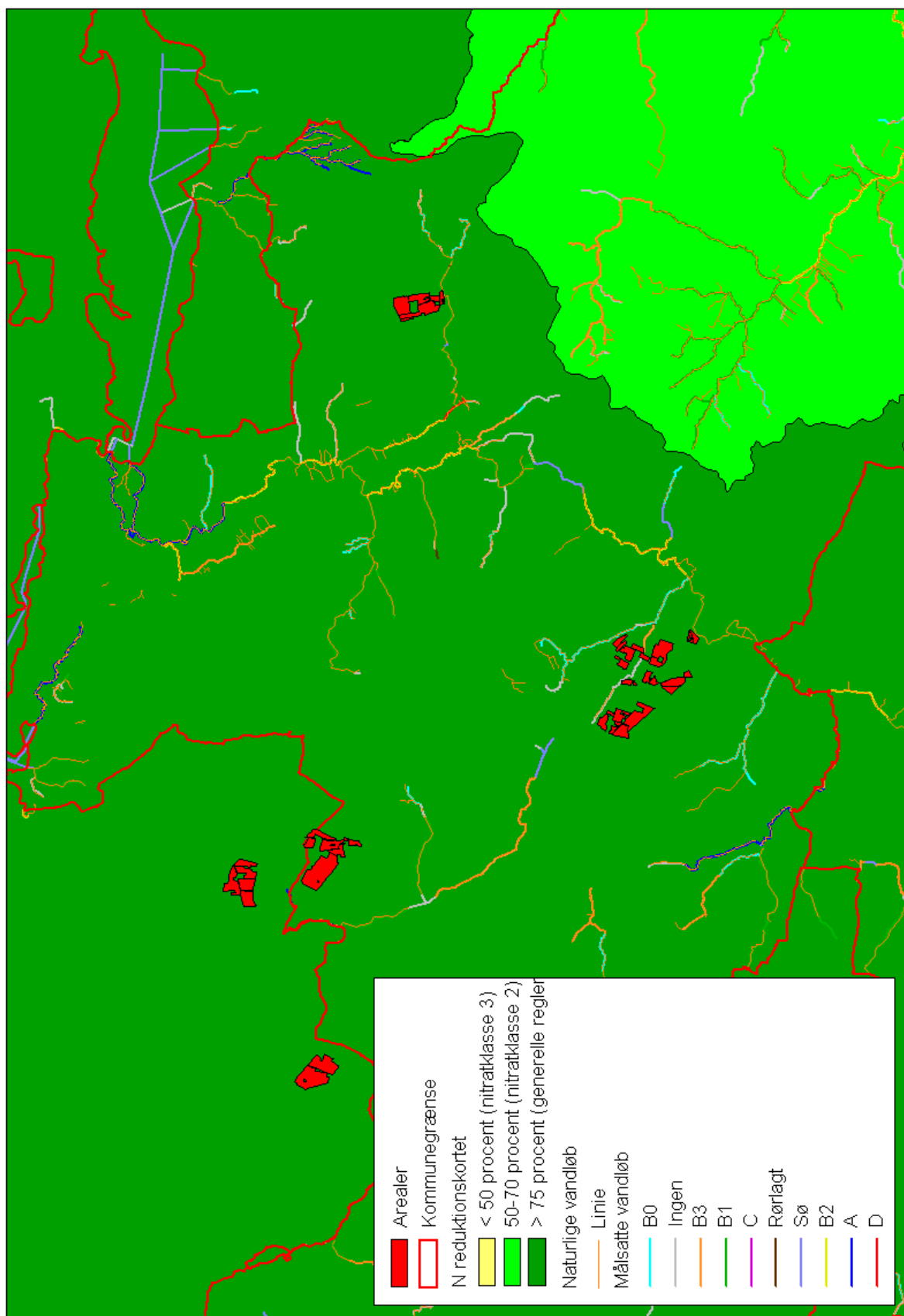
BILAG 6. EJERFORHOLD PÅ UDBRINGINGSAREALER

BILAG 7. UDBRINGNINGSAREALER OG GRUNDEVAND

BILAG 8. UDBRINGNINGSAREALER OG OVERFLADEVAND

NIRAS
Att. Lene Trelle Christiansen
Vestre Havnepromenade 9, postboks 119
9100 Aalborg
E-mail ltc@niras

22. oktober 2009

Udtalelse vedrørende Åstruplundvej 9, 8740 Brødstrup

Horsens kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af produktionen på Åstruplundvej 9, Ring, 8740 Brødstrup. Der er ansøgt om udspretningsarealer til husdyrgødning i Silkeborg Kommune.

Lene Trelle Christiansen, NIRAS har på vegne af Horsens Kommune har den 27. april 2009 sendt ansøgning om udvidelse af svinebruget efter § 12 i husdyrloven i høring hos Silkeborg Kommune i henhold til § 21 stk.1 høring i bekendtgørelse af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Silkeborg Kommune er blevet bedt om at vurdere, om der er konflikter i forbindelse med udspretning af husdyrgødning på arealerne i Silkeborg.

Der er ansøgt om at udvide produktionen af smågrise og slagtesvin fra 246,75 DE til 342,20 DE. Det samlede udspretningsareal er oplyst til 260,77 ha ejede/forpagtede arealer. Der indgår i alt 75,87 ha udspretningsarealer i Silkeborg Kommune, det drejer sig om arealerne 23-0, 25-0, 71-0, 74-0, 75-0, 76-0 og 77-0 beliggende ved Bryrup, se kortudsnit herunder.

Maria Karm
Direkte tlf.: 89701513
maria.karm@silkeborg.dk

Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 3, 8600 Silkeborg
Sagsnr. 09/27671

Silkeborg Kommune
Søvej 1 · 8600 Silkeborg
Tlf.: 8970 1000
www.silkeborgkommune.dk

Fosfor-overskuddet på de ejede og forpagtede udspretningsarealer er beregnet til 0,5 kg P/ha/år eller i alt ca. 38 kg P/år, og kvælstofudvaskningen er beregnet til 57,40 kg N/ha ud ad rodzonen. Der udbringes op til 1,4 DE/ha.

Forudsætninger og vilkår

Ved vurderingen er lagt særlig vægt på oplysningerne om et fosforoverskud på 0,5 kg P/ha år på udspretningsarealerne. Silkeborg Kommune ønsker derfor nedenstående indarbejdet som vilkår og/eller andre tilsvarende vilkår, der sikrer, at den oplyste fosforbalance bliver overholdt.

- Fosforoverskuddet må ikke overstige 0,5 kg P/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
- På mark 23-0, 25-0 76-0 skal husdyrgødning på sort jord og græs nedfældes.

Under forudsætning af at ovennævnte vilkår indarbejdes i Viborg kommunes miljøgodkendelse af udspretningsarealerne mener Silkeborg kommune, at arealerne kan anvendes til udspretning af husdyrgødning.

Silkeborg Kommune har lavet følgende vurdering af de pågældende arealer.

Overfladevand

Vandløbs oplande:

Alle arealerne afvander til Bryrup Langsø. Mark 23-0 og 25-0 afvander via Sprækkebjerg Bæk til Nimdrup Bæk og videre ud i Bryrup Langsø. Mark 71-0 og halvdelen af 74-0, 75-0, 76-0 og 77-0 afvander via Kaldal Bæk til Bryrup Langsø. Den anden halvdel af markerne 74-0, 75-0, 76-0 og 77-0 afvander via Kringel Bæk til Bryrup Langsø. Fra Bryrup Langsø strømmer vandet videre til Kvindsø og Kulsø og herfra videre til Salten Langsø. Fra Salten Langsø strømmer vandet gennem Salten Å til Gudenåen og de nedstrøms beliggende Gudenå-søer og Tange Sø og herfra videre til Randers Fjord.

Karakteristik af berørte vandområder

I nedenstående tabel er givet en oversigt over målsætning, status for målopfyldelse og trusler for de berørte søer, bortset fra Gudenå-søerne Birk Sø, Rye Møllesø og Gudensø, som ligger i Skanderborg Kommune. Tabellen er baseret på udtræk fra amternes og miljøcentrenes basisanalyser. Fosforkvoterne er fra regionplan 2005 for Århus Amt.

Ifølge basisanalysen er målsætningen ikke opfyldt for nogle af de berørte søer. Salten Langsø, Gudensø og Borre Sø ligger i Natura 2000-områder.

Navn	Areal (ha)	Middel vanddybde (m)	Målsætning ¹⁾	Målsætning opfyldt	Risikogrupper ²⁾	Påvirkningstype ³⁾	Indsætsprogram ⁴⁾	Behov for yderligere fosforreduktion	Fosforindhold (kg)
Afløsningsområde Randers Fjord:									
Borre Sø	200	4,9	A2/B	nej	IIa	N	SPA, DAM	ja	901 (SPA)
Brasse	122	4,3	A2/B	nej	IIb	N	SPA, DAM	ja	44 (SPA)
Bryrup Langsø	37,6	4,6	A2/B	nej	IIb	N	SB, SPA, DAM	ja	8 (SPA), 50 (DAM)
Julfø	574*	7,7	A2/B	nej	IIb	N	SPA	ja	105 (SPA)
Kul sø	16,8	1,9	B	nej	IIb	N	SB	ja	0 (SPA)
Kvindø	16,1	1,8	B	nej	IIa	N	SB, SPA	ja	102 (SPA)
Sølen Langsø	292*	4,5	A2/B	nej	IIb	N	SB, SPA, DAM	ja	113 (SPA), 80 (DAM)
Silkeborg Langsø, vest/midt	127,9	2,7	A2/B	nej	IIa	N	SB, SPA, DAM	ja	215 (SPA)
Silkeborg Langsø, øst	92,4	2,3	A2/B	nej	IIa	N	SPA	ja	3125 (SPA)
Tange Sø (SM)	590*	2,8	A2/B	nej	IIb	–	–	–	–

SM = særligt modificeret vandområde

* En del af arealer ligger i tilstødende kommuner

¹⁾ Målsætninger:

A. Skulptet målsætning:	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må ikke påvirkes af menneskelige aktiviteter i sø/opland. Søen skal kunne anvendes til badning.
A2. Skulptet målsætning:	aktiviteter i søen eller i oplandet.
B. Generel målsætning:	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må kun påvirkes svagt af spildevand. Tilførsel af fosfor fra alle kilder skal søges mindsket mest muligt.
C. Lømpet målsætning:	Det naturlige dyreliv i søen tillades væsentligt påvirket af spildevand, dog skal tilførsel søges mindsket mest muligt.

²⁾ Risikogrupper:

- IIa: Det er allerede klart uden yderligere karakterisering eller overvågning, at gældende regionplanmål nås.
- IIb: Tilgængelige data indikerer ikke risiko for, at gældende regionplanmål ikke nås, men kvaliteten og anvendeligheden af de tilgængelige data kan forbedres.
- IIIa: Det er muligt at gældende regionplanmål ikke nås, men der mangler data til at vurdere dette tilstrækkelig sikkert.
- IIIb: Det er sandsynligt, at gældende regionplanmål ikke nås, men yderligere karakterisering og / eller overvågning er nødvendig for at iværksætte foranstaltninger.
- IIIc: Det er allerede klart uden yderligere karakterisering eller overvågning, at gældende regionplanmål ikke kan nås.

³⁾ Påvirkningstype:

N: Påvirkning med næringsstoffer og organisk stof

⁴⁾ Indsætsprogram:

SB: Sprøjt babygølse
 SPA: Spildevandsrensning
 DAM: Dambrug
 Landbrug: Det fremgår ikke af identifikationen i basisanalysen, ved hvilke søer der skal ske reduktion af landbrugsbidraget.

Bryrup Langsø

Bryrup Langsø har en generel målsætning B, som betyder, at der ønskes et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, og at søen højst må være svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Søen har også en skærpet målsætning A2 som badevandssø. Den generelle og skærpede målsætning er ikke opfyldt på grund af utilstrækkeligt rensede spildevand fra spredt bebyggelse og tilførsel af fosfor fra dyrkede arealer i kombination med intern belastning med fosfor fra søbunden. Silkeborg Kommunes badevandsanalyser viser, at vandet i sommerhalvåret er mindre egnet til badning trods normalt tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af massiv forekomst af alger i søvandet.

Forekomsten af alger i Bryrup Langsø er primært reguleret af adgangen til fosfor, og søen anses derfor ikke for at være særskilt kvælstoffølsom. Af basisanalysen i forbindelse med den statslige vandplanlægning fremgår, at belastningen med fosfor er for høj til at opnå målopfyldelse uden yderligere indsats. Silkeborg Kommune vurderer, at indgreb overfor spildevand i sig ikke vil være tilstrækkelig, og at der også vil være behov for at nedbringe belastningen med fosfor fra landbrugsarealer.

I Bryrup Langsø ligger den offentlige badeplads Bryrup Søbad, hvor der udtages badevandsprøver hvert år. Bryrup by ligger i tilknytning til søen. Der er således væsentlige lokale interesser knyttet til Borre Sø, som er afhængige af en god vandkvalitet. Badevandsprøverne vist forringet badevandskvalitet som følge af alger gennem de sidste mange år.

Salten Langsø

Salten Langsø har en generel målsætning og en skærpet målsætning som badesø (B2). Søen ligger i Natura 2000-område: EF-fuglebeskyttelsesområde 33 Salten Langsø og EF-habitatområde 48 Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen. Store dele af søens omgivelser er fredede af hensyn til landskabet. Belastningen til søen er faldet som følge af forbedret spildevandsrensning, ophør af udledninger fra landbrug og forbedrede opbevaringsforhold for husdyrgødning, nedlæggelse af dambrug og forbedret rensning og indførelse af nye fodertyper på de resterende dambrug. Målsætningen er ikke opfyldt på grund af tilførsel af fosfor og intern belastning med fosfor fra søbunden. Ifølge basisanalysen er der behov for at reducere fosfortilførslen yderligere for at opnå tilfredsstillende vandkvalitet. Da fosfor er den primært styrende faktor for algevækst i Salten Langsø, vurderes tilførsel af kvælstof ikke at være afgørende for miljøkvaliteten.

Badevandsmålsætningen kan ikke anses for opfyldt på grund af algeopblomstring, som optræder hvert år i dele af sommerperioden. Der udtages ikke badevandsprøver i Salten Langsø, fordi der ikke er adgang for offentligheden til badning i søen.

Det er kommunens vurdering, at reduktion i fosforbelastningen fortsat er nødvendig for at overholde forpligtelserne til at sikre en gunstig bevaringsstatus for Salten Langsø, hvor naturtilstanden ikke er tilfredsstillende som følge af næringsstofbelastning. Næringssaltene giver en voldsom vækst af planktonalger, som giver uklart vand og bortskygger den

undervandsvegetation, som naturligt ville indfinde sig. Endvidere vurderes reduktionen at være nødvendig for at sikre målopfyldelse med hensyn til badevandskvalitet og vandkvalitet.

Kommunen vurderer på baggrund af de internationale, regionale og lokale interesser knyttet til Salten Langsø, at indgreb overfor udledning af spildevand fra punktkilder og spredt bebyggelse alene ikke vil være en tilstrækkelig indsats.

Borre Sø

Borre Sø har en generel målsætning for vandkvaliteten og en skærpet målsætning som badesø (B2). En del af søen ligger i Natura 2000-område: EF-Habitatområde 181 Silkeborgskovene. Belastningen til Borre Sø er faldet som følge af forbedret spildevandsrensning, ophør af udledninger fra landbrug og forbedrede opbevaringsforhold for husdyrgødning. Målsætningen er dog ikke opfyldt på grund af tilførsel af fosfor og intern belastning med fosfor fra søbunden. Da fosfor er den primært styrende faktor for algevækst i Borresø, vurderes tilførsel af kvælstof ikke at være afgørende for miljøkvaliteten.

Det følger af kommuneplan 2009, at vandkvaliteten og de hygiejniske forhold i alle badesøer skal være tilstrækkelig god til, at søerne kan anvendes til badning i hele badesæsonen, som dækker perioden fra 1. juni til 1. september. Det er kommunens ambition, at vandkvaliteten skal være i top og bidrage til naturens mangfoldighed og muligheden for aktiviteter i tilknytning til vandområderne. Kommunen har skærpet fokus på at forbedre og sikre badevandskvaliteten i søerne i hele Gudenåens hovedløb, bl.a. med henblik på at aflaste særligt sårbare søer i internationale beskyttelsesområder for badning. Der er således væsentlige lokale interesser knyttet til badesøerne, som medfører, at der skal tages de nødvendige hensyn ved godkendelse af etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug.

I Borre Sø ligger De Små Fisk, som er en offentlig badeplads, hvor der udtages badevandsprøver hvert år. Der er således væsentlige lokale interesser knyttet til Borre Sø, som er afhængige af en god vandkvalitet. Bortset fra 2008 - 2009 har prøverne vist forringet badevandskvalitet som følge af alger gennem de sidste mange år.

I 2008 – 2009 har der været færre alger i Borre Sø end normalt. Dette tilskrives pludselig indtrådt masseforekomst af den invasive art vandremusling. Med vores nuværende vidensgrundlag bør effekten af en pludseligt forekommende invasiv art ikke tillægges vægt ved vurderingen af risiko for forringelse af miljøtilstanden. Det er derfor fortsat kommunens vurdering, at reduktion i fosforbelastningen er nødvendig for at overholde forpligtelserne til at sikre en gunstig bevaringsstatus for Borre Sø, hvor naturtilstanden ikke er tilfredsstillende som følge af næringsstofbelastning. En reduktion er også i overensstemmelse med basisanalysens anbefalinger og kommunens mål og retningslinjer for anvendelsen til badevand.

Tange Sø

Tange sø har en generel målsætning B og en skærpet målsætning A2 som badevand. Målsætning for vandkvalitet og badevand er ikke opfyldt på grund af spildevandsudledning og

tilførsel af fosfor fra dyrkede arealer. Af basisanalysen fremgår, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

Silkeborg Kommunes badevandsanalyser viser, at vandet i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods normalt tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst. Af retningslinje F7 om badning i kommuneplan 2009 fremgår, at vandkvaliteten og de hygiejniske forhold i alle badesøer skal være tilstrækkelig god til, at søerne kan anvendes til badning i hele badesæsonen, som dækker perioden fra 1. juni til 1. september. Det vil sige, at grænseværdierne for forekomst af fækale bakterier fra mennesker og dyr ikke må overskrides, og at algevæksten ikke må give anledning til sundhedsproblemer i forbindelse med badning. Badevandsinteresserne indgår med stor vægt i Silkeborg Kommune, og der er badevands-målestation i Tange Sø ved Tange Sø Marina. Tilførsel af fosfor fra landbrugsarealer fremmer algevæksten og er medvirkende årsag til, at badevandsmålsætningen ikke er opfyldt.

Forekomsten af alger i Tange Sø er primært reguleret af adgangen til fosfor, og søen anses derfor ikke som særskilt kvælstoffølsom. Det vurderes, at et fosforoverskud på 0,5 kg P/ha/år (fosfortilførsel på i alt 38 kg P/år) er at sidestille med fosforbalance.

Øvrige større søer

Med henvisning til, at de øvrige søer i oplandet til udsprængningsarealerne anses for mindre sårbare eller højst lige så sårbare med hensyn til fosfor som Salten Langsø og Borre Sø – herunder Gudenå-søerne i Skanderborg Kommune - er det ikke fundet relevant at medtage yderligere karakteristik af disse søer, end der fremgår af tabellen ovenfor. Det beskyttelsesniveau, der er krævet af hensyn til internationale forpligtelser, mål for vandkvaliteten og lokale rekreative fokusområder i Salten Langsø og Borre Sø, vurderes at være tilstrækkeligt også for disse søer.

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Silkeborg kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg

Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Vurdering overfladevand

Arealer i oplandet til Bryrup Langsø, Salten Langsø, Borresø og øvrige søer

Mark 23-0 og 25-0 ligger over 2 km væk fra det vandløb, som der afvandes til. Der indgår ikke stærkt hældende partier eller lavbundsområder inden for udspretningsarealerne.

Der er knap 500 m mellem arealerne og Kandal Bæk. Mark 74-0, 75-0, 76-0 og 77-0 ligger forholdsvis tæt på Kringelbæk (mellem 30 og 140 meter). På mark 76-0, som ligger tættest på Kringelbæk, optræder hældninger på mere end 12° i det nederste hjørne mod bækken. På mark 77-0 indgår parti med hældninger mellem 6-12° og et lille hjørne med hældning større end 12° ned mod bækken (se bilag om hældninger). Ingen af udbringningsarealerne er drænedede ifølge ansøgningen, hvilket bekræftes af Orbicons kortlægning af dræn og kommunens registreringer i området.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen er udspretning af gylle ikke tilladt på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb inden for en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Kravet er overholdt. På grund af skov på strækningen mellem areal 76-0 og 77-0 og Kringelbæk vurderes der ikke at være risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløbet. Der vurderes ikke at være risiko for udsivning af fosfor fra de skrånende arealer på grund af omtrentlig fosforbalance i projektet og den omtalte skovbræmme. Det er derfor Silkeborg Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for påvirkning af nedstrøms beliggende, fosforfølsomme søer i Natura 2000-områder og badevandsområder som følge af afstrømning af næringsstoffer fra husdyrgødning på vandløbsnære og skrånende arealer.

Det beregnede fosforoverskud på 0,5 kg fosfor/ha/år eller i alt 38 kg fosfor/år i Silkeborg Kommune vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for miljøet, idet der er redegjort for de skrånende arealer, og de øvrige arealer ligger robust i relation til det beskedne fosforoverskud.

Der ligger ikke indskudte søer i eller udenfor det internationale beskyttelsesområde, hvor kvælstof anses for regulerende faktor i forhold til algevækst og dermed styrende risiko- eller påvirkningsfaktor i forhold til opfyldelse af målsætningen for vandområderne.

Randers Fjord

Oplandet til Randers fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Med et fosforoverskud på 0,5 kg P/ha og et samlet udspretningsareal på ca. 76 ha, der afvander til Randers Fjord, svarer det til et fosforoverskud på 38 kg P/år.

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke

give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV

Af ovenstående fremgår, at alle de ansøgte udspretningsarealer ligger i oplandet til Randers Fjord, og at kommunen har vurderet, at arealerne ikke er specielt sårbare i forhold til direkte afstrømning eller udsivning af fosfor med oplysningerne om et fosforoverskud, der i det konkrete projekt kan sidestilles med fosforbalance.

Silkeborg Kommune har på baggrund af den nylige opdatering af statens kortværk over nitratklasser vurderet, at dette pt. udgør nyeste viden på området og har på den baggrund i det konkrete tilfælde lagt den angivne kvælstofreduktion på 76-100 % i statens nitratkortlægning til grund for vurderingen af, at kvælstofudvaskningen fra det ansøgte projekt ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en væsentlig risiko for forringelser af miljøet i Randers Fjord.

Der er derfor ikke behov for at stille skærpede vilkår for udspretning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt, da projektet ikke vurderes i sig selv eller i kumulation med andre tilsvarende projekter at udgøre en væsentlig risiko for miljøet i Randers Fjord.

Samlet vurdering overfladevand

Kommunen skal for hver ansøgning foretage en konkret vurdering, jf. § 29 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Kommunen er ifølge EU's habitatdirektiv forpligtet til at sikre, at habitatudpegede områder sikres mod skadelige miljøpåvirkninger. Desuden er Silkeborg Kommune forpligtet til at arbejde for, at habitatområder i kommunen sikres en gunstig bevaringsstatus. Kommunen lægger vægt på at fastholde og styrke de rekreative værdier i vandområderne, herunder søer, som er målsat til badning.

Der er ikke registreret forekomster af bilag 4-arter i de berørte vandområder, hvis levevilkår kan forventes direkte berørt som følge af inddragelse af de pågældende arealer til udspretning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Med hensyn til kvælstof vurderes, at husdyrlovens angivelse af et kvælstofreduktionspotentiale på 76 – 100 % i Silkeborg Kommune er dækkende for de pågældende udbringningsarealer, og at der derfor ikke er væsentlig risiko for miljøet i Randers Fjord. Søerne anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsomme, fordi fosfor er den primært regulerende faktor for algevækst. Det vurderes, at yderligere beregninger på det foreliggende grundlag ikke vil føre til andet resultat. Der henvises derfor til husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof, som er opfyldt.

Med tilnærmelsesvis fosforbalance i projektet vurderes, at der ikke er væsentlig risiko for tilførsel af fosfor fra projektet til nærmeste vandområde Bryrup Langsø og nedstrøms

beliggende fosforfølsomme vandområder, herunder vandområder i Natura 2000: Salten Langsø, Gudensø og Borresø og Randers Fjord, og at projektet således er i overensstemmelse med forpligtelserne til at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus.

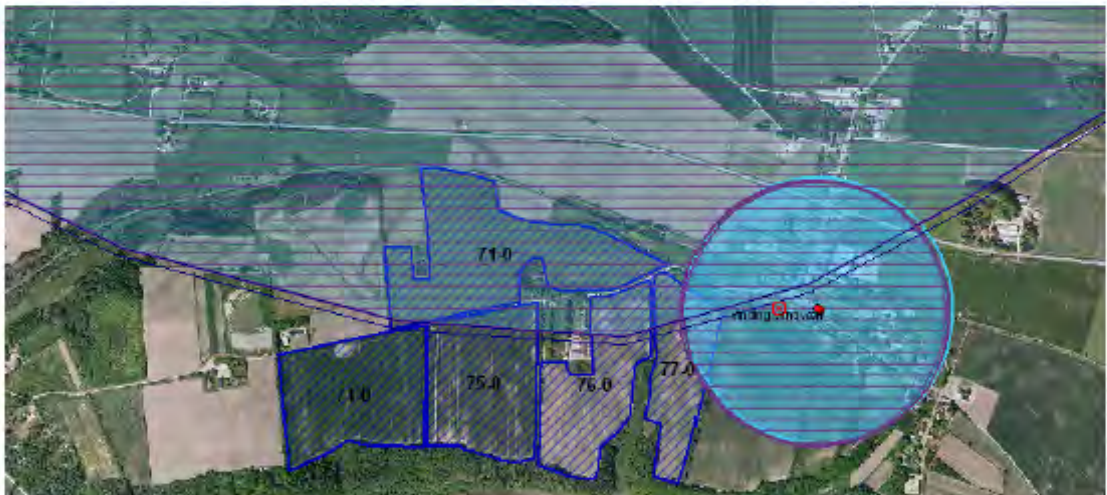
Det vurderes endvidere, at der ikke er risiko for forringelse af de lokale, værdifulde rekreative interesser knyttet til de berørte vandområder, idet vandets egnethed til badning fastholdes eller styrkes i overensstemmelse med målsætningerne på grund af tilnærmelsesvis fosforbalance i projektet.

Grundvand

Arealerne 23-0, 74-0, og 25-0 ligger udenfor nitratfølsomme indvindings områder og andre områder, der kan kræve en særlig beskyttelse af hensyn til grundvandet.

Arealerne 71-0, 75-0, 76-0 og 77-0 ligger i område med drikkevandsinteresser og i nitrat følsomt indvindings område. Mark 77-0 ligger i vandværksopland til Vinding vandværk. Se figur her under. På mark 71-0, 75-0, 76-0 og 77-0 udvaskes der i nudrift 54 mg N/l i ansøgt drift udvaskes der 50 mg N/l dvs. udvaskningen falder med 4 mg N/l i ansøgt drift, i forhold til nudrift. Hvilket betyder at lovgivningen overholdes

Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår til nitratudvaskning til grundvandet.

Natur

Beskrivelse af arealerne:

Mark 23-0 og 25-0

Markerne er beliggende i et område med mange kvælstoffølsomme naturtyper og søer. Begge udspretningsarealer er placeret umiddelbart udenfor EF-habitatområde nr. 49 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 34 Skovområde syd for Silkeborg.

Se vedlagte kortbilag for Mark 23-0 og 25-0.

Begge udspretningsarealer ligger delvist indenfor 1000 meter bufferzonen til et overdrev (lok nr. j678-01-ov), som er omfattet af husdyrlovens § 7. Dette medfører, at udbringning i sort jord og på græsmarker kun må ske ved nedfældning.

Overdrevet, beliggende ved mark 25-0, er B-målsat (lok nr. j678-01-ov), og ligger mere end 500 meter væk fra udspretningsarealet. Ved en besigtigelse den 3. juni 2003 har Århus Amt fundet en karakteristisk flora for overdrev på sandet jordbund. Der blev bl.a. fundet følgende arter:

Blåhat, bølget bunke, vellugtende gulaks, gyvel, krybende hestegræs, grøn høgeskæg, håret høgeurt, harekløver, hvid kløver, prikbladet perikon, alm. kællingetand, alm. røllike, musevikke, samlbladet-vikke og liden fugleklo. Overdrevet var kraftigt tilgroet med gyvel.

Den vejledende tålegrænse for overdrev er 10-20 kg N/ ha/år (Skov- og Naturstyrelsen, 2005).

Den generelle baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune er beregnet til 18,5 kg N/ha/år (DMU), hvilket betyder at kvælstofbelastningen i forvejen kan forventes at være høj i forhold til naturtypenes tålegrænser.

Overdrevets tilstand er forholdsvis ringe på grund af kraftig tilgroning med gyvel, som er en kvælstoffikserende plante. Tålegrænsen forventes derfor at være i den høje ende af de 10-20 kg N/ha/år.

På baggrund af afstanden og reglerne om nedfældning vurderes ammoniakpåvirkningen fra udspretningsarealerne på overdrevet at være meget lav og uden betydning for naturtypens tilstand.

Sydøst for udspretningsareal 25-0 helt på til markkanten ligger et B-målsat overdrev (lok nr. j678-02-ov) i en lille dal. På dal-sidens stejle skrænter findes en veludviklet overdrevflora. Da randzonen mellem overdrevet og udspretningsarealet ligger indenfor ovennævnte bufferzone skal udbringning af husdyrgødning ske ved nedfældning. Ved nedfældning af husdyrgødning sker der en reduktion i kvælstofbelastningen i området og Natur og Miljøsektionen vurderer på den baggrund, at der ikke vil være en væsentlig merpåvirkning af overdrevet.

Mark 76-0 og 77-0

Midt mellem markerne ligger et B-målsat overdrev (lok nr. j686-01-ov). Overdrevet er under tilgroning med brombær og gyvel, men på de stejle skråninger mod vest (mod mark 76-0), findes der stadig en veludviklet overdrevsflora.

Se vedlagte kortbilag for mark 76-0 og 77-0

Den generelle baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune er beregnet til 18,5 kg N/ha/år (DMU), hvilket betyder at kvælstofbelastningen i forvejen kan forventes at være høj i forhold til naturtypernes tålegrænser.

Overdrevets tilstand er truet af tilgroning med brombær og med gyvel, som desuden er en kvælstoffikserende plante. Tålegrænsen forventes derfor at ligge i den høje ende af de 10-20 kg N/ha/år.

Ved normal udbringningsteknik er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten jf. miljøstyrelsen¹

Ved udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne, som grænser helt op til overdrevet, vil der sandsynligvis være påvirkninger på mere end 1 kg N/ha og tålegrænsen for overdrevet vil blive overskredet. Konsekvenserne heraf vil på sigt være yderligere tilgroning og ændring i sammensætningen af planter. DMU² vurderer, at merbelastningen skal være på over 1 kg N/ha/år for at ændre naturtilstanden.

Når husdyrgødningen nedfældes i henhold til reglerne om nedfældning indenfor bufferzonerne vil der jf. miljøstyrelsen¹ ikke vurderes at være randzonepåvirkninger på mere end 1 kg N/ha/år. Derfor stilles der vilkår om nedfældning på sort jord og græs på mark 76-0.

Påvirkningen fra mark 77-0 vurderes ikke at være væsentlig, på grund af afstanden mellem marken og de kvælstoffølsomme dele af overdrevet.

Konklusion og vilkår i forhold til natur:

På baggrund af besigtigelser og gennemgangen af luftfotos vurderer Silkeborg kommune at arealerne kan anvendes til udspretning af husdyrgødning underforudsætning af at udbringning af husdyrgødning på mark 23-0, 25-0 og 76-0 sker ved nedbringelse på sort jord og græs.

Hvis der er spørgsmål er du velkommen til at kontakte undertegnede.

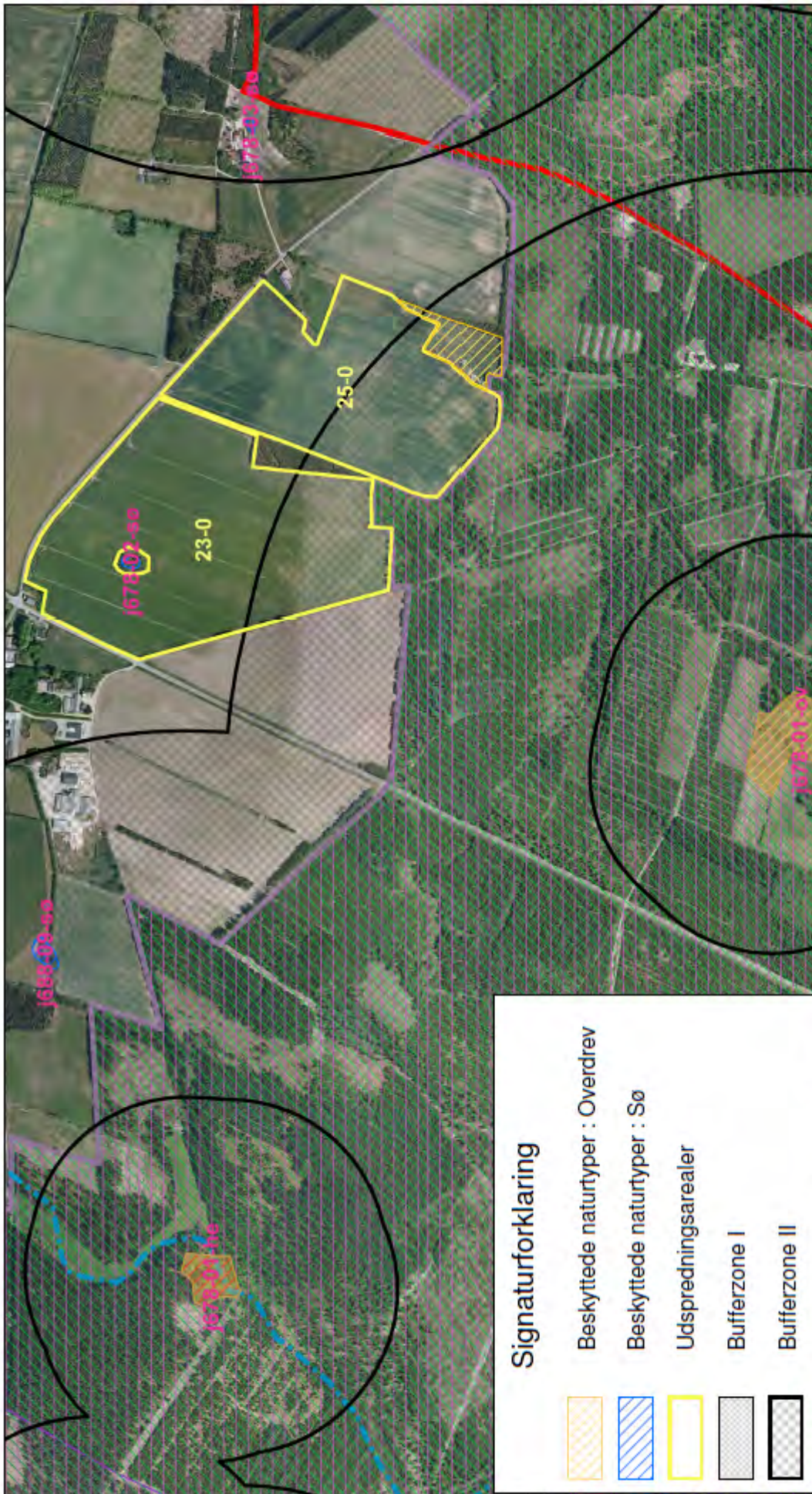
¹ Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug af 6. juli 2009.

² Notat fra DMU af 26. juni 2005.

Venlig hilsen

Maria Karm
Biolog

Bilag.
Kort over beskyttet natur ved mark 23-0 og 25-0.
Kort over beskyttet natur ved mark 76-0 og 77-0
Kort over hældninger på mark 76-0 og 77-0.

Signaturforklaring

- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Sø
- Udspretningsarealer
- Bufferzone I
- Bufferzone II
- EF Fuglebeskyttelsesområder
- EF Habitatområder
- Kommunegrænse

Silkeborg Kommune
 Teknik- og Miljøafdelingen
 Søvej 3, 8600 Silkeborg, Tlf. 89 70 10 00

Mal 1:10000
 Dato: 9 september 2009
 Konstr.
 Tegn.

Rev.dato

Sag nr. 09/27671

Tg.nr.

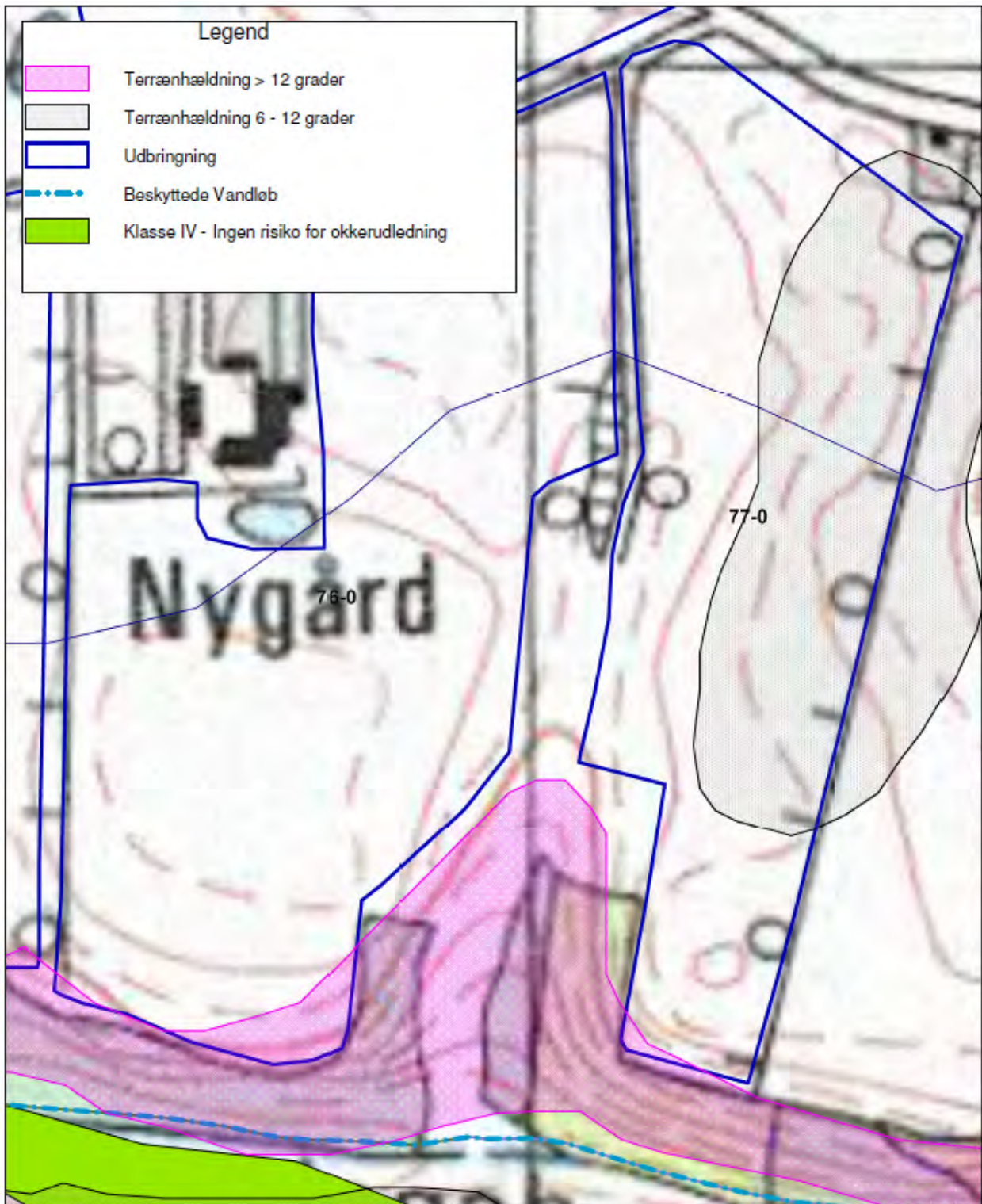
Begreber er vist ved lagudhæng / Evt. skel er kun til oversigtsbrog / Koter er angivet i DVM300

Copyright Silkeborg Kommune

Beskyttet natur og bufferzoner ved mark 23-0 og 25-0

 Silkeborg Kommune Teknik- og Miljøafdelingen Søvej 3, 8600 Silkeborg. Tlf. 89 70 10 00		Mail 1:5000 Dato: 09. september 2009 Konstr. Tegn.	Rev.dato Sag nr. 09/27671
Bygninger er vist ved lagudfasing / Evt. skul er kun til overvågning / Køber er anghval i DVI90		Tg.nr.	Copyright Silkeborg Kommune

 <p>Silkeborg Kommune Teknik- og Miljøafdelingen Sevej 3, 8600 Silkeborg. Tlf. 89 70 10 00</p>	Mål 1:2300	Rev.dato
	Dato 25-09-2009	
	Konstr.	Sag nr. 09/27671
	Tegn.	
Åstruplundvej 9, Brædstrup. Mark nr. 76-0 og 77-0 og hældninger		Tg.nr.
<small>Bygninger er vist ved tagudhæng / Evt. skal er kun til oversigtsbrug / Kotor er angivet i DVR90</small>		Copyright Silkeborg Kommune

BILAG 10. ANLÆGGETS BELIGGENHED I ET SÆRLIGT VÆRDIFULDT LANDSKAB

BILAG 11. ØKONOMIBEREGNING VEDR. BAT

Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9

15.-19. april 2010

Beregning af omkostninger ved opnåelse af (teoretisk) BAT emissionskrav for ændret bygning og eksisterende stalde på Åstruplundvej 9

Nedenfor er beregnet omkostningen ved at etablere gulvtyper eller teknologier til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. Beregningerne er opgjort pr. stald og lager.

Stald nr. 9A-D (tidl. maskinhus med 1 godkendt slagtesvinesektion (9B) som ændrer staldindretning + en projekteret tilbygning)

Tiltag	Kr./Tiltag	BATkrav Kg NH ₃	Kr./red.kg NH ₃	Hvis <100 kr./red.kg NH ₃ er tiltag uproportionalt
Fast gulv i lejet (ændring af eksisterende/etableret drænet gulv + spalter til fast gulv med spalter) 35 % fast gulv i lejet, 405 m ² for hele stalden i 84 stier. Fjerne/genmontere inventar, krybber, spalter; 1400 kr./sti. Etablere kanalvæg, sand, støbegulv med slanger; 600 kr./m ² . Nye krybber, 270 meter af 400 kr./m. * Derudover vil værditabet af det allerede etablerede gulv (drænet gulv + spalter) være ca. 200 kr./m ² , hvilket vil skulle fremgå som et tab under afskrivningerne i regnskabet.	470.000 81.000	1802	(261)* 305,8	Uproportionalt dyrt at ændre det eksisterende gulv
Luftrensning, 60 % Investering 250-500 DE svarer til ca. 231 kr./stiplads. Der er 1630 stipladser.	375.000	1802	208	Uproportionalt dyrt tiltag
Infarm anlæg til forsuring 2 ventilanlæg; 900.000 kr. Procestank, el. støbearbejde og tilslutning til eksisterende stald; 500.000 kr.	1.400.000	1802	777	Uproportionalt dyrt tiltag
Fodertiltag Det vurderes ikke muligt at foretage flere fodertilpasninger eller tilsætte mere benzoesyre i ansøgt drift, da der allerede er foretaget omfattende fodertilpasninger samt tilsætning af benzoesyre.	-	-	-	-

Stald nr. 3 (fuldspaltestald, ændres ikke i ansøgt drift)

Tiltag	Kr./Tiltag	BATkrav Kg NH ₃	Kr./red.kg NH ₃	Hvis <100 kr./red.kg NH ₃ er tiltag uproportionalt
Fast gulv i lejet (ændring af eksisterende/etableret drænet gulv + spalter til fast gulv med spalter) 35 % fast gulv i lejet, 55m ² for hele stalden i 12 stier. Fjerne/genmontere inventar, krybber, spalter; 1400 kr./sti. Etablere kanalvæg, sand, støbegulv med slanger; 600 kr./m ² . Nye krybber, 32 meter af 400 kr./m.	63.000	Kommunen mangler at fastlægge kravet (teoretisk 204 kg N)	308,8	Uproportionalt dyrt at ændre det eksisterende gulv
Luftrensning, 60 % Investering 250-500 svarer til ca. 231 kr./stiplads. Der er 188 stipladser.	44.000	Kommunen mangler at fastlægge	215,7	Uproportionalt dyrt tiltag

		krævet (teoretisk 204 kg N)		
INFarm anlæg til forsuring 2 ventilanlæg; 900.000 kr. Procestank, el, støbearbejde og tilslutning til eksisterende stald; 500.000 kr.	-	-	<i>Ikke gennem- regnet, da det er helt upro- portionalt i denne stald</i>	Uproportionalt dyrt tiltag
Fodertiltag <i>Det vurderes ikke muligt at foretage flere fodertilpasning- er eller tilsætte mere benzoesyre i ansøgt drift, da der allerede er foretaget omfattende fodertilpasninger samt tilsætning af benzoesyre.</i>	-	-	-	-

Stald nr. 4 (fuldspaltestald, ændres ikke i ansøgt drift)

Tiltag	Kr./Tiltag	BATkrav Kg NH ₃	Kr./red.kg NH ₃	Hvis <100 kr./red.kg NH ₃ er tiltag upro- portionalt
Fast gulv i lejet (ændring af eksistere- nde/etableret drænet gulv + spalter til fast gulv med spalter) 35 % fast gulv i lejet. 160 m ² for hele stalden i 36 stier. Fjerne/genmontere inventar, krybber, spalter; 1400 kr./sti. Etablere kanalvæg, sand, støbegulv med slanger; 600 kr/m ² . Nye krybber, 99 meter af 400 kr./m.	187.000	Kommunen mangler at fastlægge krævet (teoretisk 306 kg N)	611,1	Uproportionalt dyrt at ændre det eksisteren- de gulv
Luftrensning, 60 % Investering 250-500 DE svarer til ca. 231 kr/stiplads. Der er 612 stipladser.	142.000	Kommunen mangler at fastlægge krævet (teoretisk 306 kg N)	464,0	Uproportionalt dyrt tiltag
INFarm anlæg til forsuring 2 ventilanlæg; 900.000 kr. Procestank, el, støbearbejde og tilslutning til eksisterende stald; 500.000 kr.	-	Kommunen mangler at fastlægge krævet (teoretisk 306 kg N)	<i>Ikke gennem- regnet, da det er helt upro- portionalt i denne stald</i>	Uproportionalt dyrt tiltag
Fodertiltag <i>Det vurderes ikke muligt at foretage flere fodertilpasning- er eller tilsætte mere benzoesyre i ansøgt drift, da der allerede er foretaget omfattende fodertilpasninger samt tilsætning af benzoesyre.</i>	-	-	-	-

Stald nr. 5 (fuldspaltestald, ændres ikke i ansøgt drift)

Tiltag	Kr./Tiltag	BATkrav Kg NH ₃	Kr./red.kg NH ₃	Hvis <100 kr./red.kg NH ₃ er tiltag upro- portionalt
Fast gulv i lejet (ændring af eksistere- nde/etableret drænet gulv + spalter til fast gulv med spalter) 35 % fast gulv i lejet. 40 m ² for hele stalden i 12 stier. Fjerne/genmontere inventar, krybber, spalter; 1400 kr./sti. Etablere kanalvæg, sand, støbegulv med slanger; 600 kr/m ² . Nye krybber, 270 meter af 400 kr./m.	52.000	Kommunen mangler at fastlægge krævet (teoretisk 204 kg N)	254,9	Uproportionalt dyrt at ændre det eksisteren- de gulv
Luftrensning, 60 % Investering 250-500 DE svarer til ca. 231 kr/stiplads. Der	36.000	Kommunen mangler at	176,5	Uproportionalt dyrt

er 156 stipladser.		fastligge kravet (teoretisk 204 kg N)		tiltag
INfarm anlæg til forsuring 2 ventilanlæg; 900.000 kr. Procestank, el. støbearbejde og tilslutning til eksisterende stald; 500.000 kr.	-	-	<i>Ikke gennemregnet, da det er helt uproportionalt i denne stald</i>	Uproportionalt dyrt tiltag
Fodertiltag <i>Det vurderes ikke muligt at foretage flere fodertilpasninger eller tilsætte mere benzoesyre i usøgt drift, da der allerede er foretaget omfattende fodertilpasninger samt tilsætning af benzoesyre.</i>	-	-	-	-

Der er ikke beregnet BATemissionskrav på smågrisene og evt. pris på tiltag, idet denne er fastsat til referencenorm.

Gyllebeholdere

(de eks. gyllebeholdere er med flydelag)

Tiltag	Kr./Tiltag	BATkrav Kg NH ₃	Kr./red.kg NH ₃	Hvis <100 kr./red.kg NH ₃ , er tiltag uproportionalt
Overdækning af gylletank 2 stk. eksisterende gylletanke; 210.000 kr. pr. overdækning	420.000	156,75	2.679,4	Uproportionalt dyrt at overdække de eksisterende gyllebeholdere

BILAG 12. BEMÆRKNINGER I 2010 SAMT KOMMUNENS KOMMENTARER

Ved høring af udkast til godkendelse 2010 indkom der bemærkninger. Disse fremgår sammen med kommunens kommentarer.

1. Silkeborg Kommune påpegede bl.a. at der i udkastet ikke var indarbejdet et vilkår om at der ikke må udbringes anden organisk gødning på arealerne.
2. Flemming Hegelund, ejeren af Silkeborgvej 8, var ved en fejl ikke blevet orienteret. Høringsmateriale blev fremsendt, og Horsens Kommune modtog efterfølgende et hørings svar. Af høringssvaret fremgår at ejendommen ligger ca. 400 meter fra Åstruplundvej 9, som på grund af landskabets udformning ligger højere end bygningerne ved Silkeborgvej 8. Dette betyder at Flemming Hegelund ønsker at vilkåret om skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder opretholdes og ændres til nåletræsbeplantning, og at den eksisterende nåletræsbeplantning som ligger mellem de to ejendomme ønskes bevaret. Der foreslås en mere sydøstlig placering af gyllebeholderen (væk fra Ring Sø-mose). Samtidig føler Flemming Hegelund sig i perioder generet af støj fra produktionsbygningerne (antageligt bygning 8, 8a og 4), i perioder hvor der er et stort ventilationsbehov samt fra transporter, på, til og fra ejendommen.
3. Søren P. Blümensaadt, ejer af Slagballe Banke 6 i Horsens Kommune og Nygårdsvej 9 i Silkeborg Kommune, forespurgte vedr. konsekvensen af godkendelsen i forhold til den fremtidige drift og godkendelse, såfremt forpagtningsaftalen med Flemming Christiansen ophører.
4. Bent Tholstrup Petersen, Åstruplundvej 26, har oplyst at han ikke længere forpagter jord ud til Flemming Christensen.
5. LRØ har på vegne af ansøger påpeget flere rettelser, bl.a. ændring af foderkorrektion for fosfor, ændring i formulering vedr. brug af fytase, ønske om opdatering af BAT på management og mindre redaktionelle ændringer.

Der er ikke indkommet yderligere bemærkninger.

Horsens Kommune har følgende kommentarer og indarbejdet følgende i godkendelsen:

Ad. 1. Der er på baggrund af Silkeborg Kommunes anmodning indarbejdet et vilkår om at der ikke må udbringes anden organisk gødning på udbringingsarealerne for husdyrgødning.

Ad. 2. Der er foretaget supplerende høring, og høringsfristen er ikke forlænget, idet der er modtaget hørings svar. Gyllebeholderen er søgt placeret ca. 40 meter fra eksisterende staldbygninger, og ca. 10-15 meter fra et nyopført maskinhus, som blev anmeldt og tilladt opført i 2007. Gyllebeholderen vil ved ansøgte placering ligge i nærheden af de eksisterende gylleholdere og være omkranset af eksisterende nåletræsbevoksning.

Horsens Kommune har spurgt Flemming Christiansen vedr. kommentarerne. Han er enig i at det vil være optimalt at bibeholde nåletræsbevoksningen, og evt. supplere denne hvor dette vurderes nødvendig.

Horsens Kommune vurderer at en mere syd-østlig placering som foreslået, vil medføre at beholderen vil komme til at ligge mere synligt for flere områder i Sømosen end ved den ansøgte placering. En placering længere væk end 20 meter fra eksisterende bebyggelse er ikke ønskeligt, da dette vil medføre at beholderen på den måde ud fra en landskabelig betragtning vil opfattes adskilt sig fra den eksisterende bygningsmasse, hvilket ikke er ønskværdigt i forhold til planmæssige bestemmelser, hvor der så vidt muligt skal bygges ved eksisterende anlæg. En

placering umiddelbart bag ved maskinhuset vurderes at være uhensigtsmæssig i forhold til ejendommens transportmæssige indretning, idet der er etableret et udkørselsområde her. Samtidig vil beholderen ligge i vejen for en fremtidig udvidelse af maskinhuset og endelig er der på den foreslåede placering foretaget en del jordopfyldning, hvilket bevirker at jordbunden kan være ustabil hvilket vurderes at være uhensigtsmæssigt i forhold til placering af en gyllebeholder. En placering længere mod syd vil konflikte med søen, hvor der er et afstandskrav på 15 meter. Samtidig er det Horsens Kommunes vurdering, at det ikke er ønskværdigt at placere beholderen tæt på søen.

Horsens Kommune har dog i forhold til ansøgningen valgt at rykke beholderen en smule mod øst, idet det er vurderet, at eksisterende høje træer på den måde vil virke skærmende i forhold til Sillebjergvej 8. Samtidig skal det sikres, at beholderens fremtidige synlighed reduceres dels gennem beplantning (bibeholde så meget af det eksisterende som muligt, samt supplere hvor nødvendigt, se kort herunder), dels ved at grave gyllebeholderen så langt ned som muligt, samt at vælge en telttype der er så lav som mulig.

Der er stillet vilkår om at gyllebeholderen skal placeres maksimalt 20 meter fra eksisterende maskinhus, således at der ryddes mindst mulig granbevoksning. Se kortet herunder.

Kommunen er enig i at det vil være bedst at bevare den eksisterende beplantning, og supplere denne hvor nødvendigt. Horsens Kommune har derfor ændret vilkåret vedr. beplantning, således at beplantningen skal bestå af nåletræer, og således at det sikres at bevoksningen holdes i en stand som medfører at beplantningen har en skærmende effekt.

I forhold til støjgener fra anlægget er det vurderet at etablering af en støjvold, på grund af topografien ikke nødvendigvis vil medføre en reduktion af støjen, og der er derfor ikke stillet krav om dette. Flemming Christiansens konsulent har foreslået at ventilationsanlægget bliver gennemgået, således at det kan konstateres om det er driftmæssige problemer som kan afhjælpes, og ventilatorerne indstilles/dimensioneres så de fungerer optimalt. Horsens Kommune har derfor stillet vilkår om gennemgang af ejendommens ventilatorer, og forventer at dette vil have en reducerende effekt..

I forhold til støjgener i forbindelse med transport til og fra ejendommen er dette vanskeligt for kommunen at regulere i en husdyrgodkendelse, idet støj fra landbrugsaktiviteter som regel skal

accepteres i det åbne land. Det henstilles til Flemming Christiansen at transportmæssige aktiviteter på ejendommen primært sker i dagtimerne, men på grund af perioder med spidsbelastning (gylleudbringning og ved høst), vil der kunne forekomme transporter også udenfor dagtimerne. Der er stillet et generelt vilkår vedr. støj, men der er ikke stillet yderligere vilkår vedr. støj.

Ad 3. Søren P. Blumenstaadt har udlejet både stalde og arealer til Flemming Christiansen, hvoraf kun ejendommen Slagballe Banke er beliggende i Horsens Kommune. Horsens Kommune kan derfor kun redegøre for håndhævelse på denne ejendom, mens det er Silkeborg Kommune som håndhæver i forhold til opretholdelse af produktionsretten på Nygårdsvej 9.

Husdyrproduktionen på Slagballe Banke indgår ikke i denne godkendelse, hvorimod arealerne indgår som forpagtede arealer og anvendelsen af disse arealer er derfor blevet vurderet i forhold til modtagelse af gylle fra Åstruplundvej 9.

Slagballe Banke er sidst screenet i 2004, hvor der blev accepteret en produktion på 9000 slagtesvin (dåværende 250 DE). Produktionsretten til dyreholdet kan kun fastholdes så længe der er dyr på ejendommen. Det vil derfor være en konkret vurdering, afhængig af de seneste 3 års produktion i staldene, som bestemmer hvilket dyrehold der kan være i staldene. Såfremt Flemming Christiansen fortsat opretholder den screenede produktionsstørrelse vil dette således være den tilladte.

De forpagtede arealer, som indgår i denne godkendelse på Åstruplundvej 9, vil fremadrettet skulle drives som kravene i denne godkendelse angiver. Såfremt forpagtningsaftalen ophører, er det kommunens nuværende vurdering at arealerne vil skulle drives jf. den meddelte screeningsafgørelse fra 2004, men dette svar gives med forbehold, idet lovgivningen ikke er helt klar på dette område.

Ad 4. Bent Tholstrup forpagtede 0,73 ha ud til Flemming Pedersen (mark 17-0). Arealet indgik som udbringningsareal for husdyrgødning. Arealet er på baggrund af henvendelsen taget ud af godkendelsen. Horsens Kommune har dog vurderet at arealet er så lille og udgør en ubetydelig andel af udbringningsarealet, at der ikke er stillet krav om indsendelse af nye arealer.

Ad 5. LRØ har på vegne af ansøger påpeget flere rettelser. I forhold til rettelse af foderkorrektoren for kvælstof er der indarbejdet nogle manglende parenteser i formlen. Ved korrektionsfaktoren for fosfor har Horsens Kommune foretaget den foreslåede ændring. Desuden er der foretaget ændring i tekst vedr. brug af fytase, opdatering af BAT afsnittet samt andre mindre redaktionelle ændringer.

Der er ikke foretaget andre tilpasninger af godkendelsen.

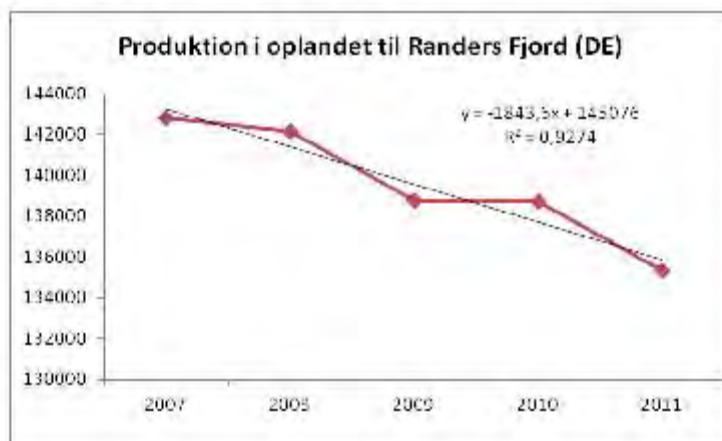
Udvikling husdyrtrykket i oplandet til Randers Fjord

Til brug for vurdering af udviklingen i antal DE i oplandet til kystlandet Randers Fjord fra 2007 og frem anvendes data for husdyrproduktionen (CHR-data) fra Statsforvaltningens hjemmeside (<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>).

Heraf fremgår følgende:

År	Antal DE
2007	142813
2008	142144
2009	138754
2010	138700
2011	135317

For at beskrive udviklingen i perioden 2007-2010 anvendes lineær regression på data for de 5 tilgængelige år. Det giver følgende resultat:

Der har dermed været et gennemsnitligt årligt fald på 1.844 DE, svarende til 5 % fra 2007 til 2011 i det pågældende opland. Der har været et fald i hvert af de på hinanden følgende år med undtagelse af perioden 2009 – 2010 hvor der var en beskeden stigning (54 DE) og korrelationen er meget god. Ifølge DJF (Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet) kan udviklingen i husdyrproduktionen indenfor oplande med mere end 10.000 DE (CHR-data) anvendes som et pålideligt estimat for udviklingen i dyretryk. Der har i hele den undersøgte periode været mere end 138.000 DE i oplandet til Randers Fjord og Horsens Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrproduktionen kan beskrive næringsstofbelastningen til Randers Fjord, som dermed har været faldende i perioden 2007-2011.

En tilladelse eller godkendelse har med enkelte undtagelser en udnyttelsesfrist på 3 år, herefter bortfalder den. Realiserede udvidelser er inkluderet i CHR-data, mens meddelte tilladelser/godkendelser, som endnu ikke er udnyttet, i sagens natur ikke indgår. Disse kan indenfor udnyttelsesfristen blive taget i brug når som helst. Det er derfor relevant at vurdere om det er sandsynligt, at uudnyttede tilladelser/godkendelser ved ibrugtagning kan ændre den observerede tendens til et fald i husdyrproduktionen i oplandet

En stigende tendens i oplandet til Randers Fjord vil forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 5.840 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor det samlede opland til Randers Fjord er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Horsens Kommune vurderer derfor samlet, at der i perioden 2007-2011 har været en faldende belastning af Randers Fjord, som følge af faldende husdyrproduktion i området.

Horsens Kommune har ikke kendskab til, at der ikke har været stigende belastning fra andre diffuse kilder eller punktkilder som f.eks. renseanlæg.